

SEINÄJOEN KAUPUNKI

Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja
laajennus 2035

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma



~~11.12.2019~~
28.2.2020

Sisällysluettelo

1	Suunnittelualue	2
2	Suunnittelun tavoitteet	3
3	Suunnittelutilanne	3
4	Osayleiskaavan yhteydessä laadittavat selvitykset	10
5	Vaihtoehdot	10
6	Vaikutusten arviointi	10
7	Osalliset, vuorovaikutuksen järjestäminen ja tavoiteaikataulu	11
8	Tiedottaminen	11
9	Yhteystiedot	12

28.2.2020

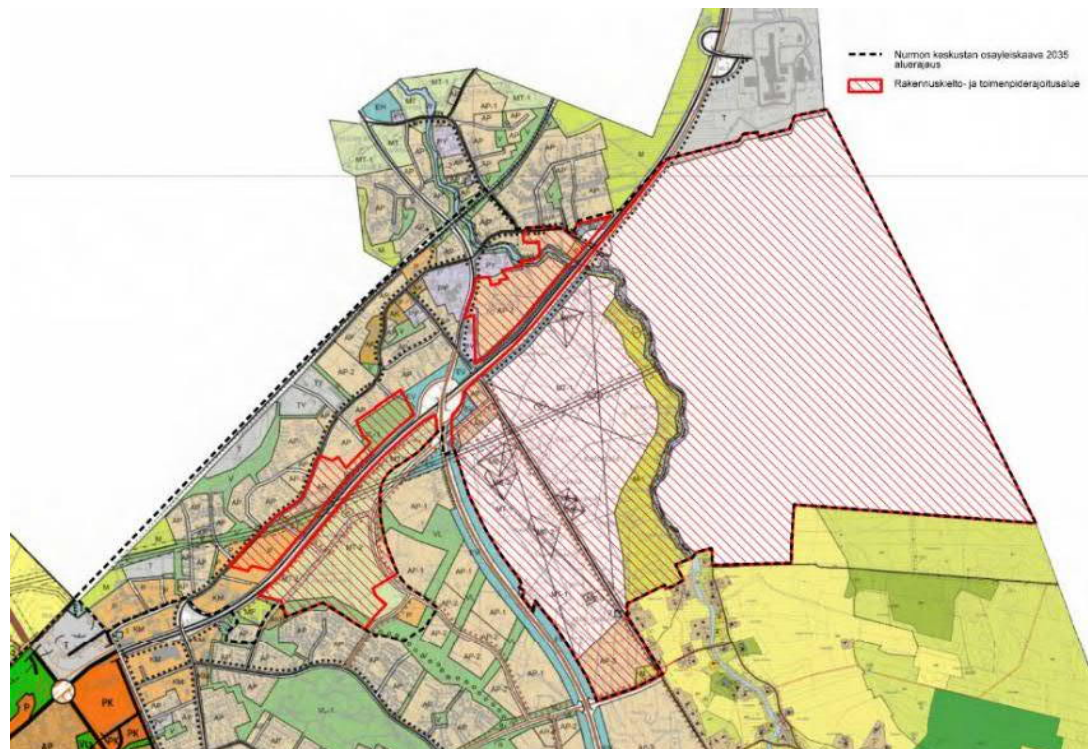
Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennus 2035

Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma koskee Nurmon keskustan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan tarkistuksen ja laajennuksen laatimistyötä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma käsittelee kaavan osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyjä sekä vaikutusten arviointia (MRL § 63.1). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville joulukuussa 2019 samanaikaisesti kaavaluonnoksen kanssa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kuvataan lisäksi suunnittelun kohde, kaavoituksen lähtökohdat, tavoitteet ja suunnittelussa käsiteltävät keskeiset asiat, osalliset, joita suunnittelu koskee, sekä osallistumisen tavoitteellinen aikataulu. Aikataulu tarkentuu työn edetessä.

Nurmon keskustan osayleiskaavaprosessi on käyty vuosien 2015 - 2016 aikana. Kaupunginvaltuusto hyväksyi osayleiskaavan tarkistuksen ja laajennuksen kokouksessaan 24.10.2016 (§ 99) ja hyväksymispäätöksestä valittiin Vaasan hallinto-oikeuteen. Vaasan hallinto-oikeus antoi päätöksensä yleiskaavaa koskeneisiin valituksiin 5.4.2019 (päättös-nro 19/0133/3) ja kumonnut Seinäjoen kaupunginvaltuuston tekemän kaavaa koskeneen hyväksymispäätöksen, koska kaupunginhallituksessa päätöksentekoon on osallistunut esteellisiä kaavaehdotuksen nähtäville asettamista koskevassa päätöksenteossa 13.6.2016. Koska hyväksymispäätös on kumoutunut, aloitetaan kaavaprosessi uudelleen. Aiemman prosessin selvityksiä, suunnitelmia ja osin tavoitteita voidaan käyttää hyödyksi tässä prosessissa.

Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistuksen ja laajennuksen laadinta on tullut vireille kaupunginhallituksen päätöksellä 25.11.2019, § 395. Samalla kaupunginhallitus päätti myös kaava-alueita suppeammalle alueelle Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistuksen ja laajennuksen laadinnan ajaksi määrätä MRL 38§:n mukaisen rakennuskiellon viiden vuoden ajaksi.



Kuva 1. Rakennuskieltoalue osoitettu punaisella vinoviivituksella

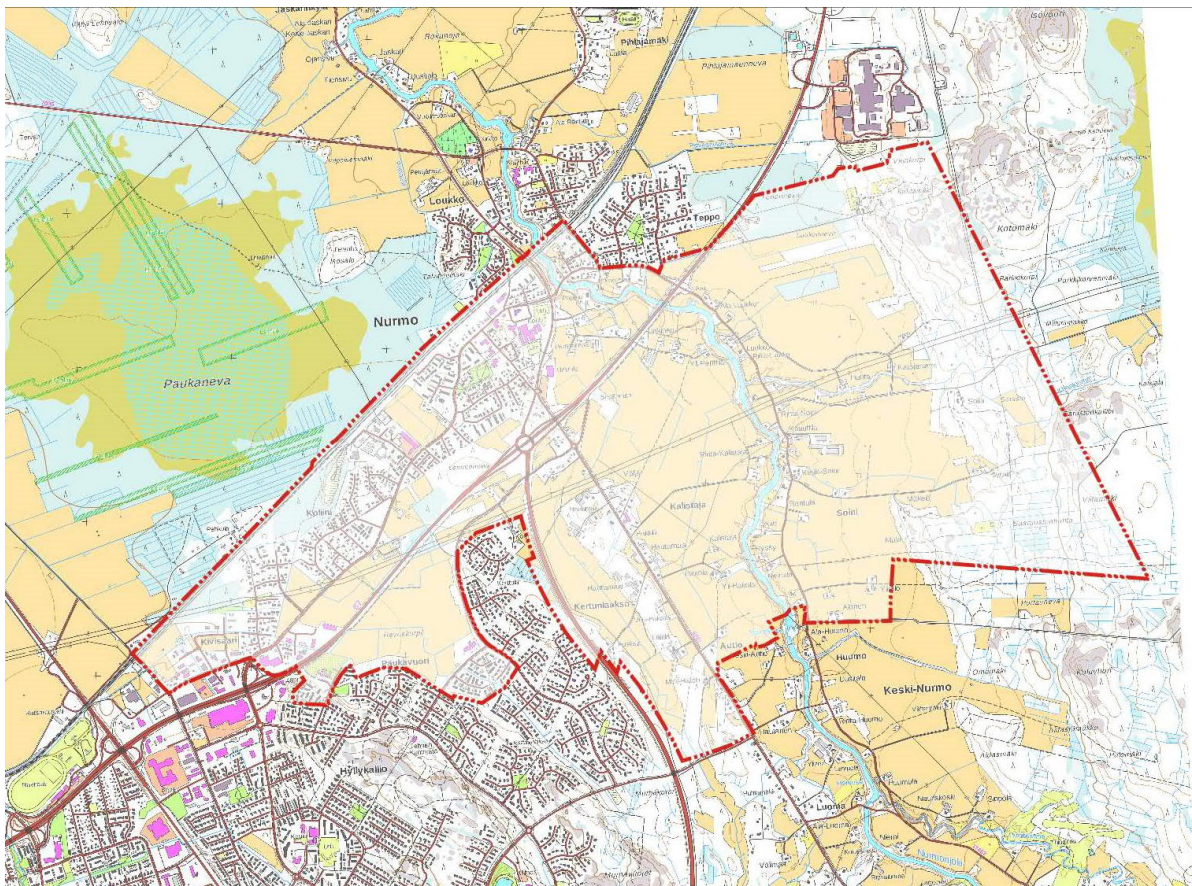
28.2.2020

Rakennuskielto ei koske hankkeita, joilla on voimassa oleva poikkeamispäätös tai suunnittelutarveratkaisu, tai joille ennen rakennuskiellon määräämistä olisi voitu myöntää rakennuslupa olemassa olevaan rakennettuun pihapiiriin ilman poikkeamispäätöstä tai suunnittelutarveratkaisua (MRL 72 § ja 137 §). Rakennuskielto ei koske niitä asemakaava-alueita, jotka katsotaan olevan ajan tasalla tai jotka tulevat lainvoimaiseksi yleiskaavan laatimisen aikana. Alueelle määrättiin myös MRL 38 §:n mukaiseen rakennuskieltoon liittyvä MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

1 Suunnittelualue

Työssä laaditaan Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus oikeusvaikutteisena osayleiskaavana.

Suunnittelualue käsittää Seinäjoen Nurmon kaupunginosakeskuksen ja siihen liittyvät lähialueet Hylykallion suuntaan sekä läheisen Keski-Nurmon maatalousalueen Nurmonjoen molemmin puolin. Alue sijaitsee n. 7 – 8 km Seinäjoen ydinkeskustasta. Alue on osin kaupunginosakeskuksen rakennettua ympäristöä ja osin rakentamatonta peltoaluetta, jota halkovat Pohjan valtatie (vt 19) ja Nurmonjoki. Keski-Nurmontien ja Isokoskentie varret Nurmonjoen molemmin puolin ovat voimakasta maatalousaluetta, jolla sijaitsee useita kotieläintalouden suuryksiköjä. Suunnittelualueen laajuus on noin 1 230 ha (12,3 km²).



Kuva 2. Suunnittelualueen rajausta peruskartalla punaisella kolmoispistekoviivilla.

28.2.2020

2 Suunnittelun tavoitteet

Nurmon keskustan osayleiskaavan tavoitteena on mm.

- o ratkaista elinkeinoelämän, palvelujen ja maatalouden sekä asutuksen erityisvaatimukset alueella
- o tarkistaa voimassa olevan Nurmon keskustan yleiskaavan varauksia suunnittelualueella
- o osoittaa asemakaavoitettavat alueet ja antaa tavoitteet asemakaavoitukselle
- o tarkistaa maankäytön ohjausta mm. kaupan osalta Nurmon kaupunginosakeskuksessa ja sen liepeillä sekä Hylykallio – Kivisaaren liikealueen lähialueilla
- o tarkistaa liikenneverkon toimivuus sekä esittää tavoiteverkko valitulle ratkaisulle
- o määrittää nykyisen Keski-Nurmon viljelyalueen tuleva maankäytön ohjaus
- o osoittaa MRL 72 § mukaisesti suoraan rakennuslupaan oikeuttavat rakennuspaikat Nurmonjoen rantavyöhykkeellä

Vuoden 2016 jälkeen muuttuneet tavoitteet ja muutokset

- o Seurakunnan tilat osoitetaan Nurmon kaupunginosakeskukseen, Nurmon Pappilan ympäristön tutkiminen kokonaisuudessa asumiseen.
- o Liikuntahallin ympäristön kaupallisen varauksen tutkiminen.
- o Oravatien puutarha-alueen ottaminen kaavoitukseen mukaan ja maankäyttömuutosten tutkiminen.
- o Nurmontien varren voimajohtojen varausten vaikutus maankäyttövarauksiin.
- o Myönnettyjen kotieläintalouden suuryksiköiden ympäristölupien ja rakennuslupien vaikutus Keski-Nurmontien varressa.

Osayleiskaavatyön tavoitteet ja selvitystarpeet täsmentyvät työn edetessä.

3 Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa v. 2000 tekemän ja v. 2008 tarkistaman päätöksen. Tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat ylin ja valtakunnallinen osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Ne on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävinä ovat:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävissä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa

28.2.2020

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia, jotka ovat keskeisiä myös laadittavana olevassa yleiskaavassa:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

Lisätietoja valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista löytyy ympäristöministeriön kotisivuilta: www.ymparisto.fi/vat. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät yleiskaavaan osin maakuntakaavan kautta.

Maakuntakaavoitus

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava on vahvistettu 23.5.2005. Maakuntakaavassa on käsitelty samanaikaisesti kaikkia keskeisiä maankäyttökysymyksiä. Nurmon keskustan osayleiskaava-alueelle tai sen välittömään läheisyyteen maakuntakaavassa on osoitettu seuraavia merkintöjä:

- Kaupunkikehittämisen kohdealue (kk)
- Maaseudun kehittämisen kohdealue (mk-2)
- Teollisuuden kehittämisen kohdealue (tk)
- Merkittävästi parannettava tieosuus (VT 19), joka on kumottu vaihemaakuntakaavan II yhteydessä
- Teollisuus- ja varastoalue (t)
- Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde (sininen pieni ympyrä)
- Uusi tie tai linja (itäinen ohikulkutie), joka on kumottu vaihemaakuntakaavan II yhteydessä
- Eritasoliittymiä (valkoinen pieni pallo)
- Päärata
- Voimajohdon uusi johtovaraus
- Taajamatoimintojen alue (vaalea ruskea)
- Keskustatoimintojen alue (C, punainen), joka on kumottu vaihemaakuntakaavan II yhteydessä
- Luonnonsuojelualue (SL-2)
- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (sininen pystyviivitus)
- Natura 2000 –verkostoon kuuluva alue (punainen ohut raja)

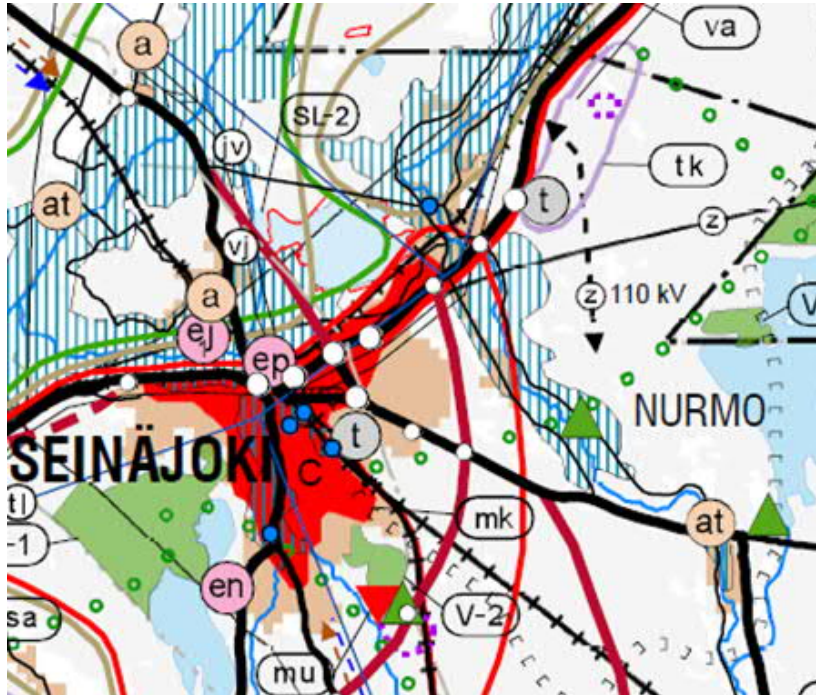
Lisäksi Etelä-Pohjanmaalla on laadittu kolme vaihemaakuntakaavaa ja yksi vaihemaakuntakaavan muutos:

- vaihemaakuntakaava I: tuulivoima, joka on vahvistettu Ympäristöministeriössä 31.10.2016 ja voimaantulosta on kuulutettu 22.11.2016 – osayleiskaava-alueelle ei ole osoitettu merkintöjä
- vaihemaakuntakaava II: kauppa, liikenne ja keskustatoiminnot, joka on tullut voimaan 11.8.2016
- vaihemaakuntakaava III: turvetuotanto, suoluonnon suojelu, bioenergialaitokset, energiapuun terminaalit ja puolustusvoimien alueet, maakuntavaltuusto hyväksynyt 3.12.2018 – osayleiskaava-alueelle ei ole osoitettu merkintöjä
- vaihemaakuntakaavan II muutos on tullut vireille 2017: kauppa, keskustatoimintojen alueet ja liikenne, kaupan sijoittumista ohjaavat kaavamerkinnät ja määräykset muutetaan vastaamaan lainsäädännössä tapahtuneita muutoksia. Kaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2019.

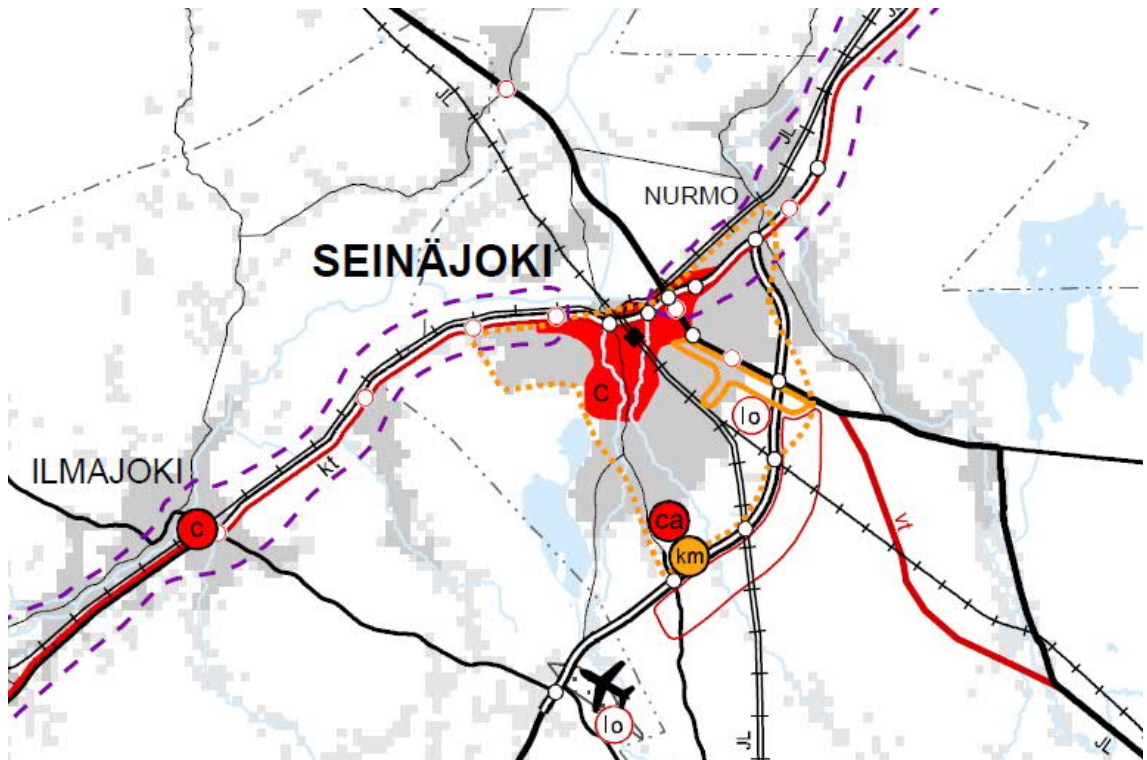
Vaihemaakuntakaavassa II Seinäjoen keskustatoimintojen alue ulottuu Kivisaaren alueelle asti rajautuen Pohjan valtatie pohjoispuolella voimalinjaan ja kattaen valtatie eteläpuolella olemassa olevan Hylläkallion kaupan alueen. Nurmon keskustan osayleiskaava-aluetta koskee kaupallisen vyöhykkeen merkintä (km², keltainen

28.2.2020

katkoviiva), jolla osoitetaan maakuntakeskuksen kasvualue, jossa alueen omaan ostovoimaan perustuen vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden kriteerit poikkeavat muusta maakunnasta. Vyöhykkeen alueella päivittäistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 5 000 k-m² ja erikoistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 10 000 k-m².



Kuva 3. Ote Etelä-Pohjanmaan 1. maakuntakaavasta.



Kuva 4. Ote vaihemaakuntakaavasta II.

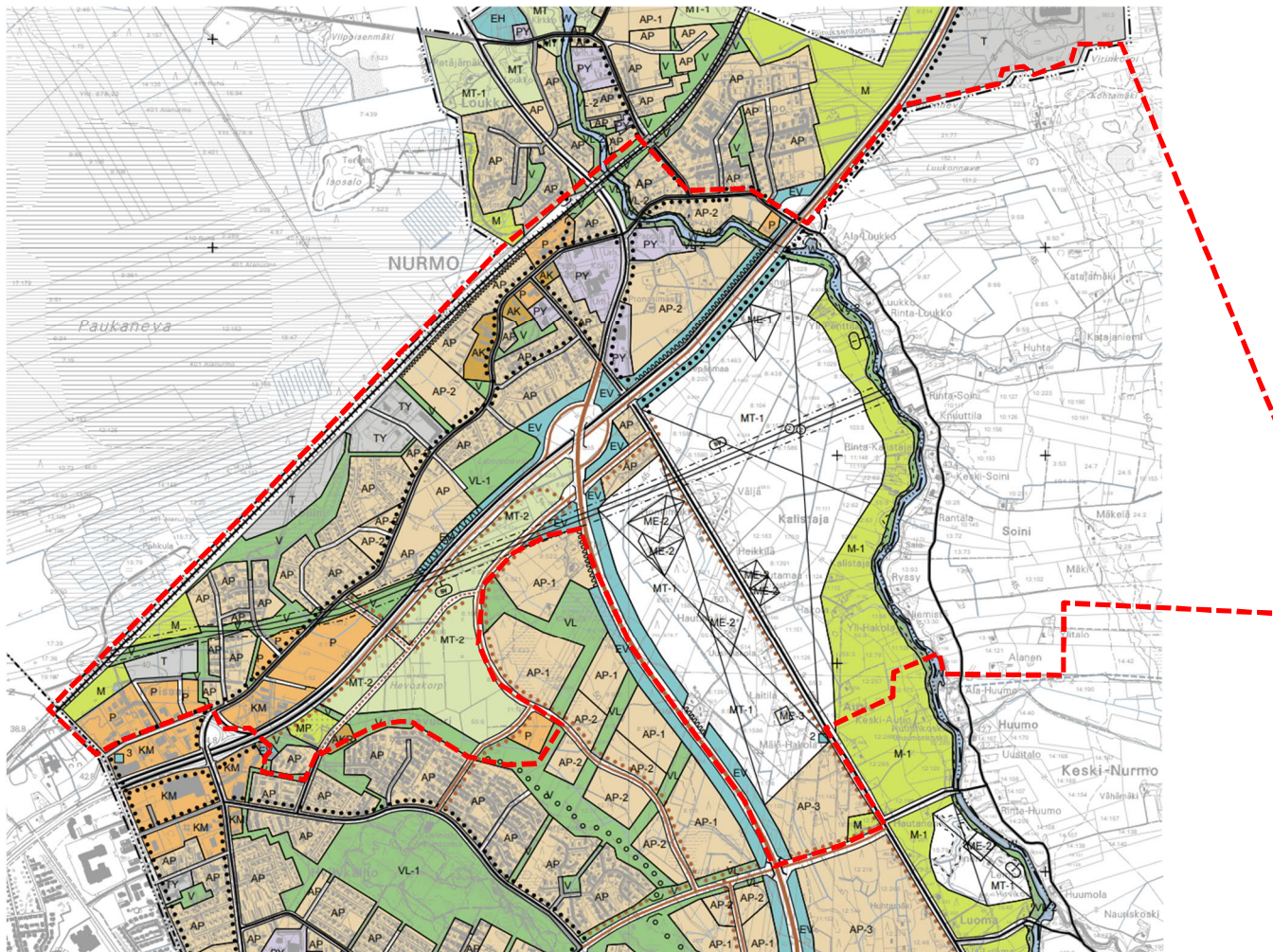
28.2.2020

Vaihemaakuntakaavan II muutokseen on ryhdytty vähittäiskaupan suuryksikköjen kokoa ja näiden sijoittumista ohjaavan lainsäädännön vuonna 2017 tapahtuneiden muutosten johdosta. Vaihemaakuntakaavan II ehdotus on ollut nähtävillä 24.6.-6.9.2019. Kaavamääräyksissä muuttuu ainoastaan vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja 2000 k-m²:stä 4000 k-m²:iin. Kaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2019.

Yleiskaavoitus

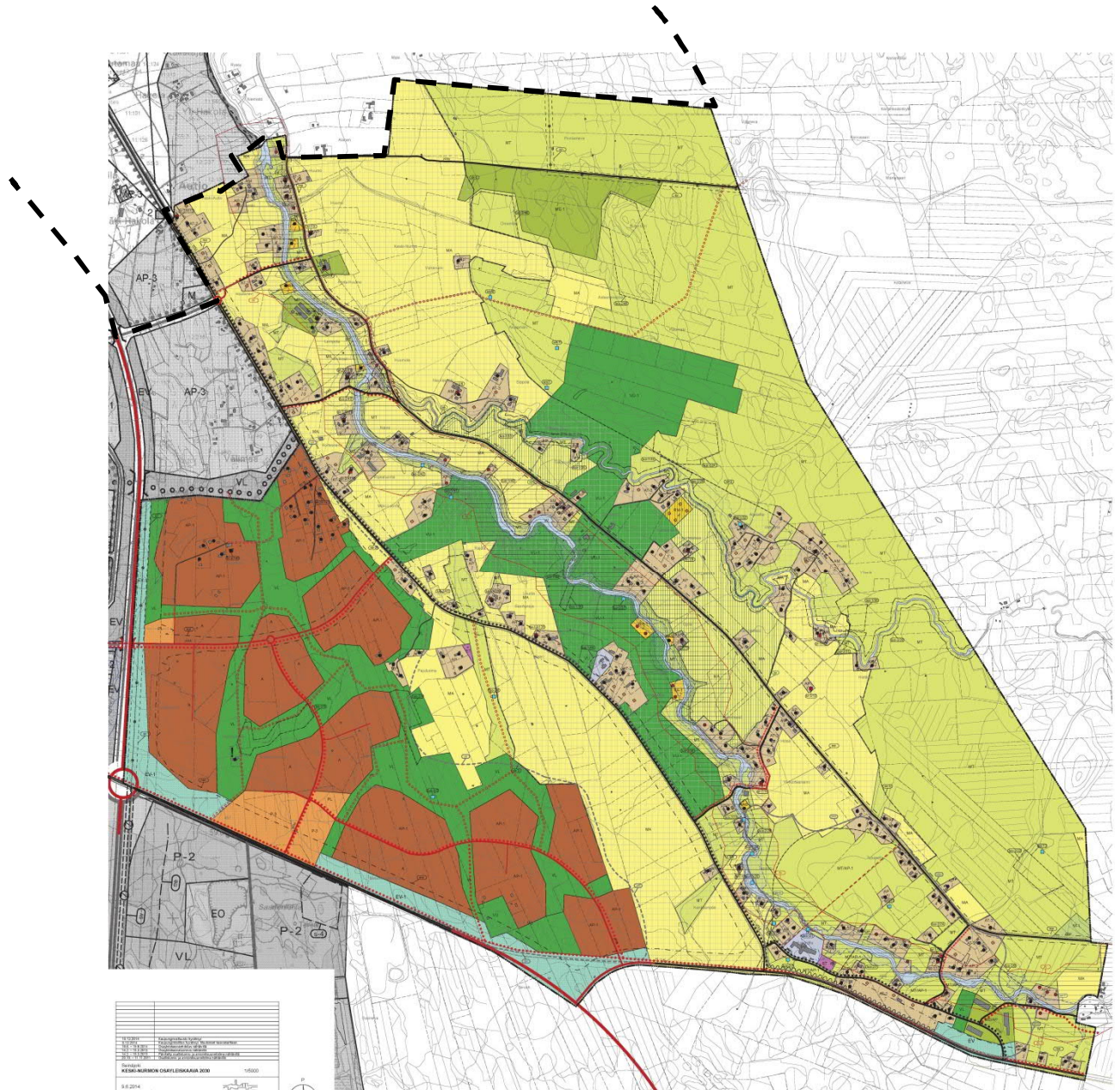
Alueella on voimassa Seinäjoen kaupungin Nurmon keskustan osayleiskaava, jonka valtuusto on hyväksynyt vuonna 2003 ja joka kaikilta osin on tullut voimaan vuonna 2006. Keski-Nurmon maatalousalueelle osoitetut kotieläintalouden suuryksikköiden (ME-1) ja maatalousaluevaraukset (MT-1) eivät vahvistuneet Nurmon keskustan yleiskaavassa. Korkein hallinto-oikeus kumosi kotieläintalouden suuryksikköjä ja niiden lähialueita koskevat Nurmon keskustan yleiskaavavaraukset vuonna 2006 (5.5.2006, diaarinro 3223/1/04). Nurmon kaupunginosakeskuksen ja Hyllykallion välinen alue on voimassa olevassa yleiskaavassa osin varattu maatalousalueeksi (MT) ja palvelujen alueeksi (P) Pohjan valtatie (vt 19) varressa.

Suunnittelualue rajautuu eteläosiltaan valtuuston 15.12.2014 hyväksymään Keski-Nurmon osayleiskaavaan. Kaava on tullut voimaan osittain 1.6.2016, saanut lainvoiman 7.9.2016 ja tullut kaikilta osin voimaan 21.9.2016.



Kuva 5. Suunnittelualueen rajausta yleiskaavalla punaisella katkoviivalla.

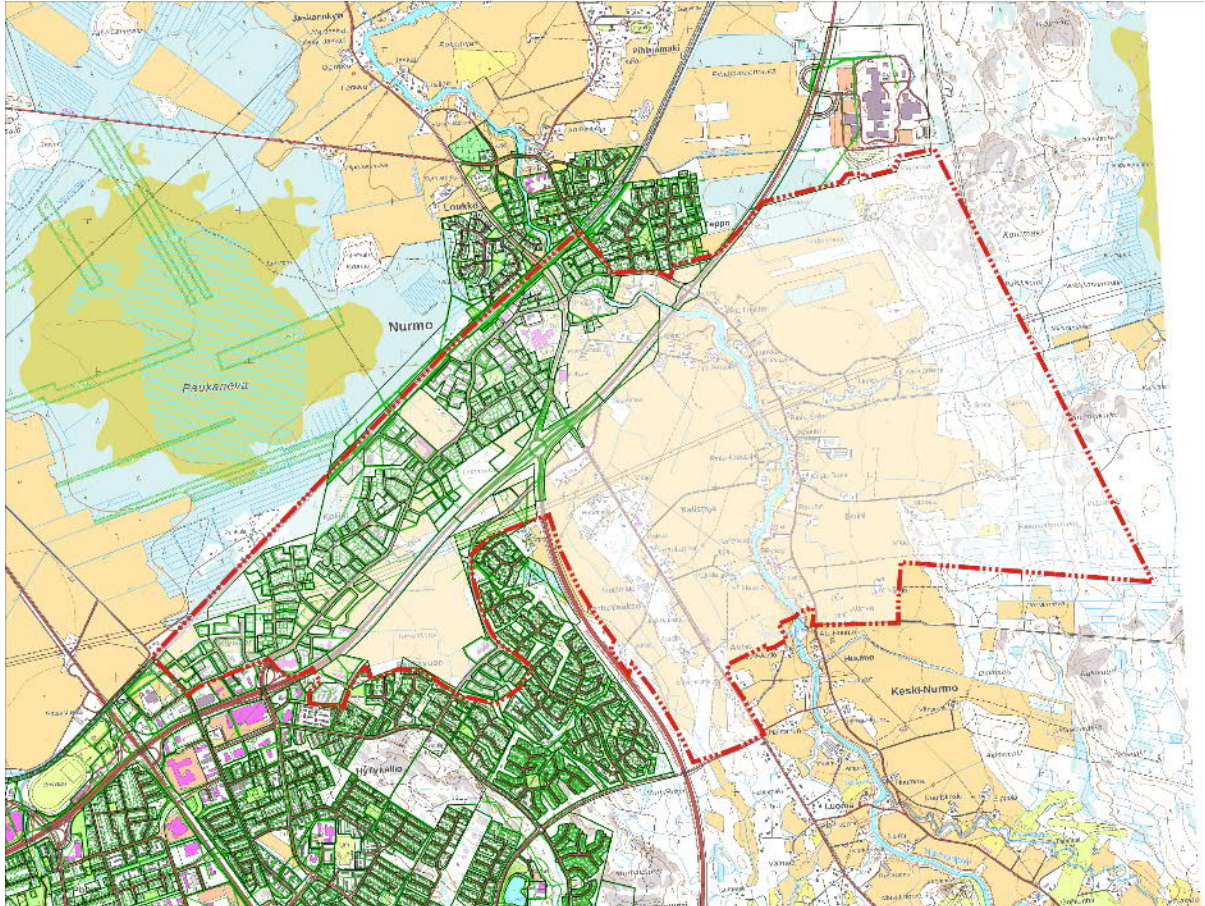
28.2.2020



Kuva 6. Keski-Nurmon OYK. Kaavoitettavan alueen rajausta näkyy mustalla katkoviivalla OYK-alueen pohjoisosassa.

Asemakaavoitus

Suunnittelualueella on osin voimassa asemakaava. Asemakaavat ovat laadittu eri vuosikymmeninä 1970-luvulta lähtien.



Kuva 7. Ote ajantasa-asemakaavasta. Suunnittelualueen rajausta punaisella viivalla.

Nurmon liikuntahallin ympäristössä Kesko on hakenut asemakaavan muutosta tilaa vaativan maatalouskaupan sekä päivittäistavarakaupan osoittamiseksi alueelle. Hankkeen toteuttamiseksi on käynnistetty vuonna 2012 asemakaavamuutos, joka edellyttää tuekseen yleiskaavan tarkistusta. Kesko on myynyt vuonna 2017 maatalouskauppatoiminnan Lantmännen Agrolle. Keskon tavoitteena on edelleen saada päivittäistavarakauppaa ja mahdollisesti liikenneasema alueelle.

Nurmon liikuntahallin lähiympäristössä sijaitsee Seinäjoen seurakunnan Nurmon pappila. Seurakunta omistaa pappilan lisäksi viereisiä peltoalueita. Seurakunta on hakenut pappilan ja viereisten peltoalueiden osalta asemakaavan muutosta vuonna 2014. Asemakaavoitus on käynnistetty syksyllä 2014.

Pohjan valtatie (vt 19) ja Keski-Nurmontien liittymän ympäristössä on ollut vireillä asemakaavan laadinta Etelä-Pohjanmaan osuuskaupan hakemuksesta ABC -liikenneaseman toteuttamiseksi. Asemakaavatyö aloitettiin Nurmon kunnan aikana ja hyväksyttiin Seinäjoen kaupungin valtuustossa vuonna 2011. Vaasan hallinto-oikeus kumosi valtuuston päätöksen vuonna 2013 (13.2.2013, nro 13/0087/2) eikä kaupunki valittanut päätöksestä. Kaupunginhallitus on päättänyt tutkia asian yleiskaavalla. Etelä-Pohjanmaan osuuskaupalla on edelleen tavoitteena ko. liikenneaseman toteuttaminen.

28.2.2020

Suunnittelualueen eteläosassa on vireillä asemakaavan muutos Hylykalliolla Kiillettie 2 ja Lakeuden Vihertaimiston ympäristö. Asemakaavalla tutkitaan Kiillettien 2 asuntokorttelin muuttamista nykyistä tehokkaampaan ja korkeampaan asuinrakentamiseen sekä kauppapuutarha-alueen muuttamista asumiseen.

Nurmontien ja radan välisellä alueella on vireillä Mäntypuiston asemakaavamuutos Autionkujan läheisyydessä, joka edellyttää osayleiskaavan etenemistä ennen kaavatyön jatkamista.

Lisäksi kaava-alueen ulkopuolella on vireillä Atrian eritasoliittymän asemakaava.

Kaava-alueen ulkopuolelle on laadittu Atrian koillispuolelle Nurmon Bioenergia Oy:n aloitteesta asemakaava biokaasulaitokselle (lainvoimainen 3.7.2019).

Muut keskeiset selvitykset ja suunnitelmat

Suunnittelualueelta on laadittu mm. seuraavat selvitykset ja suunnitelmat:

- Rantamitoitus selvitys, Ramboll, 2015
- Rantamitoitustarkastelu, taulukko, FCG 17.10.2016
- Nurmonjokilaakson maisemanhoitosuunnitelma, Sito Oy 2013.
- Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus, maisemaselvitys, FCG 2015
- Pappilan asemakaava-alueen maisemaselvitys 2015.
- Nurmon Mäntypuiston luonto- katselmus, FM Hannu Tuomisto, 2014
- Luontoselvitys Nurmo, FM Hannu Tuomisto, 2015
- Liito-oravat EPOELY, 2013
- Lepakkoselvitys Nurmon ETL, FM Hannu Tuomisto, 2009
- VT 19 Liito-oravaselvitys, Tiehallinto, 2009
- Seinäjoen joukkoliikennesuunnitelma, Sito Oy 2013.
- Nurmon ABC-myymlän asemakaavan liikenteellinen selvitys, FCG 2010.
- Nurmon kaupan hankkeen liikenteeseen kohdistuvien vaikutusten arviointi, FCG 2012.
- Nurmon kauppapaikka liikenneselvitys, Ramboll, 2013.
- Seinäjoen vähittäiskaupan selvitykset, FCG 21.5.2014
- Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030 -selvitys, Etelä-Pohjanmaan liitto, 2015
- Seinäjoen Nurmon kaupunginosakeskuksen kaupallinen selvitys, FCG 2010.
- Seinäjoki Entisen Nurmon kunnan alueen muinaisjäännösinventointi, Mikroliitti Oy 2010.
- Pappilan arkeologinen tarkkuusinventointi, Mikroliitti 2019
- Kulttuuriympäristöselvitys ja rakennusinventoinnin täydennys 2015, Seinäjoen kaupunki ja Etelä-Pohjanmaan museo.
- Nurmon keskustan osayleiskaava-alueen rakennuskannan inventointi 2004, Jaakko Pöyry Infra 2005
- Seinäjoen kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelma, Pöyry Finland Oy 2011.
- Kunnallisteknisten verkostojen (kaukolämpö, vesi ja viemäri) nykytilan analyysi ja kehittämistarpeet, FCG.
- Alueiden vertailu (AVE, kaavatarkastelu), FCG 2016
- Hulevesiselvitys, FCG, 2016 (päivitys 2020).

28.2.2020

- Nurmon keskustan OYK:n tarkistuksen meluselvitys, FCG 2015 (päivitys 2020).
- Viljankuivaamon meluselvitys, Seinäjoen kaupunki, Ympäristönsuojelu 2015
- Nurmon osayleiskaava-alueella sijaitsevien kotieläinyksiköiden hajuhaitan arviointi, LUKE 2016
- Nurmon osayleiskaava-alueella sijaitsevien kotieläinyksiköiden hajuhaitan arviointi, jatkoselvitys, LUKE 2016

Seinäjoen itäinen ohikulkutie on valmistunut 2016 välillä Rengonharju – Mäki-Hakolantie. Yleiskaavassa otetaan huomioon ohikulkutiesuunnitelmat.

4 Osayleiskaavan yhteydessä laadittavat selvitykset

Suunnittelu perustuu aiemmin laadittuihin selvityksiin ja suunnitelmiin. Liikenne-ennuste vuoteen 2040 asti on päivitetty osayleiskaavan ehdotusvaiheessa v. 2020. Melumallinnukset päivitettiin uuden liikenne-ennusteen mukaisiksi.

Hulevesiselvitystä on päivitetty v. 2020.

Nurmon entisestä kunnantalosta / Nurmo-talosta on laadittu rakennusinventointi v. 2020 (Olli Joukio).

5 Vaihtoehdot

Kaavatyön valmisteluvaiheessa laaditaan yksi kaavaluonnos huomioiden lähtötietoaineisto ja aiemmin laaditut selvitykset.

6 Vaikutusten arviointi

Kaavatyöhön sisältyy MRL:n 9 §:n ja MRA 1 §:n mukainen ympäristövaikutusten selvittäminen.

Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman toteuttamisen vaikutukset, jotka arvioivat kaavanlaatija ja muut asiantuntijat kaavan valmistelun yhteydessä. Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistuksen vaikutukset keskittyvät seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- maisemaan ja maaperään
- elinkeinoelämään
- luontoarvoihin
- yhdyskuntarakenteeseen ja -talouteen
- kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön
- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- muihin suunnitelmiin ja kaavoitukseen

Arvioinnin pohjana käytetään viranomaisten ja eri suunnitteluosapuolien kannanottoja, yleiskaavan perusselvityksiä, suunnittelijoiden maastohavaintoja ja asiantuntija-arvioita.

28.2.2020

7 Osalliset, vuorovaikutuksen järjestäminen ja tavoiteaikataulu

MRL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistuksessa osallisia ovat:

• alueen maanomistajat, asukkaat ja alueella työssä käyvät • alueen yrittäjät • Seinäjoen kaupungin asukkaat • paikallisyhdistykset • Seinäjoen kaupunki • Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto • Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus • Etelä-Pohjanmaan liitto • Seinäjoen museot • Museovirasto (1.1.2020 asti) • Väylävirasto • Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistys • Seinäjoen seurakunta	• Elisa Oyj • Fingrid Oyj • Elenia Oy • Metsäkeskus • Seinäjoen energia / kaukolämpö • Seiverkot • Seinäjoen Vesi Oy • Into Seinäjoki • Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos-liikelaitos • MTK Nurmo • Nurmon Keskikunnan maamiesseura • LuKe • Luonnonvarakeskus	• Nurmoo-seura ry • Keski-Nurmoo seura ry • Keski-Nurmon metsästysseura • Luukko-Soinin metsästysseura • Kesko • Etelä-Pohjanmaan osuuskauppa • muut mahdolliset osalliset
--	--	--

Suunnittelutyön edetessä järjestetään kaksi nähtävillä oloa ja yleisötilaisuutta. Osallisia kuullaan valmisteluvaiheessa ja ehdotusvaiheessa pitämällä kaava-aineistoja nähtävillä 30 vrk:n ajan. Kaavaa laaditaan kiinteässä yhteistyössä kaupungin kaavatyöryhmän kanssa. Lisäksi työn etenemistä esitellään kaupunginhallitukselle. Suunnittelun eri osa-alueilla pidetään pienryhmäpalavereja tarpeen mukaan.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavaluonnos nähtävillä: 11.12.2019 - 16.1.2020. Yleisötilaisuus 17.12.2019. Lausuntoaika 12/2019 - 01/2020.

Kaavaehdotus nähtävillä: arviolta 04-05/2020. Lausuntoaika arviolta 04-05/2020. Yleisötilaisuus 16.4.2020.

8 Tiedottaminen

Seinäjoen kaupunki kuuluttaa ilmoituksistaan Seinäjoen Sanomat -paikallislehdessä ja kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla: <http://www.seinajoki.fi/ilmoitustaulu>.

Nähtäville asetettavat aineistot ovat esillä Internetissä kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen sivuilla www.seinajoki.fi/nahtavillaolevatkaavatjahankkeet.

9 Yhteystiedot

Lisätiedot, kirjalliset mielipiteet ja muistutukset:

Seinäjoen kaupunki

Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus
PL215 (Alvar Aallonkatu 10, E-ovi)
60101 Seinäjoki

Yleiskaavapäällikkö Jyrki Kuusinen
puh: 044-754 1645
sähköposti: kaavoitus@seinajoki.fi

Kaavoitusassistentti Merja Suomela
puh: 044 470 0293
sähköposti: kaavoitus@seinajoki.fi

Kaavan laatijana toimii

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
Pyhäjärvenkatu 1, 33200 Tampere

Suunnittelupäällikkö
Johanna Närhi, arkkitehti YKS-490
johanna.narhi@fcg.fi

Närhi, Johanna

17.12.2019

SEINÄJOEN KAUPUNKI
NURMON KESKUSTAN OSAYLEISKAAVA

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu

Aika 17.12.2019 klo 10

Paikka Seinäjoen kaupungintalo, KH kokoushuone

Läsnä	Matti Rantala	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, alueidenkäytön ryhmäpäällikkö
	Marketta Nummijärvi	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, alueidenkäyttö ja vesihuoltoyksikkö, ylitarkastaja
	Jutta Lillberg-Puskala	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, ympäristönsuojelu
	Minna Impola	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, ympäristönsuojelu
	Eeva Kopposela	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, liikenne
	Anu Schulte-Tigges	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, liikenne, maankäytön asiantuntija
	Timo Lakso	Etelä-Pohjanmaan liitto, maakuntasuunnittelija
	Sirkka-Liisa Sihvonen	Seinäjoen museot (ent. maakuntamuseo)
	Martti Norja	Seinäjoen kaupunki, kaavoitusjohtaja
	Jyrki Kuusinen	Seinäjoen kaupunki, yleiskaavapäällikkö
	Merja Suomela	Seinäjoen kaupunki, kaavoitusassistentti
	Hanna Latva-Kiskola	Seinäjoen kaupunki, ympäristönsuojelujohtaja
	Pekka Hunnako	Into Seinäjoki, palvelupäällikkö, yritystontit
	Matti Punkari	Into Seinäjoki, maatalousasiat
	Jari Mäntylä	Seinäjoen Vesi Oy, verkostopäällikkö
	Risto Puupponen	Seinäjoen kaupunki, rakennusvalvonta, lupainsinööri
	Taru-Maaria Herttua-Suokko	Seinäjoen kaupunki, kaupungingeodeetti
	Johanna Närhi	FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

1 Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Jyrki Kuusinen avasi kokouksen. Sovittiin, että Matti Rantala Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksesta toimii puheenjohtajana ja Närhi konsultin edustajana laatii muistion. Muistio toimitetaan läsnäolleille kommentteille.

Käytiin esittäytymiskierros.

Nurmon keskustan osayleiskaava on uudelleen aloitusvaiheessa. Todettiin, että on hyvä antaa viranomaisille mahdollisuus osallistua. Rantala kiitti Seinäjoen kaupunkia hyvin järjestetystä osallistumisesta kaavaprosessin aikana.

2 Kaupungin puheenvuoro

Kuusinen kertoi kaupungin kaavoituksen puolesta lyhyesti osayleiskaavan taustaa. Nurmon osayleiskaava on käynnistetty v. 2015 ja silloin tavoitevuotena on ollut 2030, sittemmin muutettiin 2035. Kaupunginvaltuusto hyväksyi osayleiskaavan lokakuussa 2016, mutta hyväksymispäätöksestä valitettiin. Silloin kaavaprosessi oli kolmivaiheinen: kehityskuva-, luonnos- ja ehdotusvaihe. Kehityskuvavaiheessa järjestettiin laajasti vuorovaikutusta, mm. maataloustuottajat, elinkeinonharjoittajat ja kauppa oli oleellisessa roolissa. Vaasan hallinto-oikeus kumosi sittemmin kaavan hyväksymispäätöksen, koska kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta päätettäessä päätöksentekoon on osallistunut jäävejä henkilöitä. Kaupunginhallitus on päättänyt osayleiskaavan käynnistämisestä marraskuussa 2019. Kaavatyössä hyödynnetään aiemmin laadittuja taustaselvityksiä. Kuusinen on aiemmin esittänyt sähköpostitse ELY:n suuntaan kysymyksen Eerolan sikalan valituksen alaisesta ympäristöluvasta ja otti asian esille; onko kaavassa tarpeen huomioida sikalan suhteen muutoksia, koska ympäristölupa on kumottu Vaasan hallinto-oikeudessa ja siitä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaupunki on saanut siihen liittyen hiljattain vastinepyynnön.

3 Osayleiskaavan esittely

Närhi konsultin edustajana esitteli osayleiskaavan suunnittelutilanteen, tavoiteaikataulun, laaditut selvitykset (luettelona) sekä valmisteluvaiheen kaavaratkaisun liitteenä olevan esityksen mukaisesti:

Suunnittelutilanne

- Käynnistämispäätös on tehty kaupunginhallituksessa 25.11.2019 ja samalla KH on päättänyt rakennuskiellosta kaava-alueen suppeammalle alueelle.
- Suunnittelualue on pinta-alaltaan noin 1230 ha. Aluerajausta on laajennettu mm. Laaksotien ja Oravatien läheisyydessä ja voimalinjan alle lähellä itäisen ohikulkutien eritasoliittymää ja kaava-alueen on lisäksi tarkistettu siten, että se luontevasti liittyy ympäröiviin osayleiskaava-alueisiin, mm. Mäki-Hakolantie etelässä on rajattu kokonaan ulos kaava-alueesta.

Tavoiteaikataulu

- Tavoitteena on, että kaavaprosessi saataisiin päätökseen kesäkuun loppuun mennessä, mikäli lausunnot saadaan ajoissa, eikä suurempia selvitystarpeita tai muita yllätyksiä ilmene.
- Ehdotusvaiheen nähtävilläolo on arviolta maaliskuun huhtikuussa 2020 ja ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestetään tarvittaessa arviolta huhti-toukokuun vaihteessa.

Kaavatyön tavoitteet ovat samat kuin aiemmassa kaavaprosessissa, mutta lisäksi huomioidaan vuoden 2016 jälkeen ilmenneet tavoitteet ja muutokset:

- Nurmon Pappilan ympäristön tutkiminen kokonaisuudessaan asumiseen.
- Liikuntahallin ympäristön kaupallisen varauksen tutkiminen (Kesko tavoittelee alueelle vain päivittäistavarakauppaa ja liikenneasemaa).
- Oravatien puutarha-alueita tavoitellaan asumiseen puutarhatoiminnan siirtyessä muualle.
- Nurmontien varren voimajohtojen alla on tarkistettu kaupan ja palveluiden sekä suojaviheralueiden aluevarauksia.
- Kaavaluonnosta laadittaessa on huomioitu kotieläintalouden suuryksiköiden ympäristölupien ja rakennuslupien vaikutus Keski-Nurmontien varressa.

V. 2005 vahvistetussa maakuntakaavassa keskustatoimintojen alue on ulottunut vielä Nurmon keskustaan asti, mutta aluetta on supistettu vaihemaakuntakaavassa 2. Kaupallisen vyöhykkeen km-2 -merkintä ulottuu Nurmon keskustaan ja sillä vyöhykkeellä on seudullisesti merkittävän päivittäistavarakaupan suuryksikön alaraja 5000 k-m² ja erikoistavarakaupan suuryksikön alaraja 10 000 k-m². Lisäksi maakuntakaavan liikenneväylien merkintöjä on kumottu vaihemaakuntakaavassa 2 väylien toteutuksen edetessä.

Vaihemaakuntakaavoissa 1 ja 3 ei ole osoitettu merkintöjä tämän osayleiskaavan alueelle. Vaihemaakuntakaavan 2 muutoksella muutetaan vain vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajaa 2000 k-m²:stä 4000 k-m²:iin.

Keskustelu

Marketta Nummijärvi (ELY) tiedusteli, miksi kaavassa on rajattu kaupan enimmäispinta-ala C- ja KM-1 alueiden osalta. Ratkaisuun on päädytty viranomaislausuntojen perusteella. Lisäksi Keskon osalta on tapahtunut muutoksia, kun Kesko on myynyt maatalouskauppatoiminnan ja tavoittelee alueelle vain päivittäistavarakauppaa ja liikenneasemaa. Lisäksi Eeva Kopposela (ELY) totesi, että alle 5000 k-m² kokoista liikenneasemaa ei katsota seudullisesti merkittäväksi (kaavamääräyksessä erikseen kielletty seudullisesti merkittävän yksikön sijoittaminen). Yleiskaavamääräyksessä ei rajoiteta liikenneaseman osalta (P-1 ja P-2) päivittäistavarakaupan pinta-alaa. Alue on asemakaavoitettava.

Yleis- ja asemakaavatilanne

Voimassa olevan Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus- ja muutostarpeet on osoitettu magentalla kartalla. Lisäksi maatalousvaltaista aluetta halutaan muuttaa rakentamiseen Kertunlaakson lähellä ja Keski-Nurmon maaseutumaiset alueet, jotka on jäänyt vahvistamatta 2006 halutaan nyt saada osayleiskaavoitettua. Kaava-alue rajautuu etelässä Keski-Nurmon osayleiskaavaan. Mäki-Hakolantie on rajattu ulos nyt yleiskaavoitettavasta alueesta, jotta kaava-alue rajautuisi tarkoituksenmukaisesti suhteessa Keski-Nurmon osayleiskaavaan.

Kaavoitettavalla alueella on voimassa useita asemakaavoja, jotka on laadittu aina 1970-luvulta lähtien. Suunnittelualueella käynnissä olevia asemakaavahankkeita on neljä (Pappilan alue, liikuntahallin ympäristö, Mäntypuisto ja Laaksotien/Oravatien läheinen kauppapuutarhan alue. Lisäksi Atrian eritasoliittymän asemakaava rajautuu suunnittelualueeseen.

Valmistuneet selvitykset

Kaavatyössä hyödynnetään aiemmassa kaavaprosessissa 2015-16 laadittuja selvityksiä (luettelona esityksessä). Lisäksi 2019 laadittu Pappilan aluetta koskeva Ojelmiston arkeologinen tarkkuusinventointi on huomioitu kaavaluonnoksessa lisäämällä kaavakartalle sen johdosta kaksi muinaismuistokohdetta (Ojelmisto, vanha pappila ja Ojelmisto 2, tervahauta. Hulevesiselvitys valmistui aivan aiemman prosessin loppuvaiheessa. Kaava-alueen länsiosien valuma-alueilta 1.1-1.6 vedet laskevat Seinäjokeen ja itäosista valuma-alueilta 2-10 Nurmonjokeen. Kaavassa on annettu yleismääräys hulevesien hallinnasta ja edellytetty asemakaavassa laadittavaksi valuma-aluekohtaiset hulevesiselvitykset.

Valmisteluvaiheen aineisto

Nurmon keskustan osayleiskaavan tavoiteasettelu on muotoutunut aiemman kaavaprosessin aikana laajassa vuorovaikutuksessa eri osallisten kanssa kehityskuvavaiheen kolmen vaihtoehdon kautta luonnosvaiheen kahdeksi vaihtoehdoksi ja edelleen kaavaehdotukseksi, jossa painotetaan työpaikkoja. Uudelleen käynnistetyssä kaavaprosessissa hyödynnetään aiemman prosessin mukaista tavoiteasettelua, koska tavoitteet ovat suurelta osin edelleen ajantasaisia. Kaavassa osoitetut aluevaraukset riittävät tavoitevuoteen 2035 asti, sillä kehitys on ollut viime vuosina melko hidasta.

Närhi esitteli keskeiset kohdat kaavaluonnoksesta karttojen avulla. Kaavaluonnos mahdollistaa noin 1750-3000 asukkaan sijoittumisen alueelle, joista noin 900-1400 asukasta sijoittuisi pientalovaltaisille alueille ja noin 350-1000 asukasta kerrostalovaltaisille alueille ja Laaksotien/Oravatien varren alueille noin 500-600 asukasta laadittujen viitesuunnitelmien perusteella laskettuna. Lisäksi kaava mahdollista noin 98 hehtaaria uusia työpaikka-alueita, palvelujen ja kaupan alueita, joille voisi sijoittua noin 100 yritystä ja noin 800 työpaikkaa.

Kaavassa on rajoitettu vähittäiskaupan kokonaispinta-alaa KM-1 ja C-alueilla yhteensä 25 000 k-m²:iin. Lisäksi kaava mahdollistaa liikenneaseman sijoittamisen Keski-Nurmontien läheisyyteen ja Tepontien läheisyyteen (molemmat enintään 5000 k-m²). Lisäksi kaupan aluetta on osoitettu KM-2-merkinnällä Kivisaaren jatkeeksi ja voimalinjan alle palvelujen ja hallinnon aluetta (P). Julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta on osoitettu Kertunlaakson päiväkodin kohdalle.

Rakentamiseen osoitetut aluevaraukset ovat yhteensä noin 28 % kokonaispinta-alasta, maa- ja metsätalouden aluevaraukset noin 60 % kokonaispinta-alasta ja muut aluevaraukset kuten virkistys-, suojaviheralueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet ja vesialueet, noin 12 % kokonaispinta-alasta.

Ranta-alueelle on osoitettu yksi uusi rakennuspaikka (tarkistettu neuvottelun jälkeen, aiemmassa luonnosvaiheessa ollut kaksi paikkaa, mutta toinen poistettu aiemmassa ehdotusvaiheessa).

4 Viranomaiskannanotot

Etelä-Pohjanmaan liitto

Vaihemaakuntakaava 2 on vahvistettu ympäristöministeriössä 2.12.2019. Maakuntaliitto piti hyvänä, että kaupan mitoitus on tarkistettu. Nurmossa on tarve kehittää palveluita. Vaihemaakuntakaavan 2 km-2-merkintä asettaa reunaehdot vähittäiskaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön alarajalle. Maakuntaliitto on aiemmissa lausunnoissa tuonut esiin osayleiskaavan kaupan alueiden mitoituksen suhteessa muihin Seinäjoen kaupan alueisiin.

17.12.2019

ELY-keskus / alueidenkäyttö

Nummijärvi korosti, ettei hän ole ollut mukana kaavaprosessin aiemmissa vaiheissa, mutta että maakuntakaavan vyöhykemarkintä ohjaa vain seudullisesti merkittävien kaupan suuryksiköiden kokoa, ei kokonaismitoitusta. Näin ollen yleiskaavassa ei tarvittaisi maakuntakaavan mukaan kaupan enimmäismitoitusta. Hän näki sen asemakaavoitusta hankaloittavana, kun asemakaavoja laadittaessa tulisi tarkastella aina kaupan kokonaispinta-alaa. Lisäksi Nummijärvi toi esille, että maakunnallisesti merkittävän maisema-alueen rasterimerkinnän voisi poistaa, kun maisemallisesti arvokkaan peltoalueen MA-käyttötarkoitus turvaa peltomaiseman säilymistä. Alue on jäämässä pois maakunnallisesti merkittävistä maisema-alueista.

Kaupungin vastaus ELY:n kannanottoon: koska maakuntakaavassa ei ole kaupunginosakeskuksella keskusta-alueen merkintää, on ymmärretty, ettei maakuntakaava tukisi vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittamista Nurmoon. Kaavaprosessissa on laskettu mitoitusta, mutta kuitenkin haluttu turvata kaupan kehittämisen mahdollisuudet, kun KM-2-aluetta tuskin saadaan vielä pitkään aikaan käyttöön maanomistuksellisista syistä. Kesko olisi lähtenyt toteuttamaan liikuntahallin lähistölle maatalouskauppaa, mutta osayleiskaava oli silloin vielä kesken. Sitten Kesko on myynyt maatalouskauppatoiminnan pois ja tavoittelee alueelle nyt lähinnä päivittäistavarakauppaa ja liikenneasemaa. Kaupungin näkökulmasta maisemarasterimerkintä on mahdollista myös poistaa.

Seinäjoen museot

Seinäjoen museot (ent. maakuntamuseo) alkaa toimia alueellisena vastuumuseona 1.1.2020 alkaen. Sihvonen totesi, että aiemman prosessin aikana on laadittu maisema- ja kulttuuriympäristöselvityksiä ja ne ovat riittäviä. Näiden avulla on ollut helppo perustella jo nyt suojelumerkintöjä asukkaille. Hän myös totesi MA merkinnän olevan riittävä turvaamaan peltomaisemien säilymistä. Kuusinen lisäsi, että Museovirasto ei päässyt osallistumaan viranomaisneuvotteluun, mutta on ilmoittanut sähköpostitse arkeologisten kulttuuriympäristökohteiden olevan riittävästi huomioitu kaavaluonnoksessa.

ELY, liikenne

Eeva Kopposela totesi liikenneselvityksen olevan vanhentunut. Kaava mahdollistaa päivittäistavarakauppaa 15 000 k-m² ja liikenne-ennusteet näyttäisi olevan jo nyt toteutuneet. Meluselvitys näyttäisi olevan laadittu vanhoilla liikennemäärillä. Erityisesti huomiota kiinnitti myös Tepontien ja Pohjan valtatie liittymä, johon ELY:llä ei ole tarvetta eritasoliittymälle. Tepontien ja Pappilan alueen asumista ei voi suunnitella ilman meluntorjuntatoimenpiteitä. Kopposela arvioi myös, ettei 2+2-kaistainen tie, kevyen liikenteen väylä ja rinnakkaistievaraus voi sopia tien kaakkoispuolelle. Lisäksi ELY huomautti, ettei hulevesiä saa ohjata valtatie ojaan.

Kaupungin vastaus ELY:n kannanottoon: Liikenneyhteyden varaukset ovat Itäisen ohikulkutien tiesuunnittelun mukaiset. Varaukset mahtuvat asemakaavan tievarauksiin. Kaupan hankkeita varten on tehty erillisiä liikenneselvityksiä, joissa on todettu nykyisten liikennejärjestelyiden mahdollistavan 35 000 k-m² kauppaa Nurmon kauppapaikalle. Selvityksessä on huomioitu toteutuneet liikennejärjestelyt eritasoliittymällä. Lisäksi kaavaluonnoksessa on kaupan mitoitusta laskettu 25 000 k-m²:iin.

ELY totesi, että liikenne-ennuste tarvitaan vähintään 2040 asti.

17.12.2019

ELY, ympäristönsuojelu

Eerolan sikatilan ympäristöluvan kohdalla ei ole kyse siitä, onko kyseessä uusi kotieläintalouden suuryksikkö vai olemassa olevan laajennus, vaan ELY on todennut, ettei haetun suuruista yksikköä voida toteuttaa asutuksen lähelle. Alueella on jo olemassa olevia sikaloita (lähes 3000 sikaa jo nyt) ja laajennus toisi väistämättä lisää hajuhaittoja asumiselle. Alueelta tulee jo nyt säännöllisesti yhteydenottoja hajuhaitoista. Larvatalon broilerin kohdalla on kyse ollut vanhan ympäristöluvan tarkistuksesta ei laajennusluvasta ja AVI on siksi myöntänyt luvan, kun kyse on muutosluvasta. Kaupungin tulee pohtia, halutaanko alueella kehittää maataloutta vai muutakin yhdyskuntarakennetta. ELY ei ole lausunnoissaan vastustanut ME-aluevarausta. Yleiskaava mahdollistaa nykyisen toiminnan laajentamisen, mutta missä määrin voidaan laajentaa, selviää vasta erillisessä ympäristölupamenettelyssä. Vuoden 2006 yleiskaavaa laadittaessa ristiriitaa oli asutuksen ja maataloustuottajien toimintaedellytysten kesken ja kaavaprosessissa 2015-16 maataloustuottajien ja kaupan tavoitteiden kesken.

Kaupungin vastaus ELY:n kommenttiin: Viime prosessissa yleiskaavan lähtökohtana oli olemassa olevien eläintilojen laajentamisen mahdollistaminen. Maataloudella on pitkät perinteet alueella. Viranomaiset eivät tuolloin vastustaneet aluevarausta tuolle kohdalle. Myöskään asukkaat eivät valittaneet maataloudesta / eläintiloista prosessin yhteydessä.

ELY, alueidenkäyttö

Nummijärvi totesi, että ME-aluevarauksesta on keskusteltu aiemminkin. Ympäristövalvonta katsoo asiaa tietysti ympäristöluvan näkökulmasta. Kaavoituksen näkökulmasta on kyse aluevarauksesta, joka on sitten mahdollisesti toteutettavissa teknisillä ratkaisulla tai hankkeen laajuutta säätämällä. ME-merkintä mahdollistaa yli 1000 lihasian suuryksikön. Isompi kysymys on, pitäisikö selkeästi tehdä valinta maatalouden ja muiden palveluiden välillä. Lillberg-Puskala totesi, että AVI on luvan myöntävä viranomainen ja lupaharkinta on aina tapauskohtaista ja käytettävästä tekniikasta riippuvaista, eikä asiassa voida antaa ennakkolausuntoa. Ympäristölupaprosessissa huomioidaan kaavoitus ja tällä kohtaa mm. Kertunlaakson asemakaavoitettu asuinalue on lähellä ja hajusta kärsivien määrä on suuri. Palveluita ja kauppaa käytetään vain joskus, toisin kuin asuminen on jatkuvasti hajusta häiriintyvää.

Nummijärvi tiedusteli, miksi kaavassa on kahta erilaista kylämerkintää (AT ja AT-1). Kuusinen totesi, että kuivan maan ohjeelliset rakennuspaikat edellyttävät suunnittelutarveharkintaa ja rakentamista ohjataan yleiskaavalla olemassa olevan rakenteen yhteyteen kyläalueille, jotta peltoalueet voidaan säilyttää avoimina maisematiloina MA-merkinnällä. ELY huomautti, että uudet rakennuspaikat ovat aina ympäristöluvassakin merkittäviä huomioitavia ja osa taitaa olla alle 300 m etäisyydellä kotieläintalouden suuryksiköistä.

Nummijärvi nosti myös esille kaksi rakennussuojelukohdemerkintää: sr-1 ja sr-2, tarvitaanko molempia. Merkinnöillä on selkeä ero, sr-1-kohteilla on suuri paikallinen arvo ja sr-2 kohteet ovat paikallisesti ja/tai aluekokonaisuuden osana tärkeitä. Lisäksi Nummijärvi huomautti, että kaupunki- tai kyläkuvallisesti tärkeät alueet (sk) on osoitettu suurpiirteisesti soikioilla, jotka menevät osin myös päällekkäin ja kattavat myös rakentamattomia alueita. Kaavan ohjausvaikutuksen kannalta olisi selkeämpi, jos aluerajaus kattaisi vain tietyt kohteet. AP-merkinnöissä on osin mainittu, että alue on tarkoitettu ympärivuotisesti asuttujen pientalojen rakentamiseen. Ympärivuotisuus on mainintana turha. Nummijärvi totesi, että kaavassa on annettu joitakin hyvinkin yksityiskohtaisia määräyksiä kuten havupuiden istuttamista koskeva määräys viljakuivurin yhteydessä EV-alueella. Lisäksi kaavamääräyksissä ei pitäisi antaa kieltäviä kaavamääräyksiä

17.12.2019

kuten MT-1 kaavamääräyksessä on sanottu, että alueelle ei saa sijoittaa asuinrakennuksia. Schulte-Tigges huomautti, että uutta AP-aluetta on osoitettu radan läheisyyteen, mutta tärinäselvitystä ei ole tehty. Väylävirasto varmaan lausuu tästä.

ELY-keskus ehdotti myös, että hulevesiselvityksen mukaisia purkureittejä voisi osoittaa kaavakartalle vihervyöhykkeinä tai -yhteyksinä.

Rantala totesi yhteenvedona, että kaavaan on tehty paljon hyviä selvityksiä, mm. kaavataloustarkastelu, hulevesiselvitys, hajuselvityksiä, mutta se miten ne on tuotu kaavakartalle tai vaikuttanut kaavaratkaisuun on vielä hieman epämääräistä. Monet asiat ovat tietysti sellaisia, mitä kaupunki harkinnassaan ottaa huomioon (esim. alueiden rakentamisen kustannusvaikutukset). Lisäksi ABC-aseman kohta aiheuttaa ristiriitaa suhteessa kotieläintalouden suuryksiköihin. ELY:n ympäristöpuoli huomautti, että uutta asutusta on osoitettu 300 m Eerolan sikalan itäpuolelle. ELY:n näkemyksen mukaan uusi asutus tuottaa haittaa tuolla etäisyydellä. Tuota kokoluokkaa tarkastellaan 500 m säteellä. Kuusinen huomautti, että uudet asuinpaikat ovat kauempana kuin olemassa olevat. Kopposela vielä täydensi, että liikenneselvitys on päivitettävä, koska Rambollin 2013 laatimassa Nurmon kauppapaikka liikenneselvityksessä on käytetty liikenne-ennustetta 2030, joka on tehty vuonna 2008 laaditun (Strafica) eteläisen Seinäjoen tie- ja katuverkkoselvityksen yhteydessä. Tie- ja katuverkkoselvitys on laadittu Seinäjoen itäisen ohikulkutien suunnittelun yhteydessä. Liikenne-ennusteessa ei ole mukana kaupan alueen liikennettä. Kaavan mukainen maankäyttö tulee huomioida liikenne-ennusteessa.

Kaupungin eri sektorien kannanotot

Into Seinäjoki, Matti Punkari totesi, että aiemmassa kaavaprosessissa tehtiin laajaa vuorovaikutusta viljelijöiden kanssa. Maiseman avoimena säilyttämisen tavoite on heidänkin etunsa ja vain aktiivisella viljelyllä maisema pystytään avoimena säilyttämään. Maataloustuotannon yksikkökooko kasvaa väistämättä ja niille tiloille, joilla ei ole vaihtoehtoja sijoittumispaikkaa, on haluttu mahdollistaa kaavalla laajentaminen nykyisellä paikallaan. ME-aluevarauksissa tulisi huomioida, että tekniikat kehittyvät. Viljelijöitä huolestuttaa ABC:n tulo heidän lähialueelle, pelkona on, että toimiminen jatkossa vaikeutuu. Elinkeinoitoimen näkökulmasta muut elinkeino toimialat on hyvin huomioitu yleiskaavassa. Hunnako täydensi vielä, että elinkeinotoimista on alueella kovasti kysyntää ja tarve saada lisää myytävää. Toive on, että kaavat olisivat mahdollisimman joustavia monipuoliselle toiminnalle.

Mäntylä toi esille vesilaitoksen edustajana, että Pappilan alueella ja Kivisaareissa verkostot asettavat rajoituksia rakentamiselle. ELY-keskus esitti, että kannattaa varata alueita viivyttämiseksi, että verkostokapasiteetti riittäisi.

Kaupungin ympäristönsuojelujohtaja Latva-Kiskola totesi, että isäntien kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä ja osa on päätnyt siirtämään toimintansa toisaalle kauemmaksi asutuksesta huomioiden myös tulevaisuuden laajennustarpeensa. Eerolan eläinmäärät on tuplattu viimeisen 10 vuoden aikana. Kaavaselostuksessa eläinmäärät on tarkistettava siten, että niistä selviää, onko kyse ympäristöluvan mahdollistamista määristä vai olemassa olevista eläinmääristä. Kaupungin ympäristönsuojelu on myös ennakolausunnoissaan suositellut tuottajia teettämään hajuhaittojen selvityksiä yhteistyössä. ABC:n vaikutusta Latva-Kiskola ei näe eläintilojen kannalta niin isona ongelmana, vaan asutus vaikuttaa enemmän. Tekniikan kehittyminen lieventää mm. lannan levityksessä muodostuvaa hajua. Levitettävä lanta ei välttämättä haise, jos se on käsitelty, mutta missä lantaa syntyy ja sitä käsitellään tulee hajua.

Rakennusvalvonnan lupainsinööri Risto Puupponen pitää erittäin hyvänä, että asumisen paikat suunnitellaan ja kaava tehdään. Se helpottaa rakennusvalvonnan työtä. Alue on voimakasta alkutuotannon aluetta ja sellaisena tärkeä maakunnalle ja tehtaalle, joten mahdollisuuksia maataloustuotannolle jatkossakin täytyy antaa. Lisäksi asumiselle on kova kysyntä Keski-Nurmoon. Maisema-alueen säilyminen avoimena on tärkeää tuotannon kannalta ja myös maisema-arvojen säilymisen kannalta. Ranta-alueella kaava ohjaa rakentamista ja voidaan edetä suorilla rakennusluvilla.

Kaavoituksen osalta yleiskaavapäällikkö Jyrki Kuusinen totesi, että yleiskaavan yksi tavoite on väestökehityksen vauhdittaminen Nurmon alueella, jossa se on ollut poikkeuksellisesti laskevaa tai nollakasvuista muuhun Seinäjokeen verrattuna. Varmimmin asemakaavoituksella toteutuvia alueita ovat seurakunnan alueet kaupunginosakeskuksessa sekä Kertunlaakson laajennusalueet. Jatkokotoimenpiteitä pohditaan kaavatyöryhmässä, kun lausunnot ja mielipiteet on saatu. On ihan mahdollista tehdä muutoksia maisemamerkintöihin ja sk-merkintöihin. Sr-1 ja sr-2 merkinnöillä on eronsa. Kaiken kaikkiaan kaavamerkintöjä ja määräyksiä käydään vielä läpi ennen ehdotuksen nähtäville asettamista. Kaavoitusjohtaja Martti Norja korosti sujuvan viranomaisyhteistyön tärkeyttä, kun kyseessä on jo moneen kertaan läpikäyty ja käsitelty kaava-aineisto. Lopulta kaava tullaan ehkä testaamaan vielä oikeusasteissakin, joten erityisesti siksi ELY-keskus korosti, että sisältökysymykset ja selvitykset kannattaa laatia huolella.

Kaupungingeodeetti Herttua-Suokko kertoi kaupungin omistavan maata Kertunlaakson alueella koulun ja päiväkodin ympäristössä. Siellä maanhankinta on ollut aktiivista jo Nurmon kunnan aikana ja peltoja on ostettu myös muualta vaihtomaiksi. KM-2 alueitakin on tarjottu, mutta näkemykset maan arvosta tuntuvat olevan kaukana toisistaan. Liikuntahallin ympäristöstä on saatu hankittua maata perikunnalta.

5 Jatkokotoimenpiteet

Kaavaluonnos on nähtävillä 16.1.2020 asti. Viranomaiset toimittavat lausuntonsa määräajassa.

Kun lausunnot ja mielipiteet on koossa, järjestetään osayleiskaavaa ohjaavan kaavatyöryhmän kokous 28.1.2020. Tavoitteena on saada kaavaehdotus nähtäville maaliskuun alkuun 2020.

6 Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 12.

Muistion laatija Johanna Närhi

Jakelu Läsnä olleet

Tiedoksi Antti Saartenoja, Etelä-Pohjanmaan liitto, suunnittelujohtaja
Erkkilä Markus, Etelä-Pohjanmaan liitto, maankäytön suunnittelija
Satu Mikkonen-Hirvonen, Museovirasto, intendentti, arkeologinen kulttuuriperintö
Juha Takamaa, Seinäjoen kaupunki, kaupunkiympäristöjohtaja

Keijo Kaistila, Seinäjoen kaupunki, yhdyskuntatekniikka,
suunnittelupäällikkö

Janne Pekkarinen

11.6.2020

Seinäjoen kaupunki
Nurmon keskustan osayleiskaava

Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu

Aika perjantai 9.6.2020 klo 12:00 – 13:50

Paikka Teams-virtuaalikokous

Läsnä Jyrki Kuusinen **Seinäjoen kaupunki**

Jari Jokinen

Keijo Kaistila

Hanna Latva-Kiskola

Martti Norja

Pekka Hunnako

Merja Suomela

Juha Takamaa

Susanna Tyrväinen

Risto Puupponen

Taru-Maaria Herttua-Suokko

Matti Punkari

Marketta Nummijärvi

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Karoliina Laakkonen-Pöntys

Eeva Kopposela

Matti Rantala

Jarmo Salo

Anu Schulte-Tigges

Minna Impola

Janne Ponsimaa

Sirpa Lindroos

Heikki Joensuu

Jani Palomäki

Etelä-Pohjanmaan liitto

Mari Pohjola

Antti Saarteenoja

Juha Suominen

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Tuomas Miettinen

Janne Pekkarinen

1 Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Kokous aloitettiin 12.00. Jari Jokinen valittiin kokouksen puheenjohtajaksi, konsultin edustaja toimii sihteerinä ja tekee muistion.

2 Kaupungin puheenvuoro

Seinäjoen kaupungin yleiskaavapäällikkö Jyrki Kuusinen piti kaupungin puheenvuoron. Hän kertoi kaavaprosessin historiasta ja tapahtumisista viime vuosien varrella.

Kyseessä on MRL 11 § mukainen kaavan ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu, jossa esitellään kaavaehdotusta koskevia lausuntoja ja muistutuksia.

Seinäjoen kaupungin tavoitteena on saada kaavaehdotus elokuun kaupunginvaltuuston kokoukseen. Mahdollisesti kaava tullaan jakamaan kahteen osaan hyväksymiskäsittelyyn mentäessä.

3 Osayleiskaavan esittely

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n projektipäällikkö Juha Suominen esittelee kaavaehdotuksen vastineraporttiluonnosta. Keskustelu käydään vastineraportin mukaisessa järjestyksessä.

3.1 Saadut lausunnot ja muistutukset

Fingrid Oyj

Fingridillä on tarvetta kaavassa ehdotettaviin voimalinjojen aluevarauksiin mahdollisesti vasta 2030-luvulla. Kaupungin ja Fingridin kesken on sovittu, että he pyytävät myöhemmin kaupungilta yleiskaavan tarkistusta, kun ajankohta alkaa olla tiedossa ja suunnitelmavalmius on parempi.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Kauppa

Kaavassa on tällä hetkellä epäsuhta merkintä Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan kanssa, maakuntakaava ei sallia alueelle sijoittuvaksi seudullisesti merkittävää kauppaa. Osayleiskaavan kaupan mitoituksia ja aluevarauksia tulee täsmentää siten, ettei se mahdollista seudullisesti merkittävän kaupallisen keskittymän syntymistä.

Keskusteltiin C-2 ja KM-1 -aluevarauksille sallittavaksi samat mitoitukset kuin maakuntakaavassa, asemakaavoituksen yhteydessä tutkitaan tarkemmin, voidaanko mitoituksia muuttaa. Jyrki Kuusinen ja kaavakonsultti selvittävät kaavamerkintää ja lähettävät ehdotuksensa osapuolille kommentteille.

RA-1 ja RA-2

Osayleiskaavassa on hyvä määritellä rakennusoikeudet lomarakentamisen aluevarauksille (RA-1 ja RA-1). Kaavamerkintöjä tarkistetaan; saunarakennuksille ja lomarakennuksille omat aluevaraukset sekä maksimirakennusoikeudet.

ME- ja M-1

Uusi asuminen on sijoitettu aina kauemmaksi kotieläintalouden suuryksiköstä kuin mitä olemassa oleva asuminen jo on. Kunnan myöntämissä luvissa on tiukemmat rajat (ehdoton 200m etäisyys), kuin AVI:n luvissa, joissa voidaan käyttää harkintaa.

Uudet osoitetut asuinrakennuspaikat tulevat myös vaikuttamaan uusien kotieläintalouden suuryksiköiden sijoittumista, kun katsotaan lähialueen kokonaisuutta. AVI käyttää tarkastelussa 500 metrin bufferia.

Keskusteltiin myös, miten uusia aluevarauksia on alueille sijoitettu, johon todettiin, että uusia ME-alueita on osoitettu vain kotieläintalouden suuryksiköiden toimijoille, jotka ovat laajentamistavoitteistaan ilmoittaneet ja laajentuminen on mahdollista osoittaa paikkoihin, joissa etäisyydet asutuksesta ovat riittävät. Kaavassa osoitettujen varauksien toimintojen mahdolliset laajenemiset ratkaistaan ympäristöluvalla. Kaupungin edustajat käyvät läpi ympäristöasioita myöhemmin.

Liikenne

Osayleiskaavassa on tarvetta varautua Tepon eritasoristeysratkaisuun. Risteysaluetta on mahdollista kehittää vaiheittain voimassa olevan tiesuunnitelman mukaisesti, mutta aluevaraus on tehtävä eritasoliittymää varten. Osayleiskaavassa Nurmon keskustaan osoitettu valtatie rinnakkaistietä ei voi avata ennen Tepon eritasoristeysratkaisua. Nykyisellään risteysalueen liikenneturvallisuus on heikko ja sitä tulee parantaa.

Nurmon ETL:ään ja Länsitien kiertoliittymään on laadittava toimivuustarkastelu.

Osayleiskaavasta laaditaan erillinen liikenneselvitys, jossa otetaan huomioon Nurmon keskustan kaupan -aluevaraukset ja mitoitus. Liikenneselvityksessä on avattava liikennemääriä, luetun ja ymmärtämisen parantamiseksi.

Keskustelua käytiin myös uusista määrärahoista ja sen tuomista mahdollisuuksista. Pohjan valtatie varteen osoitetut rinnakkaistiet todettiin tarpeellisiksi.

Melu

Kaavakonsultti muokkaa osayleiskaavakarttaa siten, että olemassa olevat melutorjuntakohteet poistetaan ja meluntorjuntasuojaus osoitetaan vain niiden alueiden reunoille, jossa se on tarpeellista.

Kaavamerkintänä olisi mahdollista käyttää harmaata pisterasteria yömelun 45dB:n alueella, jota voitaisiin hyödyntää asemakaavoituksen yhteydessä.

Keskustelussa nousi esille mm. yömelun 45dB:n merkitseminen kaavakarttaan pisterasterilla asemakaavoituksen tueksi, tulisiko uudet palvelualueet rakentaa ensin ennen kuin asuinalueet voidaan toteuttaa, jotta toimisivat melusuojana, rautatien melut ja miten aikoinaan huomioitu suunnittelussa sekä mahdollisten melusuojausten rakentaminen radan varteen.

Esitettiin, että olisi hyvä laatia koko kaava-alueen kattava melusuunnitelma.

Hulevedet

Yleisenä kommenttina oli, että yleiskaavoissa olisi mahdollista huomioida paremmin hulevesien syntyminen ja ratkaisujen kehittäminen. Tämä keventäisi asemakaavatyön yhteydessä teetettävien selvityksien määrää.

Hulevesiselvitystä tarkennetaan siten, että siinä otetaan huomioon kaavakartalla Nurmon keskustaan sijoitettavat uudet alueet (esimerkiksi alue 6) ja vettä läpäisemättömän pinnan kasvu. Lisäksi suunnitelmia tarkistetaan asemakaavoituksen tueksi hulevesien johtamissuuntien muutoksilla ja viivytysratkaisujen mahdollisilla alueilla. Hulevesiä ei tule johtaa maantien sivuojiin.

Muistutukset

Saadut muistutukset kohdistuivat pääsääntöisesti uusiin ME-aluearajauksiin sekä niiden lähellä sijoitettuihin uusiin asuinrakennuspaikkoihin. ME -aluevarauksiin liittyen vastineet ovat samansuuntaisia mitä viranomaisten vastineissa todettu. Ympäristöön liittyviä vastineita käydään vielä kaupungin edustajien toimesta läpi erikseen.

P-1 -aluevaraus maisemallisesti arvokkaan alueen reunalla oli esillä useissa muistutuksissa.

Vaikka viranomaiset eivät ole yksityiskohtaisesti huomioineet P-1 -aluevarausta lausunnoissaan, mutta sen mahdollinen sijoittuminen maisemallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen tulee huomioida ja muistutusten vastineita laatiessa käsitellä.

3.2 Kahden eri kaavan mahdollisuus

Seinäjoen kaupunki on pohtinut Nurmon keskustan osayleiskaavan jakamista kahteen osaan. Tällöin olisi mahdollista viedä osa kaavasta kaupunginvaltuuston käsittelyyn ja saada kaava hyväksyttyä nopeammin.

3.3 Hankkeen tavoitteellinen aikataulu

Seinäjoen kaupungin tavoitteena on viedä kaava tai osa kaavasta elokuun tai syyskuun kaupunginvaltuuston käsittelyyn. Ennen käsittelyä materiaali on toimitettava kommenteille viranomaisille. Käsittely on mahdollista ilman uutta nähtävillä oloa, jos muutokset ovat merkitykseltään vähäisiä.

4 Viranomaisten puheenvuorot

Tepon risteysalueen vireinen P-2 alueen toteuttaminen sidottava risteysalueen toteuttamiseen, pohdittavaksi jää myös KM-1 alueen sitominen. Lisäksi kiertoliittymän toimivuustarkastelu tulee tehdä.

C-2 ja KM-1 kaupan mitoitukset kuten maakuntakaavassa on osoitettu.

Yleisesti ottaen, osapuolten toive on, että kaava saadaan valmiiksi. O-tilanne ei palvele asianomaisia.

5 Jatkotoimenpiteet

Nurmon keskustan kaupan aluevaraukset rajataan maakuntakaavan mukaisesti 15 000 kem².

FCG laatii liikenneselvityksen, jossa otetaan huomioon viranomaisneuvottelussa esille tulleet asiat.

Konsultti täydentää hulevesiselvitystä. Selvitykseen merkitään hulevesien suunnat ja viivytyskohteiden mahdolliset sijainnit.

Jos kaava päätetään jakaa, tehdyt selvitykset ovat yhteisiä molemmissa kaavoissa. Kaavaselistusta tarkistetaan pääsääntöisesti vain kappaleiden 7 Osayleiskaavan kuvaus ja 8 Osayleiskaavan toteuttaminen osalta.

6 Muut asiat

Ei ollut muita asioita

7 Kokouksen päättäminen

Jari Jokinen päätti kokouksen klo 13:50 ja kiitti osallistujia.

Muistion laati,

Janne Pekkarinen

Jakelu

Läsnä olleet ja kutsutut

16.3.2020

Seinäjoen kaupunki
Nurmon osayleiskaava
Luonnosvaiheesta saadut lausunnot ja mielipiteet sekä kaavanlaatijan vastineet

Seinäjoen kaupungin Nurmon kaupunginosakeskukseen laadittavana olevan osayleiskaavan kaavaluonnosvaiheen aineisto on ollut nähtävillä 11.12.2019 - 16.1.2020 välisen ajan.

Tässä raportissa esitetään lyhennelmät/pääkohdat lausunnoista ja mielipiteistä sekä kaavoittajan vastineet niihin. Kaavaluonnokseen saatiin yhdeksän lausuntoa ja 11 mielipidettä.

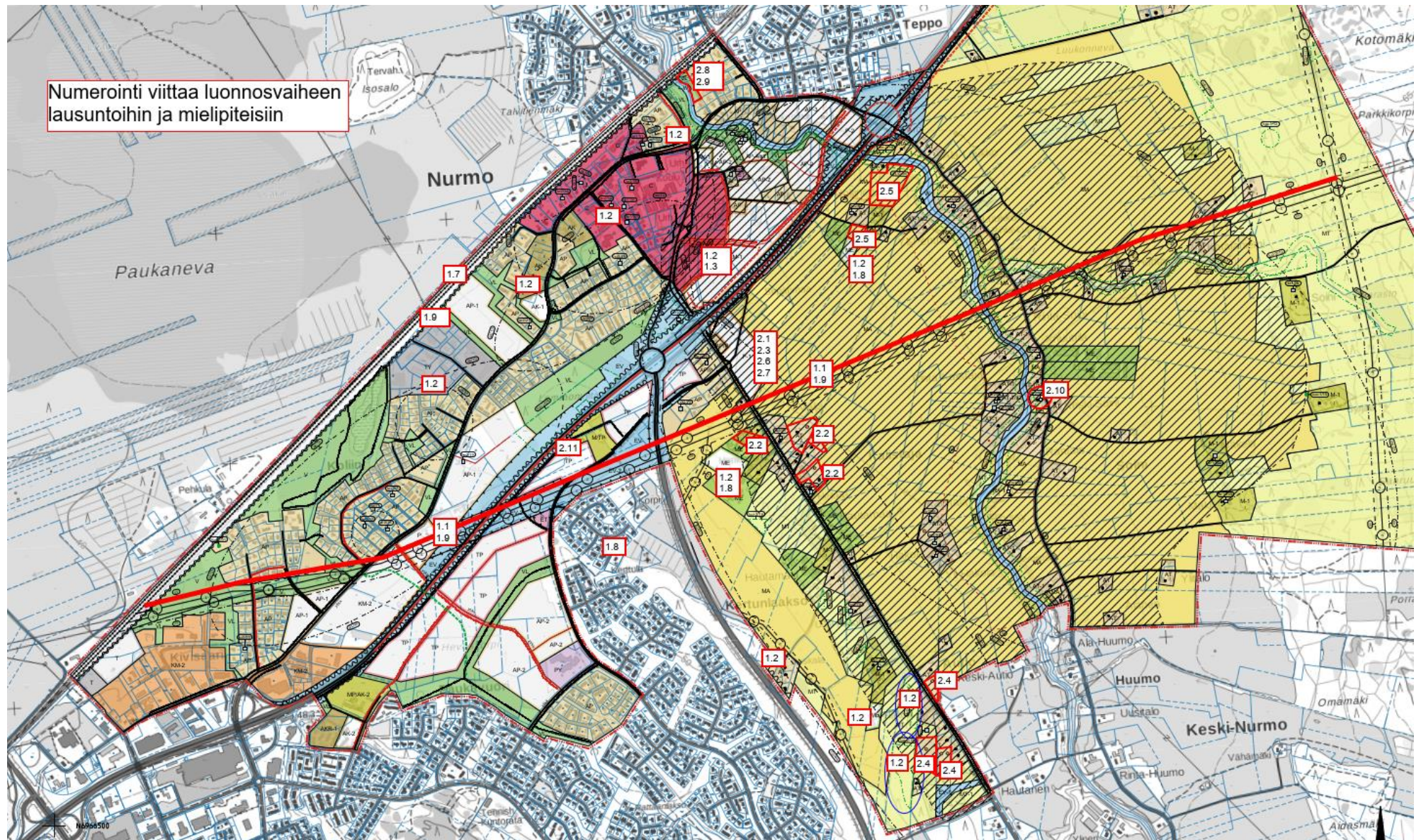
Sisällysluettelo

LUONNOSVAIHEESSA SAADUT MIELIPITEET JA LAUSUNNOT.....	4
1 LUONNOSVAIHEESTA LAUSUNNOT.....	4
1.1 Fingrid	4
1.2 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	8
1.3 Etelä-Pohjanmaan liitto	12
1.4 Seinäjoen museot	15
1.5 Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos -liikelaitos.....	18
1.6 Seinäjoen seurakunta	18
1.7 Väylä	18
1.8 Seinäjoen kaupunki, Ympäristönsuojelu	20
1.9 Elenia Oy, Verkon kehitys	22
2 LUONNOSVAIHEESSA SAADUT MIELIPITEET	24
2.1 Osallinen.....	24
2.2 Osallinen.....	24
2.3 4 osallista	25
2.4 Osallinen.....	26
2.5 Larvatalon Broiler Oy	26
2.6 MTK-Etelä-Pohjanmaa	27
2.7 Nurmon maaseutunuoret	28
2.8 2 osallista	29

28.2.2020

2.9	4 osallista	30
2.10	Osallinen	30
2.11	Osallinen	31

28.2.2020



28.2.2020

LUONNOSVAIHEESSA SAADUT MIELIPITEET JA LAUSUNNOT

1 LUONNOSVAIHEESTA LAUSUNNOT

1.1 Fingrid

Fingrid Oyj 16.1.2020	Vastine
Nurmon keskustan osayleiskaavan 2035 alueella on Fingrid Oyj:n ja Elenia Oy:n omistamia voimajohtoja. Fingridin voimajohdoista osayleiskaavan alueelle sijoittuvat 110 kV Alajärvi-Seinäjoki ja 400 kV Alajärvi-Seinäjoki (kuva 1). Fingridin 400 ja 110 kV voimajohtoja varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus yhteensä 85-87 metriä leveälle johtoalueelle (poikkileikkaukset kuvissa 2 ja 3). Johtoalue muodostuu 65-67 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean molemmiin puolin olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Rakennusrajoitusta merkitsevät rakennusrajat ulottuvat nykyisin 26 metrin päähän 400 kV voimajohdon keskilinjasta ja 18 metrin päähän 110 kV voimajohdon keskilinjasta. Voimajohdot vaihtavat puolta Kivisaaren kohdalla. Voimajohtojen lähialueen maankäyttöä rajoittavat voimajohtoalue ja rakennusrajoitusalue. Voimajohdon rakennusrajoitusalue on ehdoton raja, jonka sisäpuolelle ei voi osoittaa rakentamista. Uusissa voimajohdoissa nämä ovat pääsääntöisesti yhtä leveät katsottuna voimajohdon keskilinjasta, mutta vanhoissa johdoissa rakennusrajoitusalue saattaa olla kapeampi kuin johtoalue. Fingridillä on pitkän aikavälin tavoitteena päivittää voimajohtojen rakennusrajat ulkoreunaan siten, että rakennusrajoitus koskee koko johtoaluetta. Kaavoituksessa on kuitenkin suositeltavaa, että voimajohtoa varten varattuna alueen osana käytetään johtoalueen kokonaisleveyttä eikä tälle alueelle osoiteta rakennusaloja. Näin varmistetaan, että rakennelmien, rakennusten ja voimajohdon väliin jää riittävä etäisyys. Fingrid on käynyt keskustelua Elenian kanssa sähkönsiirron kehittämistarpeista Seinäjoen alueella. Kaavoituksen kannalta olennaiset hankkeet on tuotu esiin Elenian 13.1.2020 kaavahankkeesta antamassa lausunnossa, jossa on mainittu tarve uudelle voimajohtoyhteydelle Saraston liityntäpisteeltä Fingridin Seinäjoen sähköasemalle. Voimajohdot on osayleiskaavaluonnoksessa esitetty asianmukaisesti merkinnällä voimalinja 110 kV / 220 kV / 400 kV. Viivamerkinän ympärillä on merkintä suojavyöhyke sv sähkölinja, jonka merkitystä ei avata tarkemmin kaava-asiakirjoissa. Suojavyöhyke kuitenkin vastaa nykyistä Fingridin voimajohtoaluetta leveydeltään. Voimajohtomerkinnöissä tulee ottaa huomioon edellä mainitut Elenian voimajohtotarpeet.	<i>Osayleiskaavaluonnoksessa johtoalueen leveys on noin 89 m.</i> <i>Yleisesti ottaen voimalinjan alueelle ei osoiteta rakentamiseen tarkoitettuja alueita. Kivisaaren kaupan (KM-2) ja palveluiden (P) alueiden osalta on tehty poikkeus, koska voimalinjan alapuolelle voidaan sijoittaa esim. pysäköintiä tai huoltopihvoja. Rakentamisen sijoittelua tarkennetaan asemakaavoituksen yhteydessä.</i> <i>Osayleiskaavassa varaudutaan uuden johdon tarpeeseen uusien rakentamiseen tarkoitettujen alueiden osalta ja uusien ohjeellisten rakennuspaikkojen osalta. Tämä aiheuttaa muutoksia aluevarausten rajauksiin erityisesti Pohjan valtatie eteläpuolisilla alueilla. Koliinissa johtoalueen levittäminen ei ole mahdollista ilman lisäselvityksiä jo olemassa olevan yhdyskuntarakenteen vuoksi.</i> <i>Lisäksi selostukseen merkitään, että kaupunki ja Elenia Oy on neuvotellut asiasta 27.1.2020, missä yhteydessä on sovittu että, johdon sijainti tarkentuu vasta johdon suunnittelun ja ympäristöselvitysten yhteydessä. johtoa ei osoiteta osa-alueena/suojavyöhykkeenä tässä osayleiskaavassa. Elenia Oy hakee yleiskaavan tarkistusta lähempänä johdon toteutusajankohdaksi.</i> <i>Kaavaselostusta täydennetään vastaavasti.</i> <i>Sv-merkinnän kaavamääräys on "SUOJAVYÖHYKE sähkölinja". Lisäksi on erikseen merkintä VOIMALINJA 110kV / 220 kV / 400 kV.</i>

28.2.2020

Yleiskaavan luonnoksessa on osoitettu muutamia uusia ohjeellisia rakennuspaikkoja Fingridin voimajohdon läheisyyteen. Lisäksi osayleiskaavan luonnoksessa Kivisaaren alueelle on osoitettu runsaasti kehittyvää maankäyttöä voimajohtoreitin ympärille. Toimintoihin kuuluu asumista (AP-2), kaupan toimintoja (KM-2), palveluita (P, P-1), teollisuutta (T) ja työpaikka-alue (TP). Näiden kohteiden tarkemmassa suunnittelussa, toteutuksessa ja rakennusten sijoituksessa täytyy ottaa huomioon Fingridin voimajohtoalue ja edellä mainittu uusi voimajohtoyhteys.

Yleisesti muistutamme seuraavista asioista, jotka on otettava maankäytön suunnittelussa:

- Kaavoituksen täytyy mahdollistaa valtakunnallisesti merkittävien voimansiirtoyhteysien ylläpito ja kehittäminen.
- Alueita ei saa suunnitella sellaiseksi, että ne olisivat ristiriidassa Fingrid Oyj:lle lunastetun käyttöoikeuden supistuksen tai yleisten turvallisuusmääräysten kanssa.
- Lunastetulle voimajohtoalueelle ei voida sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. Em. rakenteet tai laitteet eivät pääsääntöisesti saa olla yli kaksi metriä korkeita. Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia.
- Johtoalueen maapohja ja puusto ovat maanomistajien omaisuutta. Johdon omistajalla on oikeus pitää voimajohtonsa kyseisellä alueella ja oikeus ylläpitää ja huoltaa sitä.
- Voimajohtoaukealle voidaan istuttaa ainoastaan puita tai pensaita, joiden luontainen kasvukorkeus ei ylitä 4 metriä. Myös reunavyöhykkeillä puuston kasvua rajoitetaan.
- Voimajohdon suhdetta maankäyttöön asioita käsitellään Fingridin julkaisemassa oppaassa Ohje voimajohtojen huomioon ottamiseen yleis- ja asema-kaavoituksessa sekä maakäytön suunnittelussa, joka on ladattavissa Fingridin Internet-sivuilta <https://www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot/ohjeitakaavoittajalle/>.
- Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Risteämä voi olla myös esimerkiksi rata, tie, katu, rakennelma tai rakennus, joka sijoittuu voimajohdon läheisyyteen. Lausuntopyynnön voi lähettää osoitteeseen Fingrid Oyj, Risteämälausunnot, PL 530, 00101 Helsinki tai sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja. Teidän tulee pyytää muiden omistamien voimajohtojen lunastustiedot johtojen omistajalta, mikäli niitä tarvitaan yleiskaavassa.

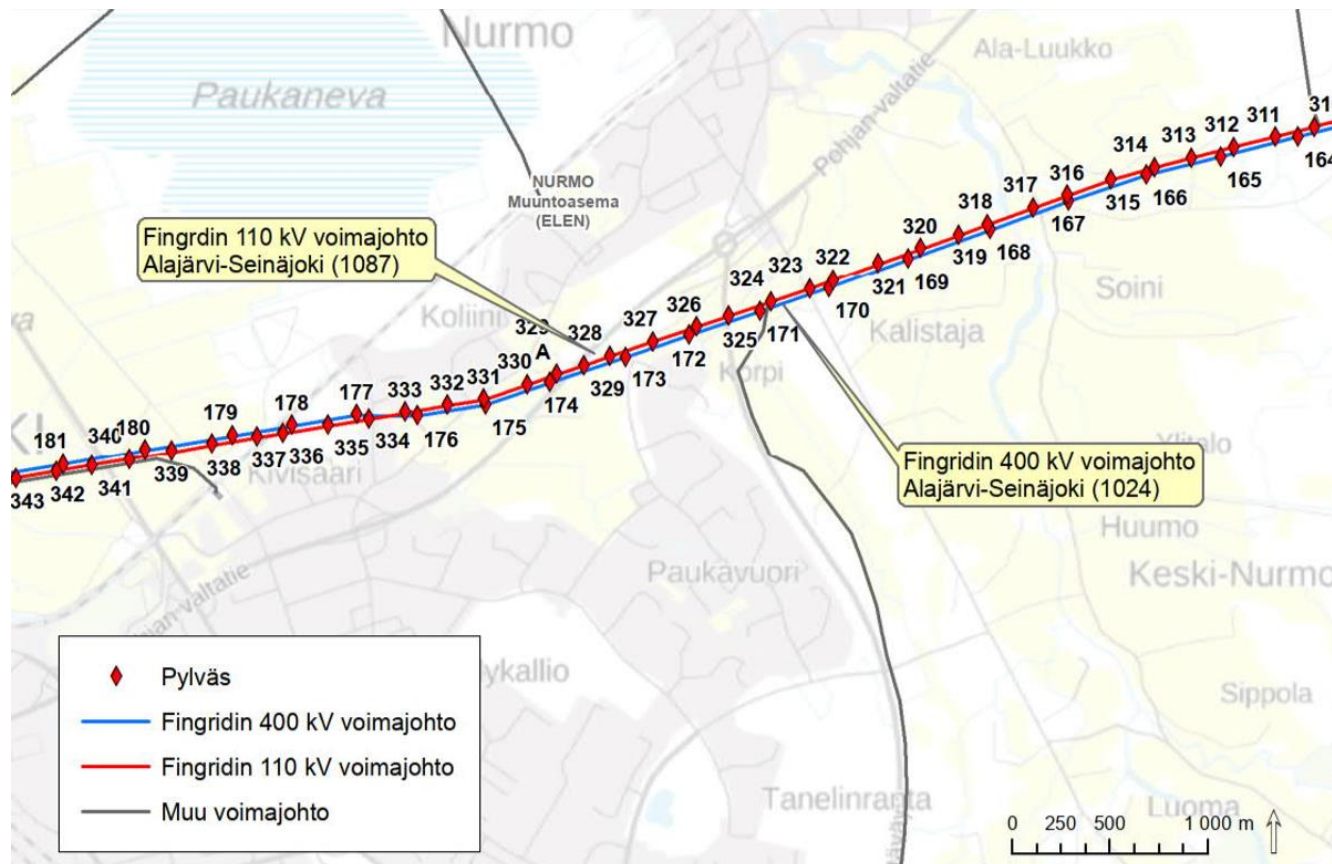
28.2.2020

Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä jatkossa. Emme saaneet lausuntopyyntöä kaavaluonnoksesta, mutta toivomme saavamme kaavaehdotusta koskevan lausuntopyynnön. Tätä kaavoitusasiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnon mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 HELSINKI.

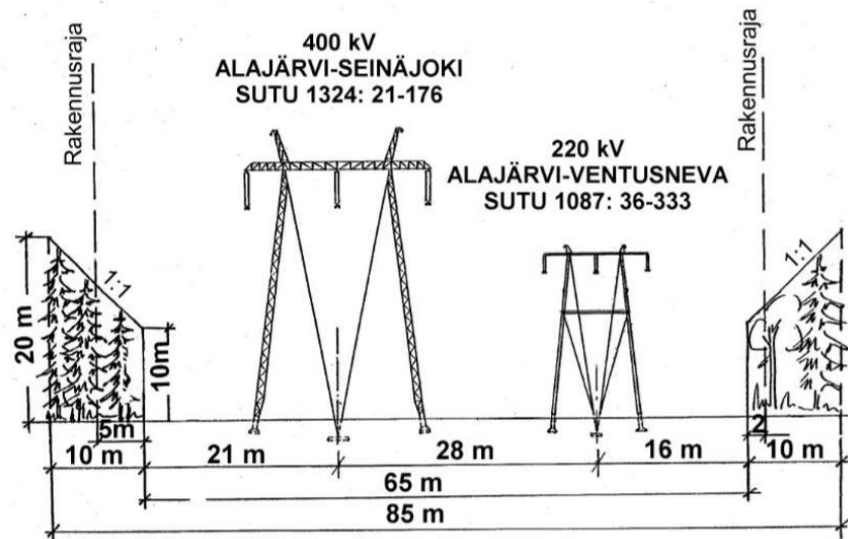
*Lisätään Fingrid Oyj osallisiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja kaavaselostukseen.
Fingridiä tiedotetaan kaavan etenemisestä sekä pyydetään lausunto kaavaehdotusvaiheessa.*

Kuva 1. Voimajohtojen sijainti:

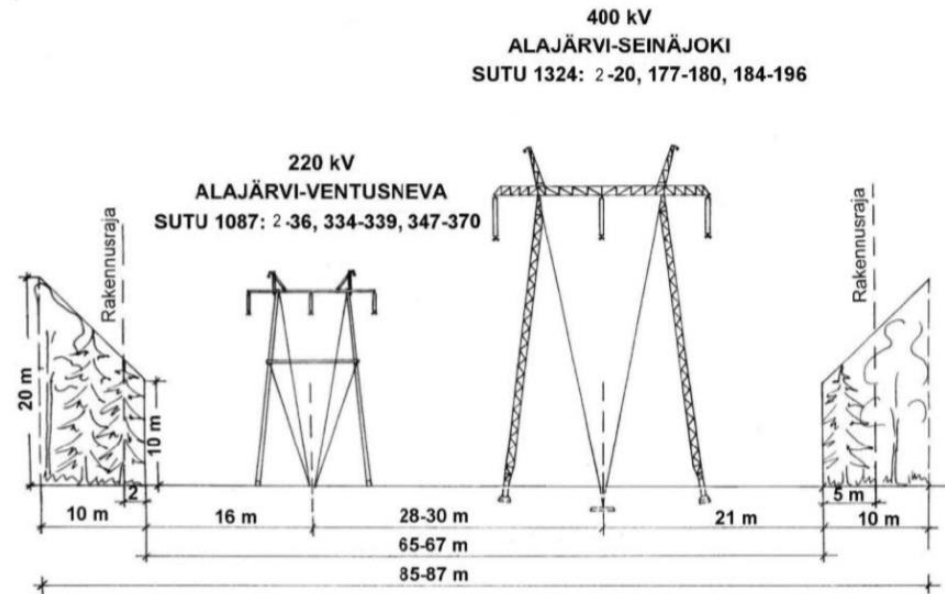


28.2.2020

Kuva 2. Voimajohtojen poikkileikkaus Kivissaaresta itään päin:



Kuva 3. Voimajohtojen poikkileikkaus Kivissaaresta länteen päin:



28.2.2020

1.2 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, 9.1.2020	Vastine
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on saanut lausuntopyynnön Seinäjoen kaupungilta Nurmon osayleiskaavan tarkistuksen ja laajennuksen kaavaluonnoksesta. Kaavahan- ketta on tehty vuosien 2015 – 2016 aikana. Vaasan hallinto-oikeus on kumonnut kaupunginvaltuuston hyväksymän osayleiskaavan 5.4.2019. Osayleiskaavatyö on käynnistetty uudelleen kaupunginhallituksessa 25.11.2019. Kaavahankkeesta on pi- detty viranomaisneuvottelu 17.12.2019. Suunnittelualue käsittää Nurmon kaupunginosakeskuksen ja siihen liittyvät lähialueet Hylläkallion suuntaan sekä Keski-Nurmon maatalousaluetta Nurmonjoen molemmin puolin. Alue sijaitsee 7-8 km Seinäjoen ydinkeskustasta koilliseen. Alue on Nurmon kaupunginosakeskuksen rakennettua ympäristöä ja maatalouden viljeltyä peltoaluetta ja eläintuotantoaluetta. Suunnittelualueen laajuus on n. 1 230 ha ja alueella asuu noin 3 000 asukasta. Osayleiskaava-alueella on runsaasti maatalouselinkeinotoimin- taa. Alueella sijaitsee useita kotieläintalouden suuryksiköitä, broilerikasvattamoita ja sikaloita. Alueella toimivien maatalouden suuryksiköiden toimintaedellytykset pyri- tään turvaamaan kaavallisoin keinoin. Alueen historia ja maisemalliset ominaispiirteet on otettu hyvin huomioon. Kokonais- maakuntakaavassa on osa kaavoitettavasta alueesta (Nurmonjokilaakso) osoitettu ”Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi” alueeksi. Suunnit- telumääräyksen mukaan Kulttuuriympäristön ja maiseman arvot on otettava huomi- oon siten, että varmistetaan näihin liittyvien arvojen säilyminen yksityiskohtaisem- massa suunnittelussa. Ao. alueen merkittäviksi piirteiksi on osayleiskaavatyössä mää- ritelty maatalouden avoin viljelymaisema. OYK:ssa Nurmonjokilaakson pellot on osoi- tettu aluevarausmerkinnällä MA, maisemallisesti arvokas peltoalue sekä kohdemer- kinnällä ma/01 Maisemallisesti arvokas alue. Myös AT- ja AT1-aluevarauksilla on suunnittelumääräys ”uudisrakentaminen on sovitettava kulttuuriympäristön arvoihin”. Maakuntakaavan kulttuuriympäristöä ja maisemaa koskeva merkintä on otettu riittä- vällä tavalla huomioon osayleiskaavassa. ELY-keskus kuitenkin huomauttaa, että erityisominaisuuksia osoittavan merkinnän sk/nro (Kaupunki- tai kyläkuvasestisesti tärkeä alue tai alueen osa) piiriin kuuluu useita sisäkkäisiä alueita. Ko. erityisominaisuuksia osoittavat merkinnät sisältävät myös laa- joja uudisalueita, esimerkiksi AP ja KM-2 -aluevarauksia. Merkinnän sk/nro rajauksia ja sisältöä olisi hyvä täsmentää siten, että sen ohjausvaikutus asemakaavoituksessa olisi helposti tulkittavissa. Suunnittelualueella on voimassa maakuntavaltuuston 30.5.2016 vahvistama Vaihe- maakuntakaava II: Kauppa, liikenne, keskustatoiminnot. Maakuntavaltuusto on	<i>Osayleiskaavaehdotukseen muutetaan kaupunki- tai kyläkuvasestisesti tär- keän alueen tai alueen osan (sk) merkintöjä ja päällekkäisiä maisema-ar- voja turvaavia merkintöjä. Merkinnät on luonnosvaiheessa osoitettu maa- kuntamuseon laatiman kulttuuriympäristöselvityksen mukaisesti, mutta osa-aluerajauksia voidaan tarkentaa. Lisäksi esimerkiksi Nurmonjokilaak- son maisema- ja kulttuuriympäristöarvot tulevat huomioiduksi osayleiskaa- vassa maisemallisesti arvokkaan alueen rasterimerkinnän, MA-aluevarauk- sen sekä rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyvien /s ja sr-merkintöjen avulla ja päällekkäisiä maisema-arvoja turvaavia merkintöjä voidaan karsia ja pohtia kaavamääräysten sisältöä siten, ettei arvojen turvaaminen kui- tenkaan vaarannu.</i>

28.2.2020

hyväksynyt 2.12.2019 tuon kaavan muutoksen, jossa kaavan sisältöön tehtiin lain-säädännön muutoksesta johtuvia tarkistuksia. Kivisaaren-alue kaava-alueen lounais-osassa on maakuntakaavassa keskustatoimintojen aluetta. Suuri osa kaava-alueesta on vaihekaavan km-2 vyöhykkeellä (maakuntakeskuksen kasvualue, jossa alueen omaan ostovoimaan perustuen vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden kriteerit poikkeavat muusta maakunnasta).

Kesko on käynnistänyt Nurmon liikuntahallin ympäristöön asemakaavan muutoksen tilaa vievän maatalouskaupan sekä päivittäistavarakaupan osoittamiseksi. Kesko on myynyt vuonna 2017 maatalouskauppatoiminnan Lantmännen Agrolle. Keskon tavoitteena on edelleen saada päivittäistavarakauppaa ja ehkä liikenneasema alueelle. Myös Etelä-Pohjanmaan osuuskaupalla on tavoitteena liikenneaseman toteuttaminen Pohjan valtatie (vt 19) ja Keski-Nurmontien liittymän alueelle. EteläPohjanmaan osuuskaupan tavoitteena on hankealueelle 5 000 kerrosalaneliometriä liiketilaa.

Kivisaaren-alueen kaupan suuryksiköille tarkoitettu KM-2 aluevaraus sijoittuu Etelä-Pohjanmaan maakuntavaihekaava II:ssa osoitetulle Seinäjoen keskustatoimintojen alueelle (C), ei siis vaihemaakuntakaava II:n vyöhykkeelle km1, kuten selostuksessa mainitaan (s. 41). Siten aluetta ei koske vaihemaakuntakaavassa keskusta-alueiden ulkopuolelle osoitetut vähittäiskaupan enimmäismitoitukset.

Nurmon keskustaan osayleiskaavaluonnoksessa osoitettu keskustatoimintojen alue C ei ole maakuntakaavassa C- aluetta, joten vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumisessa se on MRL 71 c § 2 mom:n tarkoittamaa maakuntakaavan keskustatoiminnoille tarkoitettua alueen ulkopuolelle sijoittuvaa aluetta.

Kaavassa osoitettu KM-1 aluevaraus sijoittuu Etelä-Pohjanmaan maakuntavaihekaava II:ssa osoitetulle kaupalliselle vyöhykkeelle (km2). Merkinnällä osoitetaan maakuntakeskuksen kasvualue, jossa alueen omaan ostovoimaan perustuen vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden kriteerit poikkeavat muusta maakunnasta. Suunnittelumääräyksen mukaan vyöhykkeen alueella päivittäistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 5 000 km2 ja erikoistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 10 000 k-m2. Maakuntavaihekaava II:n km2-vyöhykkeelle (lukuun ottamatta C-alueita ja km-1 vyöhykettä) ei voi sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä.

Kaavassa osoitetulle C- tai KM-1-alueelle ei voi osoittaa kaupan suuryksiköiden rakennusoikeutta enempää, kuin maakuntakaava mahdollistaa. C- ja KM-1 aluevaraus-ten kaavamääräykset on syytä muotoilla seuraavalla tavalla: "...Alueelle voi sijoittaa merkitykseltään paikallisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Päivittäistavarakaupan suuryksikön koon yläraja on 5 000 k-m2 ja erikoistavarakaupan suuryksikön koon yläraja on 10 000 k-m2. Alueelle ei voi sijoittaa seudullisesti merkittävää kauppaa."

Vaihemaakuntakaavan II suunnittelutilanne päivitetään kaavaselostukseen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Tarkistetaan selostuksen sivulla 41 oleva taulukko maakuntakaavamerkin-töjen osalta.

Voimassa olevan vaihemaakuntakaavan II mukaan km2-vyöhykkeen alu-eella päivittäistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 5 000 k-m2 ja erikoistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 10 000 k-m2. Kaavaehdotukseen Nurmon ydinkeskusta osoitetaan C-1-alueena ja Länsitien itäpuolinen keskustatoi-mintojen alue C-2-alueena. Kaavamääräysten mukaan C-2 ja KM-1-alu-eelle saa sijoittaa kauppaa yhteensä enintään 20 000 k-m2. Lisäksi kaava-määräyksiin lisätään päivittäistavarakaupan suuryksikön ylärajaksi 5 000 k-m2 ja erikoistavarakaupan suuryksikön koon ylärajaksi 10 000 k-m2, jotta kaupan yksiköiden koko jää alle seudullisesti merkittävän rajan vaihe-maakuntakaavan II tavoitteiden mukaisesti. Alueelle ei voi sijoittua seudul-lisesti merkittävää kauppaa, mutta laadittujen kaupan selvitysten perus-teella on arvioitu, että Nurmon kaupunginosan väestökehitys mahdollistaisi noin 32 000 k-m2 kaupan alaa, josta 5000 k-m2 päivittäistavarakauppaa. Lisäksi selvityksissä on todettu, että palvelutarjonnassa on puutteita. Aiemmissa liikenneselvityksissä on todettu, että liikenneverkko kestää 35 000 k-m2 kaupan alaa liikenteellisen toimivuuden heikentymättä.

Tarkoituksena on yleiskaavalla ohjata kaupan alueiden ja keskusta-alueen vähittäiskaupan toteutusta siten, ettei alueelle toteuteta seudullisesti mer-kittäviä vähittäiskaupan tai erikoistavarakaupan suuryksiköitä. Kaupungin tavoitteena on vahvistaa Nurmon kaupunginosakeskuksen kaupallisten pal-veluiden tarjontaa ja tukea kaupallisten palveluiden kehittämisedellytyksiä

28.2.2020

Suunnittelualueella on useita kotieläintalouden suuryksiköitä ja eläintiloja. Kaavaehdotuksessa joidenkin eläinsuojien ympäristöön on merkitty alueita ME-merkinnällä, jotka mahdollistavat toimintojen laajentamisen. Eläinsuojien laajennukset ja niiden sijoittaminen ratkaistaan ympäristölupamenettelyssä tai ilmoitusmenettelyssä. Lupaa ei voida myöntää eikä ilmoituspäätöstä hyväksyä, mikäli toiminnan sijoittuminen vaikeuttaisi alueen käyttämistä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Asutus on alueella lähes poikkeuksetta lähellä eläinsuojatoimintoja, joten niiden laajennukset kyseisillä alueilla ovat haasteellisia. Ympäristölupaharkinnassa tarkastellaan luvan myöntämisen edellytyksiä tarkemmin tapauskohtaisesti. Olemassa olevien eläinsuojien läheisyyteen kaavoitettavat uudet rakennuspaikat ovat ympäristölupaharkinnan näkökulmasta uusia häiriintyviä kohteita, jotka vaikuttavat lupaharkinnassa. Suuryksiköiden kokoluokassa maankäyttöä tarkastellaan noin 500 metrin etäisyydellä toiminnasta paikalliset olosuhteet huomioiden. Seinäjoen kaupunki on tilannut Luonnonvarakeskukselta selvityksen eläinsuojien hajuhaitan arviointia varten. Hajumittauksia on tehty Larvatalon Broileri Oy:n ja Eerola/Honkala sikalakokonaisuuden ympäristössä. Tulosten perusteella sikalan haju on havaittavissa normaaleissa kesä-/syksyolosuhteissa tuulen alapuolella noin 300-400 metrin etäisyydellä. Tuleekin tarkoin harkita, osoitetaanko tälle etäisyydelle eläinsuojista lisää häiriintyviä kohteita. Luonnonsuojeluyksikkö toteaa, että alueelta tehdyissä luontoselvityksissä todetut arvokkaat luontokohteet on huomioitu melko kattavasti yleiskaavaluonnoksessa. Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisten liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen osalta ELY-keskus toteaa, että itäisen ohikulkutien liito-oravaselvityksen yhteydessä vuonna 2009 todettu Puskalan talon luoteispuoleinen liito-oravan elinpiiri tulee merkitä yleiskaavaan muiden liito-oravareviirien tapaan. Vaikka keväällä 2015 tehdyssä	väestön kasvun kautta mahdollistamalla uusien asuntoalueiden toteuttamisen ja keskustatoimintojen alueen kehittämisen toiminnallisesti monimuotoisena alueena. Alue on entistä kuntakeskusta, jonka elinvoimaisuus pyritään säilyttämään tukemalla myös alueen kaupallista kehittymistä. Kivisaareen osoitettavista kaupan aluevarauksista osa on todennäköisesti tavoitevuoden jälkeen toteutuvia maanomistuksellisista syistä ja Nurmon keskustan läheiset alueet ovat todennäköisemmin ja aiemmin toteutuvia. Yleiskaavassa on elinkeinoelämän kehittämisen, palvelujen saatavuuden ja kaupan toimivan kilpailun kannalta tarkoituksenmukaista esittää vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja kaupan toiminnolle. Esitetyt kaupan aluevaraukset sijoittuvat olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja joukkoliikennetyhteyksien äärelle, joten ne tukevat yhdyskuntarakenteen toimivuutta, taloudellisuutta ja ekologista kestävyyttä. Osayleiskaavassa osoitetaan kotieläintalouden suuryksiköitä varten ME-aluevarauksia. Ympäristölupamenettelyssä arvioidaan toiminnan aiheuttamia haittoja tapauskohtaisesti erityisesti läheisen asutuksen näkökulmasta. Alueella on kumottu yksi ympäristölupa nimenomaan olemassa olevaan läheiseen asutukseen perustuen. Uusia ohjeellisia asuinrakennuspaikkoja ei ole osoitettu olemassa olevaa asutusta lähemmäksi kotieläintalouden suuryksiköitä, joten ne eivät ns. rasita ympäristölupamenettelyssä sen enempää kuin jo olemassa oleva asutus. Toisaalta kotieläintalouden suuryksiköiden laajennuksia ei ole osoitettu asutuksen suuntaan vaan mahdollisimman etäälle asutuksesta kuitenkin maisemallisesta näkökulmasta olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön tukeutuen. Uudet asuinrakennuspaikat on osoitettu kuivan maan rakennuspaikkojen osalta ohjeellisina, joten niiden sijainti tarkentuu vielä suunnittelutarveratkaisun ja rakennusluvan yhteydessä, mutta ne sijoittuvat osayleiskaavassa yli 200 metrin etäisyydelle kotieläintalouden suuryksiköistä. Myös kotieläintalouden suuryksiköiden sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Lisäksi esim. hajan käsittelytekniikoiden kehittyminen saattaa vähentää hajuhaittoja tulevaisuudessa ja mahdollistaa kotieläintalouden suuryksikön toiminnan lähempänäkin asutusta. ME-määräykseen lisätään vaatimus havupuiden istuttamisesta kotieläintalouden suuryksikön alueelle suojaksi asutuksen suuntaan. Uudet ohjeelliset rakennuspaikat on osoitettu osayleiskaavassa kantatila selvitykseen perustuen siten, että on turvattu maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Lisätään luo2-merkintä Puskalan kohdalle itäisen ohikulkutien varrelle, koska alue on liito-oravalle soveltuvaa ympäristöä.
---	---

28.2.2020

kartoituksessa ei kyseisellä alueella tehty liito-oravahavaintoa, on alue säilynyt liito-oravan kannalta elinkelpoisena. Liito-oravan reviirien väliaikainen tyhjentyminen kuuluu lajin ekologiaan, eikä yhden kevään aikana tehtyjen havaintojen perusteella voida tehdä päätelmiä elinpiirin pysyvistä autioitumisesta.

Yleiskaavaluonnoksessa on merkittynä Kertunlaakson itäpuolella kaksi liito-oravan elinpiiriä, jotka on kuitenkin ilmakuvatarkastelun perusteella hävitetty vuoden 2015 jälkeisissä hakkuissa. Merkinnät on syytä poistaa yleiskaavasta.

Nurmon osayleiskaavassa osoitetaan Nurmon keskustan läheisyyteen valtatie 19 länsipuolelle aluevarauksia kaupallisille palveluille, jotka mahdollistavat vähittäiskaupan toteuttamista valtatie molemmin puolin. Kaavassa osoitetaan myös aluevarauksia palveluille, joka mahdollistavat liikenneaseman toteuttamisen. Liikenneaseman yhteydessä olevan liiketilan enimmäismäärä on alle 5000 k-m². Edellä mainittujen kaupan ja palveluiden aluevarausten läheisyyteen osoitetaan tiivistä pientalovaltaista asu-mista.

Valtatie 19 jatkuu Seinäjoen Itäisenä väylänä kiertoeritasoliittymästä etelän suuntaan. Valtatien ja kantatien risteysalueen lounaispuolelle osoitetaan kaavassa aluevarauksia työpaikka-alueille. Alueelle on mahdollista toteuttaa myös liikenneasema.

Kaavaselostuksessa on todettu maankäytön suunnittelun pohjaksi vuosina 2015-2016 laaditut selvitykset. Liikenteen osalta on laadittu vuonna 2015 liikenneverkon nykytilan analyysi ja kehittämistarpeet sekä meluselvitys. Selostuksessa on todettu nykyinen liikenneverkko sekä liikennemäärät vuosina 2018 ja 2015. Liikenne-ennusteen osalta on viitattu ja esitetty kuvana Seinäjoen ohikulkutien suunnittelun yhteydessä laadittuun liikenne-ennusteeseen vuonna 2030. Seinäjoen Itäisen ohikulkutien suunnitelman laatimisen yhteydessä tehty liikenne-ennuste on liian vanha. Liikenneselvitys tulee päivittää ja siinä tulee huomioida kaavan mukainen maankäyttö. Liikenne-ennuste ja meluselvitys tulee perustua uusimpiin saatavilla oleviin liikennemääriin.

Valtatie 19 on osa päätieasetuksen mukaista päätieverkkoa ja se tulee huomioida liikennejärjestelyissä suunniteltaessa maankäyttöä valtatie varrelle. Liikenteen tavoiteverkon osalta selostuksessa todetaan tulevaisuuden tavoitteena Pohjan valtatie 2+2 -kaistaisuus sekä Nurmon eritasoliittymän ja Tepon eritasoliittymän välinen rinnakkaistie. Tepon ohjeellinen eritasoliittymä on esitettyä maakuntakaavassa. Eritasoliittymän tarve johtuu kaavan mukaisesta maankäytöstä, erityisesti kaupan alueista, eikä ELY-keskuksella ole tarvetta sen toteuttamiseksi, joten sen toteuttaminen jää kaupungin vastuulle. P-2 alueen toteuttaminen on mahdollista vasta kun eritasoliittymä on toteutettu.

Kaavassa tulee huomioida myös hulevesistä aiheutuvat vaikutukset. Laadittu hulevesiselvitys on riittämätön ja sitä tulee päivittää. Hulevesiä ei ole mahdollista johtaa maanteiden kuivatusojiin.

Poistetaan luo-merkinnät 2 kpl (luo-2/18) Kertunlaakson itäpuolelta (Keski-Nurmontien länsipuolelta), koska alueilla on suoritettu hakkuita.

Liikenne-ennuste on v. 2015 laadittu tuolloin vielä suhteellisen tuoreen tie-suunnitelman pohjalta. Ehdotusvaiheessa päivitetään liikenne-ennuste ja siihen liittyvät liikenneselvityksen kohdat kaavaselostuksessa sekä liikenne-ennusteisiin perustuva meluselvitys. Liikenne-ennusteissa huomioidaan myös yleiskaavan mahdollistaman maankäytön aiheuttama liikenne-tuotos.

Yleiskaavassa huolehditaan kaavamääräyksin siitä, että kaavakartalle tulee osoitetuksi meluntorjuntatarvemerkinnot tarpeellisiin kohtiin väylien varrelle. Osayleiskaavaan lisätään liikennettä koskeviin yleismääräyksiin: Mikäli meluntorjuntatarpeen merkinnällä osoitettujen alueiden läheisyyteen suunnitellaan sijoitettavaksi uusia melulle herkkiä toimintoja, on asemakaavoituksessa ja rakennussuunnittelussa otettava huomioon meluntorjunta siten, että yleisesti käytössä olevat melutason ohjearvot ja määräykset eivät ylitä sisätiloissa eivätkä oleskeluun tarkoitetuilla ulkoalueilla. Alueen asemakaavoituksen pohjaksi on laadittava tarvittaessa meluselvitys. Yksityiskohtaisemmat meluselvitykset on tarkoituksenmukaista laatia asemakaavoituksen yhteydessä, jolloin tarkentuu melulle herkkien toimintojen sijoittelu, rakennusten sijoittelu ja ulko-oleskelutilojen suuntaaminen melulta suojaisaan suuntaan ja voidaan päättää tarvittaessa myös meluesteiden toteuttamisesta.

28.2.2020

Rantarakennuspaikat on merkitty kaavaan merkinnällä AT-1 ja RA-1. Kaava mahdollistaa rantarakennuspaikoilla rakennusluvan myöntämisen yleiskaavan perusteella MRL 72 §:n mukaisesti. Muu kyläasutus on merkitty merkinnällä AT, ja alueille on merkitty rakennuspaikat ympyrällä. AT-alueille rakentaminen vaatii suunnittelutarveharkinnan jatkossakin. Uuden rantarakentamisen mitoittamisessa ja sijoittamisessa on perehdytty alueen rakentamisen ja maankäytön historiaan. Kaavaluonnoksessa esitetty Nurmonjokivarren rantarakentaminen on maltillinen ja soveltuu alueelle. Kun rantarakentaminen on tässä yhteydessä esitetty riittäviin selvityksiin perustuen, voidaan alueen rantarakennuspaikoilla toimia jatkossa MRL 72 §:n mukaisesti.	<i>Tepon eritasoliittymä on osoitettu kokonaismaakuntakaavassa (2005) ja vaihemaakuntakaavassa II (2016) sekä tilavarauksena yleiskaavassa (2003), mutta sitä ei ole huomioitu valtatie-työsuunnitelmassa kaavojen mukaisesti. Eritasoliittymä on osoitettu edellä mainituissa kaavoissa ilman erityistä varautumista esimerkiksi kaupan alueisiin. Nykyisen kaltaisena tasiluottymänä se tulee olemaan ongelmallinen kaavan tavoitevuoteen mennessä, koska jo nyt liittymisen valtatielle on vaikeaa. Yleiskaavassa luodaan mahdollisuudet liittymän myöhemmälle toteuttamiselle osoittamalla se selvitettävänä eritasoliittymänä, vaikka risteys toteutettaisiin nyt tie-suunnitelman mukaisena eritasoristeyksenä ilman liittymiä. Jos liittymä toteutetaan eritasoristeyksenä aiheuttaa se eläinkuljetuksille haittaa, kun eläinkuljetukset joudutaan ajamaan Nurmon keskustan kautta Atrian tehtaalte. Maatalousyrittäjien toiveena on, että kotieläinkuljetukset voitaisiin kuljettaa rinnakkaisteitä pitkin. Seinäjoen kaupunki katsoo, että eritasoliittymän tarve johtuu liikenneverkon kehittämisen tarpeesta eikä yksin yleiskaavassa osoitettavan maankäytön muutoksen aiheuttamista liikennemääräistä. Eritasoliittymän tarvetta käsitellään tarkemmin liikenneselvityksen päivityksessä. Joka tapauksessa liittymästä on laadittu tiesuunnitelma ennen sen toteuttamista. P-2-alueelle voi sijoittua myös sellaista palvelutoimintaa, mikä ei merkittävästi lisää liikennettä valtatie liittymässä, tästä syystä P-2 alueen toteuttamista ei suoraan kytketä eritasoliittymän toteutukseen vaan asia voidaan ratkaista alueen asemakaavoituksen yhteydessä.</i> <i>Ehdotusvaiheessa täydennetään hulevesiselvitystä. Kuusi hulevesireittiä risteää Pohjan valtatie kanssa, kolme kantatieosuudella ja kolme pohjoisella valtatieosuudella. Nykyisten hulevesireittien sijoituessa maantien siivoojiin niiden kulkua on mahdollista siirtää tulevan asemakaavoituksen yhteydessä tai hulevesireittien tarkemman suunnittelun yhteydessä. Niissä kohdin, missä valumareitti alittaa maantien, ei ole muuta vaihtoehtoa kuin johtaa vedet maantien alittavaan rumpuun, kun maantie katkaisee valumareitin. Tavoitteena hulevesien hallinnassa on alueellinen tai kiinteistökohtainen viivytys etenkin laajoja kovia pintoja omaavilla työpaikka-, teollisuus- ja kaupan alueilla.</i>
---	--

1.3 Etelä-Pohjanmaan liitto

Etelä-Pohjanmaan liitto 20.1.2020	Vastine
Maakuntakaavoituksen tilanne on tuotu esiin kaavaselostuksessa. MRL:n mukaan yleiskaava laaditaan voimassa olevan maakuntakaavaa noudattaen. Yleiskaava	<i>Voimassa olevan vaihemaakuntakaavan II mukaan km²-vyöhykkeen alueella päivittäistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon</i>

28.2.2020

laaditaan kuitenkin niin, ettei se ole ristiriidassa laadittavana olevan maakuntakaavan kanssa.

Osayleiskaava-alueella on yleiskaavoituksessa huomioitavaksi kaksi tiedossa olevaa kaupan hanketta. Toinen on Keskon hanke Nurmon keskustassa valtatie 19 varrella.

Hankealueelle tavoiteltiin vielä vuonna 2016 yhteensä 35 000 kerrosalaneliömetriä liiketilaa, josta ensimmäisessä vaiheessa toteutettavaksi 2 000 kerrosalaneliömetriä päivittäistavarakauppaa ja 5 000 kerrosalaneliömetriä lähinnä maatalouteen liittyvää erikoistavarakauppaa.

Sittemmin tavoitteet ovat muuttuneet Keskon maatalouskaupan myynnin myötä ja nyt Kesko tavoittelee alueelle liikenneasemaa ja päivittäistavarakauppaa. Toinen tiedossa oleva hanke on Etelä-Pohjanmaan osuuskaupan ABC-liikenneasemahanke Keski-Nurmontien varrella, valtatie 19 ja itäisen ohikulkutien eritasoliittymän läheisyydessä.

Osayleiskaava-alueella koskee maakuntakaavassa kaupallisen vyöhykkeen merkintä (km²), jolla osoitetaan maakuntakeskuksen kasvualue, jossa alueen omaan ostovoimaan perustuen vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden kriteerit poikkeavat muusta maakunnasta. Voimassa olevan vaihemaakuntakaavan II mukaan km²-vyöhykkeen alueella päivittäistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 5 000 k-m² ja erikoistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 10000 k-m².

Etelä-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan vaihemaakuntakaavan II tavoitteena on, että Nurmon keskustaan ja lähialueelle ei muodostuisi uutta suurta vähittäiskaupan keskittymää, joka entisestään hajauttaisi maakuntakeskuksen yhdyskuntarakennetta. Liitto katsoo, että edellä mainitut maakuntakaavan seudullisesti merkittävän kaupan alarajat ovat riittäviä suhteessa Nurmon keskustan muuhun kehitykseen nähdessä.

ABC:n liikenneaseman sijoittuminen Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa (24.5.2005) kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen yhteyteen asettaa haasteita maakuntakaavan tulkin suhteen. Liitto katsoo, että hankkeen sijoittuminen keskeisen liikennesolmun ja liikenneinfrastruktuurin yhteyteen ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen reunamille mahdollistaa hankkeen toteuttamisen suunnittelualueelle.

Suunnittelumääräys: Kulttuuriympäristön ja maiseman arvot on otettava huomioon siten, että varmistetaan näihin liittyvien arvojen säilyminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Valtakunnallisesti arvokkaisiin kohteisiin vaikuttavissa hankkeissa on pyydettävä museoviranomaiselta ja ympäristökeskukselta lausunto.

alaraja on 5 000 k-m² ja erikoistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 10 000 k-m². Kaavaehdotukseen Nurmon ydinkeskusta osoitetaan C-1-alueena ja Länsitien itäpuolinen keskustatointitojen alue C-2-alueena. Kaavamääräysten mukaan C-2 ja KM-1-alueelle saa sijoittaa kauppaa yhteensä enintään 20 000 k-m². Lisäksi kaavamääräyksiin lisätään päivittäistavarakaupan suuryksikön ylärajaksi 5 000 k-m² ja erikoistavarakaupan suuryksikön koon ylärajaksi 10 000 k-m², jotta kaupan yksiköiden koko jää alle seudullisesti merkittävän rajan vaihemaakuntakaavan II tavoitteiden mukaisesti. Alueelle ei voi sijoittua seudullisesti merkittävää kauppaa, mutta laadittujen kaupan selvitysten perusteella on arvioitu, että Nurmon kaupunginosan väestökehitys mahdollistaisi noin 32 000 k-m² kaupan alaa, josta 5000 k-m² päivittäistavarakauppaa. Lisäksi selvityksissä on todettu, että palvelutarjonnassa on puutteita. Aiemmissa liikenneselvityksissä on todettu, että liikenneverkko kestää 35 000 k-m² kaupan alaa liikenteellisen toimivuuden heikentymättä.

Tarkoituksena on yleiskaavalla ohjata kaupan alueiden ja keskusta-alueen vähittäiskaupan toteutusta siten, ettei alueelle toteuteta seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan tai erikoistavarakaupan suuryksiköitä. Kaupungin tavoitteena on vahvistaa Nurmon kaupunginosakeskuksen kaupallisten palveluiden tarjontaa ja tukea kaupallisten palveluiden kehittämisedellytyksiä väestön kasvun kautta mahdollistamalla uusien asuntoalueiden toteuttamisen ja keskustatoimintojen alueen kehittämisen toiminnallisesti monimuotoisena alueena. Alue on entistä kuntakeskusta, jonka elinvoimaisuus pyritään säilyttämään tukemalla myös alueen kaupallista kehittymistä.

Kivisaareen osoitettavista kaupan aluevarauksista osa on todennäköisesti tavoitevuoden jälkeen toteutuvia maanomistuksellisia syistä ja Nurmon keskustan läheiset alueet ovat todennäköisemmin ja aiemmin toteutuvia. Yleiskaavassa on elinkeinoelämän kehittämisen, palvelujen saatavuuden ja kaupan toimivan kilpailun kannalta tarkoituksenmukaista esittää vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja kaupan toiminnoille. Esitetyt kaupan aluevaraukset sijoittuvat olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja joukkoliikennetyksien äärelle, joten ne tukevat yhdyskuntarakenteen toimivuutta, taloudellisuutta ja ekologista kestävyyttä.

Jokilaakson maisemakuvan ja maisema-arvojen säilymistä turvaa MA-käyttötarkoitus sekä käyttötarkoitusmerkintöjen yli osoitettu viivarasteri "maisemallisesti arvokas alue". Rakentaminen ohjataan olemassa olevien rakennusten yhteyteen ja rakentamiseen tarkoitettuja alueita on rajattu käyttötarkoituksmerkinnöin (AT-1) ja maisemarasterin kaavamääräyksellä. Lisäksi alueen arvot on huomioitu /s2- ja /s1-merkinnöin ja suojelukohteina (sr1 ja sr2). Mainittu maakunnallisen rakennetun kulttuuriympäristön arvotus ja uudemman rakennetun kulttuuriympäristön inventointi on vielä kesken

28.2.2020

Saatsi Arkkitehtien tekemässä maakunnallisen rakennetun kulttuuriympäristön arvotuksessa ja uudemman rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnissa on tuotu esiin Nurmossa olevat kohteet, kuten Nurmonjokivarren asutus. Ne tulisi huomioida suunnittelussa. Seinäjoen kaupungin edustajia on ollut mukana arvotuksen ja inventoinnin laadinnassa. Arvotus ja inventointi on saatavissa Etelä-Pohjanmaan liitosta. Etelä-Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomauttamista Nurmon keskustan osayleiskaavaluonnoksesta.	<i>erityisesti Nurmon modernin rakennuskannan osalta. Keskeneräistä selvitystä voidaan hyödyntää maisema- ja kulttuuriympäristöarvoja turvaavien kaavamerkintöjen kokonaisuutta pohdittaessa, mutta yleiskaavan merkinnät ja määräykset tulee pystyä perustelemaan valmiiden selvitysten pohjalta.</i>
---	---

28.2.2020

1.4 Seinäjoen museot

Seinäjoen museot, 15.1.2020	Vastine
Seinäjoen museot (ent. Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo) on lausunut osayleiskaavaehdotuksesta rakennetun kulttuuriympäristön osalta 9.9.2016 (EPMM 45/2016). Myös Museovirasto on antanut lausunnon vuonna 2016 (MV/111/05.02.00/2015). Uuden vastuumuseojärjestelmän myötä Seinäjoen museot on siirtynyt vastaamaan kulttuuriympäristöihin liittyvistä viranomais tehtävistä sekä rakennetun kulttuuriympäristön että kulttuuriperinnön osalta tämän vuoden 2020 alusta. Suunnittelualue käsittää Nurmon kaupunginosakeskuksen ja siihen liittyvät lähialueet Hyllykallion suuntaan sekä Keski-Nurmon maatalousaluetta Nurmonjoen molemmin puolin. Alue on rakennettua ympäristöä, maatalouden viljeltyä peltoaluetta ja eläintuotantoaluetta. Keski-Nurmontien ja Isokoskentien varsilla sijaitsee kotieläintalouden suuryksiköitä. Kaava-alueen pohjoispuolella on Atrian aluetta halkovat Nurmonjoki, Pohjan valtatie ja itäinen ohikulkutie. Osayleiskaavassa määritellään aluevaraukset, arvokohteet ja -alueet sekä liikenteen järjestelyt asemakaavoituksen ja suunnittelutarveratkaisujen pohjaksi. Siinä selvitetään myös täydennysrakentamismahdollisuudet ja rantojen käytön periaatteet. Kaavavalmisteluissa on hyödynnetty voimassa olevaa Nurmon keskustan osayleiskaavaa (2004), jossa on osoitettu valtatie 19 länsi- ja luoteispuoli lähinnä asumiselle, palveluille ja teollisuudelle. Valtatie itä- ja kaakkoispuoli on osoitettu pääasiassa maatalousalueeksi. Osayleiskaava 2035 prosessin aikana on lisäksi tarkistettu aluevarausten rajauksia ja käyttötarkoituksia Valtatie 19 varrella sekä Pappilan alueen muuttamista asumiseen kulttuuriympäristön arvot huomioiden. Alueella on myös käynnissä asemakaavaprosesseja muun muassa Nurmon liikuntahallin läheisyydessä maatalouskauppatoimintaa varten ja Keski-Nurmontien liittymän ympäristössä ABC-asemaa varten sekä rakennushankkeita broilerikasvattamoa ja sikalaa varten. Liikenneasemalle, sikalalle ja broilerihallille on löydetty vähiten maisemaa kuormittava vaihtoehto. Kaavan vaikutuksia on tarkasteltu muun muassa maisemien, yhdyskuntarakenteen, kulttuuriympäristön ja rakennetun ympäristön osalta sekä taajamakuvan osalta. Taajamakuvan muutoksen todetaan olevan positiivista ei alueilla. Sitä kuvaa kaupunkimaisuus, huoliteltu ilme ja pientalovaltaisuus. Kaavatyötä varten on ollut käytössä entisen Nurmon kunnan alueen muinaisjäännösinventointi (Mikroliitti Oy 2010), Pappilan asemakaava-alueen maisemaselvitys (2015), kulttuuriympäristöselvitys ja rakennusinventoinnin täydennys (2015), selvitys	

28.2.2020

alueen maisemarakenteesta, -kuvasta ja arvoista (FCG 2015) ja Pappilan arkeologinen tarkkuusinventointi (Mikroliitti Oy 2019). Museo on ollut ohjaamassa rakennusinventointityötä.

Alue kuuluu maakuntakaavassa (2005) Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeään alueeseen. Maakuntakaavan mukainen Nurmonjokilaakson maakunnallisesti arvokas maisema-alue kattaa yli puolet suunnittelualueesta. Aluetta on tosin rajattu pienemmäksi vuoden 2013 päivitysinventoinnin yhteydessä. Keski-Nurmon alueen on katsottu menettäneen luonteensa perinteisessä asussa säilyneenä, jokilaaksoon kehittyneenä maaseutumaisemana. Suunnittelualan maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä ovat Nurmon pappila, Latva-Kalistaja ja Koliinin alue.

Maisemakuvaa on kuvailtu selkeästi kaavaselostuksessa. Sen arvoja todetaan liittyvän laajoihin peltoaukeisiin. Pitkät viljelyaukeiden yli kantavat näkymät ovat selvitysalueen vahvuuksia. Suunnittelun tavoitteena onkin, että alueen maisemarakenne hahmottuisi vielä uuden rakentamisen jälkeen. Paikan hengen ja ominaispiirteiden säilyttäminen ovat tärkeitä. Keskeisimpinä elementteinä pidetään jokea ja jokilaakson peltoja. Rakentamisen tulisi myös tukeutua topografiaan ja massoittelun myötäillä maaston muotoja. Vanhan ja arvokkaan rakennuskannan sekä maisemakuvallisesti tärkeiden rakennusten läheisyydessä rakentamispaikat ja rakennukset tulee suunnitella ympäristöön sopeuttaen. Pelto- ja niittyalueet suositellaan säilytettävän avoimina, samoin näkymiä joelle. Karjatalouden suuryksiköt tarvitsevat maisemointia.

Kaavaselostuksen mukaan alueen historiaa ilmentää parhaiten selvitysalueen maatalousvaltainen eteläosa Nurmonjokilaaksoon levittäytyvine peltoineen ja tilakeskuksineen. Maanviljely on kokenut rakennemuutoksia, mutta se jatkuu yhä elinvoimaisena. Pohjoisosan taajama-alue on puolestaan muodostunut rautatien ja maanteiden yhtymäkohtaan. Sitä leimaa melko tiivis rakentaminen ja selkeästi erottuvat asumiselle, palveluille, teollisuudelle ja liiketoiminnalle varatut alueet. Myös tällä alueella on joitakin peltoja. Nurmon kulttuuriympäristö onkin satojen vuosien aikana syntynyt kerroksinen kokonaisuus, joka kertoo maatalouden muutoksesta, rakennustapojen kehityksestä ja kaupungistumisesta. Sille keskeistä ovat avoin viljelymaisema ja perinteinen talonpoikainen rakennuskulttuuri.

Suunnittelualueelta on voitu erottaa inventoinnin perusteella 14 ominaispiirteiltään erottuvaa osa-aluetta, joista neljä on maatalouden, kolme taajamatoimintoja ja seitsemän pientaloalueiden aluekokonaisuutta. Kulttuurihistoriallisesti merkittävimpiä on luokiteltu kolmesta kohdasta, toiseen luokkaan 26 kohdetta ja loput kolmeen luokkaan eli kohtalaisen arvokkaiksi.

Kaavaluonnoksessa on osoitettu maisemallisesti arvokas alue maakuntakaavan mukaisesti sekä kulttuuriympäristöselvityksen mukaiset maisemalliset ja kaupunki- tai kyläkuvallisesti merkittävät alueet. Muinaisjäännökset, suojeltavat rakennukset ja

ME-määräykseen lisätään vaatimus havupuiden istuttamisesta kotieläintalouden suuryksikön alueelle suojaksi asutuksen suuntaan tarkoituksenmukaisilta osin. On arvioitu, että suojapuusto on tarpeen nimenomaan Keski-Nurmontien läheisyydessä, jossa asutusta on lähellä kotieläintalouden suuryksiköitä. Peltouaukeilla suojapuuston tarve ei ole yhtä ilmeinen.

28.2.2020

rakennusryhmät sekä muut arkeologiset kulttuuriperintökohteet osoitetaan selvityksen mukaisesti. Nurmonjokilaakson pellot osoitetaan maisemallisesti arvokkaina peltoalueina. Pappilan ympäristö muutetaan asumiskäyttöön, mutta sen kulttuuriympäristöarvot varmistetaan suojelumerkinnöin. Luettavuuden vuoksi arvoalueet ja -kohteet yms. on syytä luetella kaavaselostuksessa kaavamerkinnöin eroteltuina ja otsoituina. Niiden sivulta 29 alkavat luettelot eivät vielä kerro lopullista huomioimista kaavassa. Tässä yhteydessä on myös hyvä tuoda esiin se, miten 3-luokkaan arvotetut kulttuurihistorialliset kohteet on käsitelty. Nyt eri kohteet sekaantuvat kaavaselostuksen loppuosan tekstissä.

Kaavassa on käytössä seuraavat kulttuuriympäristöjen vaalimisen varmistavat merkinnät

- maisemallisesti arvokas alue (rasterointi)
- maisemallisesti arvokas alue (ma + aluerajaus)
- kaupunki- tai kyläkuvallisesti tärkeä alue tai alueen osa (sk + aluerajaus) = kohtalaiset
- muinaisjäänös (sm)
- suojeltava rakennus tai (sr1) = erittäin merkittävät
- suojeltava rakennus tai rakennusryhmä (sr2) = merkittävät
- alue, jolla ympäristö säilytetään (/s1)
- muu arkeologinen kulttuuriperintökohde (/s2)

Lisäksi myös kaavamerkinnöissä AK-2, AT ja AT-1 on otettu huomioon rakentamisen sopeuttaminen olemassa olevaan rakennuskantaan. Kaavamääräyksissä on huomioitu museoviranomaiset lausunnon antajina, lukuun ottamatta /s1 merkinnässä. Kaikki sr-, sm- ja /s-kohteet sekä alueet oli merkitty karttaan, mutta ilmeisesti maatalouden aluekokonaisuuksista A3 ja A4 ei ollut viety kartalle.

Seinäjoen museot pitää osayleiskaavaa hyvin valmisteltuna. Kulttuuriympäristöjä koskevat selvitykset ovat riittävät, hyvin toteutetut ja huomioitu kaavassa. Kaavamerkinnät ja määräykset ovat asianmukaisia ja riittäviä. Eri aluevaraukset on sopeutettu maisemaan ja alueen ominaispiirteisiin. Liikenneasema sekä kaupan ja karjan tuotannon uudet tilat on pyritty sijoittamaan vähiten maisemaa haittaavasti.

Kaavaselostukseen lisätään kappale 7.2, jossa kuvataan, miten kaavamerkinnöissä ja määräyksissä huomioidaan maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

Kaavatöryhmän 28.1.2020 kokouksen jälkeen Seinäjoen museot ja kaavoitus on pitänyt palaverin kulttuuriympäristökohteista 12.2.2020. Keskusteltiin, miten keskeneräinen maakunnallinen hanke viedään osayleiskaavaan ja todettiin, että Nurmon kunnantalo on tarpeen inventoida. Maakunnallisen inventoinnin arvotuksessa on todettu yleiskaava-alueelta yksittäiskohteina 3 kohdetta Käpymäentie 2 Toivola (ent. apteekki), Länsitie 5 Hietämäki ja Nurmon pappila Ojelmisto. Kohteet on merkitty kaavaan sr1-kohteina, joten sr1 määräystä tarkennetaan sisältämään myös maakunnalliset kohteet.

Nurmon jokivarren asutus on merkitty maakunnallisessa inventoinnissa aluekokonaisuutena, johon on toivottu tarkennusta. Mm. kohteina Kalistajantie 92 ei ole nostettu ollenkaan aluekokonaisuuteen esille, vaikka muita yleiskaava-alueen ulkopuolella rajauksen sisällä olevia kohteita on nostettu esille maakunnallisessa inventoinnissa. Myöskään aluerajaus ei ulotu Nurmon pappilan alueelle, vaan se on esitetty yksittäiskohteena. Seinäjoen museoiden kanssa käydyssä palaverissa todettiin, että aluerajauksia ei tuoda yleiskaavaan. Kaava tukee jo riittävästi Nurmon jokivarren asutuksen säilymistä, kun huomioidaan, että sr1 merkintää tarkistetaan. Nurmon jokivarren astutuksen aluerajauksen alueelle kaavaan on merkitty yksittäisiä sr1 kohteita 4 kpl sekä lisäksi sr-2 kohteita 5 kpl. Lisäksi jokivarressa uudisrakentaminen ohjataan AT ja AT-1 alueille, joiden kaavamääräyksissä todetaan, että uudisrakentaminen on sovittava kulttuuriympäristön arvoihin. Lisäksi peltoalue on merkitty kaavaan maisemallisesti arvokkaana peltoalueena (MA), jolle sallitaan vain maatalouteen liittyvä rakentaminen ja pelto tulee säilyttää avoimena. Maisemallisesti arvokkaan alueen rasterimerkintää on tarkistettu kattamaan myös metsäreunat koillisessa ja poistettu rajauksesta muuttuvan maankäytön alueet Pohjan valtatie (vt19) luoteispuolelta.

/s1-kaavamääräykseen lisätään museoviranomaisen lausunnon vaatimus: Aluetta koskevista suuremmista rakennushankkeista on kuultava museoviranomaisia.

Mainitut maatalouden aluekokonaisuudet A3 ja A4 on katsottu olevan rakentamispaineen ja yhdyskuntarakenteen eheyttämisen näkökulmasta olennaisella paikalla ja ne on osoitettu uusiksi ja olennaisesti muuttuviksi AP-, P- ja TP-alueiksi. Aluekokonaisuudet eivät ole myöskään enää kokonaisuuksina luettavissa fyysisessä ympäristössä, koska Pohjan valtatie ja voimajohdot halkoo alueita.

28.2.2020

1.5 Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos -liikelaitos

Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos –liikelaitos, 18.12.2019	Vastine
Pelastuslaitos toteaa käytyään läpi osayleiskaavamateriaalit, ettei prosessissa ole tullut esille seikkoja, jotka vaatisivat korjausta tai lisäselvitystä.	<i>Merkitään tiedoksi.</i>

1.6 Seinäjoen seurakunta

Seinäjoen seurakunta, 19.12.2019	Vastine
Nurmon keskustan osayleiskaavaluonnoksessa on huomioitu seurakunnan maa-alueita koskevat kaavoituksen muutostarpeet Nurmon pappilan ja seurakuntakodin sekä Mäntypuiston alueilla.	<i>Merkitään tiedoksi.</i>

1.7 Väylä

Väylä 14.1.2020	Vastine
Väylävirasto on tutustunut osayleiskaavaluonnokseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta. Suunnittelualue sijaitsee noin 7 – 8 km Seinäjoen ydinkeskustasta koilliseen käsittäen Nurmon kaupunginosakeskuksen ja siihen liittyvät lähialueet Hyllykallion suuntaan sekä Keski-Nurmon maatalousaluetta Nurmonjoen molemmin puolin. Alue on Nurmon kaupunginosakeskuksen rakennettua ympäristöä ja maatalouden viljeltyä peltoaluetta ja eläintuotantoaluetta, joita halkovat Nurmonjoki, Pohjan valtatie (VT 19) ja itäinen ohikulkutie. Alueen luoteisosassa kulkee Seinäjoki – Oulu -rataosa. Osayleiskaavassa määritellään aluevaraukset, arvokohteet ja -alueet ja liikenteen järjestelyt alueen asemakaavoituksen ja suunnittelutarveratkaisujen pohjaksi. <u>Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä</u> Väylävirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat. Melun- ja tärinätorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisuista päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee	<i>Melumallinnus on laadittu v. 2015. Se päivitetään päivitettävän liikenneennusteen mukaisesti.</i>

28.2.2020

laatia riittävät selvitykset melun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.

Melun osalta kaavoituksessa on noudatettava Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia melun ohjearvoja. Melualueelle ei tule kaavoittaa melulle herkkää maankäyttöä ilman asianmukaisia selvityksiä ja tarvittavaa melunsuojausta. Runkomelun osalta tulee huomioida VTT:n laatiman esiselvityksen Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi (VTT tiedotteita 2468) suositus runkomelutason raja-arvosta (L_{pr}m) 30/35 dB. Yleensä runkomeluhaitat ulottuvat 60 m (pehmeikkö) - yli 200 m (kallio) etäisyydelle rautatiestä (VTT:n tiedotteita 2468).

Kaavoituksessa on huomioitava raideliikenteen tärinän aiheuttama rakennuksen vaurioitumisriski ja vaikutus asuinmukavuuteen. Tärinälle herkkää maankäyttöä ei tule osoittaa tärinäherkille alueille ilman tärinänvaimennustoimenpiteitä edellyttävää kaavamerkintää tai -määräystä. Tärinälle herkällä maaperällä kuten savikolla tärinä voi ulottua jopa yli 200 metrin päähän radasta. Rautatieliikenteestä johtuvalle tärinälle herkimpiä rakennuksia ovat yleensä puolitoista tai kaksikerroksiset puurakenteiset talot. Tärinäherkkyys riippuu mm. maaperän ja rakennuksen värähtelyn ominaistaajuudesta. Mikäli nämä ovat lähellä toisiaan, voi maaperän värähtely siirtyä ja voimistua rakennuksessa. Tärinähaittojen poistaminen jo rakennetuilta alueilta jälkikäteen on vaikeata, ellei mahdotonta ja korjaustoimenpiteet kalliita.

Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan lepoa (esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavarat, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoihin nähden (VTT tiedotteita 2569). Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on lisäksi olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa (VTT working papers 50, Espoo 2006), Ohjeita liikennetärinän arviointiin (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011) ja Rakennukseen siirtyvän liikennetärinän arviointi (VTT tiedotteita 2425, Espoo 2008). Julkaisuissa on annettu tärinään liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä osoitteesta: <http://www.vtt.fi/publications/index.jsp>.

Väylävirasto muistuttaa, että melun- ja tärinäntorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun- ja tärinäntorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun- ja tärinäntorjunnan kustannuksiin.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Rautatieympäristöön osoitetaan uutta melulle ja tärinälle herkkää maankäyttöä vain yhteen kohtaan. Tämän AP-1-alueen tarkemmat melu- ja tärinäselvitykset laaditaan asemakaavoituksen yhteydessä, jolloin aluerajauksen laajuutta voidaan vielä tarkastella selvitysten tulosten pohjalta.

Osayleiskaavassa osoitetaan meluntorjuntatarpeen merkintä kohtiin, missä tie- tai rataliikenteen melu saattaa aiheuttaa haittaa. Merkintöjä tarkistetaan kaavaehdotukseen tarvittaessa meluselvityksen päivityksen pohjalta. Meluntorjuntatarvealueilla on asemakaavoituksessa selvitettävä melun leviäminen ja suunniteltava meluntorjuntaesteet tai suojata ulko-oleskelualueet melulta rakennuksin tai sijoittaa rakentaminen riittävälle etäisyydelle melulähteestä sekä antaa tarvittaessa määräyksiä rakenteiden ja ikkunoiden ääneneristävyydelle. Meluselvitysten tekeminen asemakaavavaiheessa on tarkoituksenmukaisempaa, koska silloin voidaan mallintaa myös rakennukset, jotka mahdollisesti estävät melun leviämistä.

Osayleiskaavaan lisätään liikennettä koskeviin yleismääräyksiin: Mikäli meluntorjuntatarpeen merkinnällä osoitettujen alueiden läheisyyteen suunnitellaan sijoitettavaksi uusia melulle herkkiä toimintoja, on asemakaavoituksessa ja rakennussuunnittelussa otettava huomioon meluntorjunta siten, että yleisesti käytössä olevat melutason ohjearvot ja määräykset eivät ylitä sisätiloissa eivätkä oleskeluun tarkoitetuilla ulkoalueilla. Alueen asemakaavoituksen pohjaksi on laadittava tarvittaessa meluselvitys.

Rautatieympäristöön laadittavien asemakaavojen ja asemakaavamuutosten yhteydessä on laadittava tärinäselvitys, mikäli asemakaavassa osoitetaan tärinälle herkkiä toimintoja.

28.2.2020

1.8 Seinäjoen kaupunki, Ympäristönsuojelu

Seinäjoen kaupunki, Ympäristönsuojelu, 15.1.2020	Vastine
Vireillä olevaa Nurmon keskustan osayleiskaavaa on valmisteltu pääosin vuosien 2015 – 2016 välillä. Pitkän hallinto-oikeuden käsittelyn viivästyksistä kaavan lainvoimaiseksi saattamiseksi ovat ymmärrettävästi tuoneet kiireen valmistelun eteenpäin viemiseksi nopealla aikataululla uudelleen. Osayleiskaavaa laadittaessa ja alueiden käyttöä suunniteltaessa olisi kuitenkin tärkeä tehdä työtä ajantasaisella materiaalilla. Kaavaselostuksessa on sekä päivitettyä että edelliseen vaiheeseen laadittua aineistoa. Karttatarkastelussa tämä tulee selkeimmin esille, mutta hankaluuksia se aiheuttaa myös kaavaselostusta lukiessa. Mm. vuonna 2016 valmistuneen Itäisen ohitustien puuttuminen useista kartoista tekee keskeisen osan kartojen tiedoista harhaanjohtavaksi. Esimerkiksi Itäisen ohitustien vaikutukset maisemaan, rakenteeseen ja pienilmastoon ja mm. hajujen leviämiseen ovat olemassa, mutta selvitysaineistosta ne eivät käy ilmi. Ympäristönsuojelun näkemyksen mukaan kotieläintalouden suuryksiköiden laajentamisen mahdollistaminen erityisesti osayleiskaavan polttavimmassa kohdassa Nurmon liikuntahallin läheisyydessä ja Itäisen ohitustien risteyskohdassa, on ristiriidassa kaavoitustyön kaikkien muiden tavoitteiden kanssa, joita sille muutaman neliökilometrin alueelle on suunniteltu. Kaavaluonnosta kun tarkastellaan, jo sijainniltaan keskiöön kartalla nousee nimenomaan Itäisen ohitustien liikenneympyrä, sen läheiset alueet maatalouskeskuksineen ja kaupan palveluineen. Alueelle on tulossa lisää työpaikkoja, kaupan ja palvelun yksiköitä, asutusta ja liikenteellistä kehittämistä. Ympäristönsuojelun näkökulmasta lähinnä vireillä olevalla kaavalla päästään siihen, että nykyinen maatalouden tilanne turvataan kuin, että kaikkien kasvu mahdollistetaan. Selostuksessa todetaan, että nykyisen toiminnan vaatimien etäisyyksien sisälle ei ole tulossa lisää asutusta, mutta lähempänä sitä on jo ennalta. Rakennuspaikkoja on kuitenkin kaavailtu jo noin 300 metrin etäisyydelle, jolloin maatalouden kasvun turvaaminen on taas ristikkäinen tavoite. Lisäksi maatalouden suuryksikköalue sijaitsee kaupallisella vyöhykkeellä ja Kauhajoki-Seinäjoki-Kauhava käytävän kehittämisalueella. Toisaalta todetaan, että Nurmon entisen kuntakeskuksen alue on kehittämisen kannalta tärkeä, kun siinä on koulukeskus, liikuntapalveluita ja laajenevaa kaupan ja palveluiden aluetta sekä asutuksen tiivistämisen tarpeita, jotta alueen houkuttelevuutta saataisiin lisättyä. Todettiin, että alueen väestönkasvu on hiipunut. Kaavan laadinnan tavoitteena on ollut huomioida elinkeinoelämän, palvelujen ja maatalouden sekä asutuksen erityisvaatimukset alueella ja sovittaa niiden intressit yhteen tasapuolisesti. Tämä kaikki lienee haastavaa toteutettavaksi.	<i>Kaavaselostuksessa esitetyistä kartoista osa on kaavaselostuksen liiteaineistoista kuten kaavaprosessin aikana laadituista selvityksistä ja muista lähtötietoihin liittyvistä asiakirjoista. Selvitysten kartta-aineistoja ei päivitetä, vaan ne esitetään siinä muodossa kuin ne on laadintahetkellä ollut.</i> <i>Nurmossa jo olemassa oleva asutus rajoittaa kotieläintalouden suuryksiköiden ympäristölupien myöntämistä, eikä osayleiskaavassa osoitettu uusi asutus muuta tätä tilannetta. Työpaikka-alueita, palvelujen ja kaupan alueita ei pidetä häiriintyvinä kohteina ympäristölupamenettelyssä. Lisäksi on haluttu kaavamerkinnöin mahdollistaa kotieläintalouden suuryksiköiden laajentaminen, mikäli se ympäristölupamenettelyn kautta on mahdollista. Esim. kehittyvät hajunpoistotekniikat saattavat tulevaisuudessa helpottaa suojaetäisyysvaatimuksia asutuksen suuntaan.</i> <i>Uusia ohjeellisia asumiseen tarkoitettuja rakennuspaikkoja on osoitettu kantatilaselvitykseen perustuen maanomistajien tasapuolista kohtelua turvaten. Uusi asuminen on sijoitettu aina kauemmaksi kotieläintalouden suuryksiköstä kuin mitä olemassa oleva asuminen jo on.</i> <i>Virhe ME-merkinnän selitteessä on tapahtunut Keski-Nurmon osayleiskaavassa, eikä siksi merkinnän sisältöä ole tarpeen tässä Nurmon keskustan osayleiskaavassa muuttaa, koska merkinnällä tarkoitetaan nimenomaan yli</i>

28.2.2020

Lausunnonantajalle pohdintaa tuo myös aikaisempi kaavatyö Keski-Nurmon osayleiskaavan osalta. Siinä ME merkinnälle oli annettu selitys: "Kotieläintalouden suuryksikkö alue. Alueelle on mahdollista sijoittaa eläinsuojia, joka lannantuotannoltaan tai ympäristövaikutuksiltaan vastaa 1000 lihasian eläinsuojaa." Tämä poikkeaa nyt viireillä olevan kaavan selityksestä: "Kotieläintalouden suuryksikön alue. Alueelle on mahdollista sijoittaa vaikutuksiltaan yli 1000 lihasian tai lannantuotannoltaan vastaava muille tuotantoeläimille tarkoitettu eläinsuoja.". Onko tarkoituksenmukaista olla vierekkäisillä kaavoilla erisisältöisiä merkintöjä. Todettakoon, että kotieläintalouden suuryksiköiden paikat eivät ole vahvistettuja aikaisemmassa vuonna 2006 voimaan tulleessa Nurmon keskustaa koskevassa yleiskaavassa.

Vireillä olevassa kaavassa tavoitteen asettelu on kunnianhimoisin, mutta lausunnonantajana joutuu miettimään, ovatko tavoitteet realistisia ja tavoitevuosikin on vain 15 vuoden päässä. Jokaisen toiminnan kehittyminen ja kasvaminen on ymmärrettävästi tavoiteltavana, mutta jos lähes kaikki kasvaviksi esitetyt toiminnot sijoittuvat hyvin pienelle alueelle koko osayleiskaava-alueella, niiden tasapuolinen toteutuminen ei ole mahdollista. Yhteensovittaminen ja tavoitteisiin pääseminen olisi mahdollista, jos eri toiminnot sijoittuisivat eri puolille kyseessä olevaa kaava-alueella. Kaavaan tehtyjen selvityksienkin mukaan olennaisimmat alueet keskittyvät itäisen ohitustien solmukohtaan liikenneympyrän ympäristöön ja siitä sekä Seinäjoelle että Lapualle päin.

Osayleiskaavassa olisi suotavaa käsitellä alueita kokonaisuutena. Kun kaavassa ei ole Kertunlaakson asuinalueita pääosiltaan mukana, jotka kuitenkin sijaitsevat keskellä kaavaa, se antaa hiukan harhaanjohtavaa kuvaa alueen olosuhteista. Varsinkin kun kulttuuriympäristön aluekokonaisuuksia (pientaloalueiden aluekokonaisuuksien) käydään läpi, se ikään kuin puuttuu listalta, vaikka alue on kaavassa keskellä, mutta kaavoitettava alue tekee lenkin sen ympärille. Kaavassa on kuitenkin huomioitu osa asemakaavoitettua asuinalueita päiväkodin itäpuolelta.

Tyypillisenä piirteenä useamman vuoden kestäneelle valmistelutyölle on, että alueella on muutoksia vuosien mittaan niin eri tahojen suunnitelmissa kuin olosuhteissakin. Kaupan alueen tavoitteet ovat osittain muuttuneet, lupaprosesseja on ja on ollut viireillä, kiinteistön omistajien tarpeet asuntotuotannon lisäämiselle ovat heränneet.

Haastavaksi työn tekee lausunnon antajalle ja erityisesti kaavoittajalle se, että alueella on käynnissä lähinnä toimintojen kilpajuoksu. Se, joka rynnäköi, saanee haluamansa lopputuloksen. Jos haluaisi olla jälkiviisas, mitä emme halua olla, olisi helppo sanoa, että osayleiskaavatyössä ollaan vähintään 10 vuotta jäljessä, jos haluttaisiin toimintoja oikeasti kunkin vaatimilla ehdoilla yhteen sovittaa; tasapuolisesti.

1 000 lihasian eläinsuojia. Yleisesti ME-merkintää käytetään ympäristöluvan vaativista yksiköistä, esim. vähintään 1000 lihasian eläinsuojista, mikä on ollut tarkoituksena myös Keski-Nurmon osayleiskaavassa.

Osa osayleiskaavassa osoitetuista aluevarauksista voi toteutua vasta tavoitevuoden jälkeen, mutta osayleiskaavassa on hyvä varautua tiedossa olevaa kysyntää mahdollistavampaan ratkaisuun. Näin saadaan joustavuutta asemakaavojen laadintaan etenkin, kun osa maista on yksityisessä omistuksessa.

Kaavan aluerajauksessa on mukana alueet, joille kohdistuu muutostarpeita. Kertunlaakson asuntoalueet on asemakaavoitettu aiemmin laaditun osayleiskaavan 2015 pohjalta ja ne ovat rakentuneet viime vuosikymmeninä. Hevoskorventien eteläpuolinen alue on otettu mukaan osayleiskaavaan ilmeisesti sen vuoksi, että aiemmassa Nurmon keskustan osayleiskaavassa 2015 alue on palvelujen aluetta, mutta se on asemakaavoitettu ja toteutunut asuinalueena. Nurmon keskustan osayleiskaavaan ei voida yhdistää aiemmin laadittuja osayleiskaavoja, koska osa tiestöstä ja aluevarauksista on toteutunut hieman osayleiskaavasta poikkeavasti, eikä esim. Kertunlaakson tien linjaus istu/yhdisty olemassa olevaan tilanteeseen ja siten nyt laadittavaan osayleiskaavaan. Kertunlaakson asutus on modernin ajan asuinaluekokonaisuus, jolla ei ole toistaiseksi luettavissa sellaisia arvoja, että se tulisi osayleiskaavassa osoittaa arvokohteena.

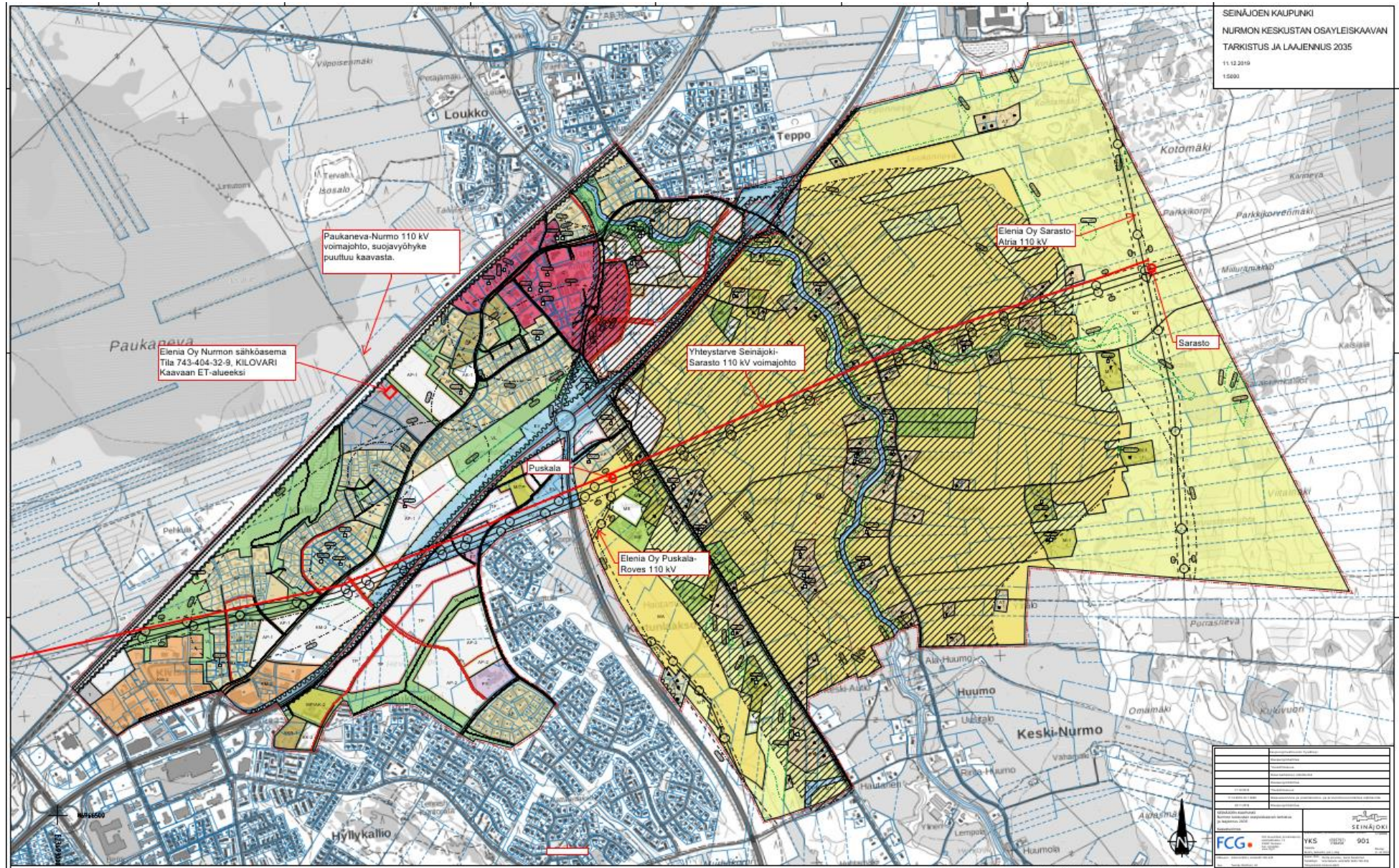
28.2.2020

1.9 Elenia Oy, Verkon kehitys

Elenia Oy, 14.1.2020	Vastine
Nurmon keskustan osayleiskaava 2035 alueella sijaitsee sekä Fingrid Oyj:n, että Elenia Oy:n omistamia voimajohtoja. Elenian voimajohdot on liitetty alueen halki itä-länsi suunnassa kulkevaan Fingridin Alajärvi-Seinäjoki 110 kV johtoon kahdessa eri liityntäpisteessä, Sarastossa (Sarasto-Atria 110 kV voimajohto) sekä Puskalassa (Puskala-Roves 110 kV voimajohto). Elenia Oy:n johdoilla syötetään Nurmon taajaman sekä teollisuuden kuormia, joista suurimpana yksittäisenä sähkönkäyttäjänä on Atrian Seinäjoen tehdas. Pitkällä tähtäimellä Elenialla on tarve uudelle voimajohtoyhteydelle Saraston liityntäpisteeltä Fingridin Seinäjoen 400/110 kV muuntoasemalle, ks. liite 1. Kyseisellä yhteydellä on tarkoitus varautua Nurmon alueen sekä Atrian tehtaan ja tehdasalueen toimintojen sähkön kulutuksen kasvuun. Nykyisien voimajohtoliityntöjen kautta kuormitus voi kasvaa vain rajallisesti, jonka jälkeen uusi voimajohtoyhteys on tehon tarpeen kasvaessa välttämätön. Uudella voimajohdolla parannetaan myös koko Nurmon alueen sähkön jakelun käyttövarmuutta normaali- ja poikkeustilanteissa. Uudet voimajohdot rakennetaan pääasiassa ilmajohtoina ja ympäristö- ja maankäyttöisten syitten takia voimajohdot pyritään rakentamaan mahdollisuuksien mukaan samoille reiteille olemassa olevien johtojen kanssa. Lopullinen reitti ja rakennustapa määritellään johdon suunnitteluvaiheessa. Elenia Oy pyytää huomioimaan kyseisen yhteystarpeen Nurmon osayleiskaava 2035:ssä sekä alueen muussa kaavoituksessa. Osayleiskaavan alueella sijaitsee myös Elenia Oy:n Nurmon 110/20 kV sähköasema, Tila 743-404-32-9, KILOVARI. Kyseisen kiinteistön ala tulisi kaavassa merkitä ET-alueeksi. Kiinteistölle tuleva Paukaneva-Nurmo 110 kV voimajohdon suojavyöhykemerkintä puuttuu myös kaavasta. Kyseessä olevat voimajohto sekä kiinteistö on myös merkitty liitteeseen 1.	<i>Seinäjoen kaupungin kaavoitus ja Elenia Oy ovat pitäneet uudesta johtolinjasta neuvottelun 27.1.2020. Neuvottelun perusteella osayleiskaavassa varaudutaan uuden johdon tarpeeseen uusien rakentamiseen tarkoitettujen alueiden osalta ja uusien ohjeellisten rakennuspaikkojen osalta, siellä missä olemassa oleva rakentaminen ei jo rajoita voimajohtoalueen laajentamista. Tämä aiheuttaa muutoksia aluevarausten rajauksiin erityisesti Pohjan valtatie eteläpuolisilla alueilla. Koliinissa johtoalueen leventäminen ei ole mahdollista ilman lisäselvityksiä jo olemassa olevan yhdyskuntarakenteen vuoksi. Johdon sijainti tarkentuu vasta johdon suunnittelun ja ympäristöselvitysten yhteydessä, joten sitä ei voida osoittaa osa-alueena/suojavyöhykkeenä tässä osayleiskaavassa. Elenia Oy hakee yleiskaavan tarkistusta lähempänä johdon toteutusajankohtaa.</i> <i>Sähköasema ja Paukaneva-Nurmo 110 kV voimajohto merkitään osayleiskaavaehdotukseen.</i>

28.2.2020

Lausunnon liite 1:



28.2.2020

2 LUONNOSVAIHEESSA SAADUT MIELIPITEET

2.1 Osallinen

Osallinen, 14.1.2020	Vastine
Vastustan ABC-liikenneaseman sijoittamista Keski-Nurmon tien varteen, koska se aiheuttaa häiriötä, turvattomuutta ja pelkoa alueen asukkaille, sekä tarvelee arvokkaan perinnemaiseman. On myös liikenteellisesti hyvin hankala. Isot kotieläintilat ja ravintolatoiminta sopivat huonosti vierekkäin, liikenne käryää ja karjat haisevat. Huomautan jo kolmatta kertaa, mutta eihän kaupunki ihmisistä piittaa.	<i>Kaavoituksen yhteydessä arvioidaan mm. sosiaalisia vaikutuksia ja vaikutuksia liikenneturvallisuuteen. Vaikutusten arviointia täydennetään vielä ehdotusvaiheessa. Yleisesti ottaen ei voida ajatella, että uudella rakentamisella ja toiminnalla olisi aina suora yhteys alueella häiriöiden ja turvattomuuden lisääntymiseen. Alueen käytön lisääntyessä myös ns. sosiaalisen valvonnan mahdollisuus kasvaa, kun alueella liikkuu enemmän ihmisiä.</i> <i>Kotieläintalouden suuryksiköiden mahdollisissa ympäristölupamenettelyissä läheisen asutuksen sijainti on palvelualuevarausta määräävämpi tekijä lupapäätöksen harkinnassa, eikä yleiskaavassa osoitettuun palvelujen alueen varaukseen ole viitattu esimerkiksi hallinto-oikeuden kumoamassa ympäristölupapäätöksessä.</i> <i>Jo osayleiskaavatyön aikana on arvioitu hankkeen maisemallisia vaikutuksia ja tehty vaihtoehtotarkasteluja. Liikenneaseman toteuttaminen edellyttää alueen asemakaavoittamista. Maisemaan sopeuttamista ja rakentamistapaa suunnitellaan yksityiskohtaisemmin asemakaavan yhteydessä.</i>

2.2 Osallinen

Osallinen, 16.1.2020	Vastine
Nurmon osayleiskaavan luonnoksessa on jätetty tila 743-404-8-539 huomioimatta ja merkitsemättä ME-alueeksi, vaikkakin tilalla sijaitsee toiminnassa oleva v.2019 peruskorjattu (sis. 400 sikaa) sikala. ME-alueen tulee ulottua myös tämän tilan alueelle. Lisäksi 3 eri henkilön tiloille: 743-404-8-921, 743-404-8-1536 ja 743-404-170-0 on merkitty uusia rakennuspaikkoja. Kyseiset tilat ovat liian lähellä tuotantorakennuksia, sekä lannanlevitysalueita, että niille voisi rakentaa asuntoja ilman, etteikö syntyisi merkittäviä ja kohtuuttomia ongelmia tuotannon ja sen harjoittamisen kanssa. Jo Nurmon kunnan aikaisempi päätös oli, ettei ko. alueelle enää myönnetä rakennuspaikkoja.	<i>Kyseinen tila on osoitettu M-1-merkinnällä, eikä sitä voida osoittaa ME-alueeksi läheisen asutuksen suojaetäisyyksien vuoksi. Tilalla ei ole nykytilanteessa yli 1000 lihasikaa. Toiminnalle on osayleiskaavassa osoitettu kotieläintalouden suuryksikköä varten laajennusmahdollisuus yleiskaavassa kyseisestä tilasta etelään, mutta toiminnan laajentaminen edellyttää ympäristölupaa. Aiempi ympäristölupa on kumottu hallinto-oikeudessa olemassa olevaan asutukseen perustuen. Laajentaminen kyseisellä paikalla edellyttää todennäköisesti erityistä teknologiaa hajuhaittojen lieventämiseksi. Ympäristölupaharkinnassa tarkastellaan luvan myöntämisen edellytyksiä tarkemmin tapauskohtaisesti ja annetaan tarvittaessa haittoja lieventäviä määräyksiä.</i>

28.2.2020

	<i>Kotieläintalouden suuryksiköiden ympäristöluvuissa määräävä tekijä on jo olemassa olevan asutuksen läheisyys. Uudet rakennuspaikat on osoitettu kantatilaselvitykseen perustuen maanomistajien tasapuolinen kohtelu huomioiden. Uudet rakennuspaikat ovat ohjeellisia ja ne on osoitettu kaavakartalla olemassa olevaa asutusta kauemmaksi kotieläintalouden suuryksikön aluevarauksesta. Uudet ohjeelliset rakennuspaikat on osoitettu niin etäälle suuryksiköistä kuin kunkin kiinteistön kohdalla on mahdollista yleiskaavan mittakaava huomioiden. Varsinaisten rakennuspaikkojen ja asuinrakennusten sijainti tarkentuu vasta suunnittelutarveratkaisun ja rakennussuunnittelun yhteydessä.</i>
--	---

2.3 4 osallista

4 osallista, 15.1.2020	Vastine
Allekirjoittaneet kaava-alueen maanomistajat, elinkeinonharjoittajat ja asukkaat katsovat, että kaavaluonnosta ei ole laadittu ja ehdotettuja ratkaisua selvitetty maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla. Kaavaluonnos ei sisällöltään vastaa maankäyttö- ja rakennuslain vaatimuksia. Vastustamme luonnoksen mukaista kaavaa erityisesti siltä osin kuin se koskee ABC-ketjun huoltoasemalle osoitettua paikkaa ja sen lähialuetta. Emme hyväksy kotieläin-suojien koon tai toiminnan rajoittamista tuomalla maatalousalueelle sinne kuuluma-tonta elinkeinotoimintaa. ABC-huoltoasema on kaavaluonnoksessa merkitty maata-lousalueelle, joka on sekä maisemallisesti että toiminnallisesti erittäin tärkeää säilyt-tää avoimena peltona. Peltoalue on nykyisille alueen suurimmille elinkeinonharjoitta-jille ja yrityksille tärkeää viljely- ja karjanlannan levitysaluetta. Bensiinin jakeluasema ja ravintolatoiminta on kaavaluonnoksessa sijoitettu keskelle Suomen suurinta karjatalouden suuryksiköiden keskittymää. Jos se toteutuu, niin sa-malla vaarannetaan olennaisella tavalla kaikkien alueelle jo aikaisemmin investoinei-den maatalousyritysten toiminta. Tämä väistämättä heijastuisi myöhemmin kieltei-sellä tavalla myös kaavoitettavan alueen läheisyydessä sijaitsevan maakunnan suu-rimman teollisen yrityksen eli Atria Oyj:n teurastamon toimintaan. Huoltoasemalle kaavassa osoitettu pelto on osa Suomen suurinta kotieläintalouden suuryksiköiden tihentymäaluetta ja suojeltua pohjalaista perinnumaisemaa. Alue on ruokamaakunnan ja avaruuden pääkaupungiksi julistautuneen Seinäjoen sisääntulo-väylän varrella ja osa tähän saakka täysin avoimena säilynyttä maisemaa. Räikeä, voimakkaasti valaistu ja vilkkaasti liikennöity huoltoasema ei sovi siihen maisemaan tai kaupungin julkikuvaan. Maankäyttö- ja rakennuslain määräysten mukaisesti huol-toasema tulisi sijoittaa muun kaupallisen toiminnan yhteyteen eikä avoimelle pellolle.	<i>Osayleiskaavalla mahdollistetaan kotieläintalouden suuryksiköiden sijoitta-minen/laajentaminen ME-aluevarauksilla, mikäli toiminnan laajentami-nen/sijoittaminen alueille on mahdollista ympäristölupamenettelyn näkö-kulmasta. Ympäristölupaharkinnassa tarkastellaan luvan myöntämisen edellytyksiä tarkemmin tapauskohtaisesti ja annetaan tarvittaessa haittoja lieventäviä määräyksiä. Lisäksi on huomioitava, että olemassa olevaa koti-eläintuotannon yksikköä laajennettaessa suojaetäisyyksiä ei katsota yhtä tiukasti kuin kokonaan uutta yksikköä luvitettaessa.</i> <i>Kotieläintalouden suuryksiköiden mahdollisissa ympäristölupamenettelyissä läheisen jo olemassa olevan asutuksen sijainti on palvelualuevarausta määräävämpi tekijä lupapäätöksen harkinnassa. Palvelujen alueen varauk-seen ole viitattu esimerkiksi hallinto-oikeuden kumoamassa ympäristölupa-päätöksessä.</i> <i>Liikenneaseman alueesta on kaavaprosessin 2015-16 aikana laadittu ha-vainnekuvia ja arvioitu maisemallisia vaikutuksia. Liikenneasema on sijoit-tettavissa peltoalueen reunalle maisema-arvoja merkittävästi heikentä-mättä. Alue on asemakaavoitettava. Maisemaan sopeuttamista ja rakenta-mistapaa suunnitellaan yksityiskohtaisemmin asemakaavan yhteydessä.</i> <i>Seinäjoen kaupungin kasvu huomioiden on osayleiskaavassa tarpeen osoit-taa uusia rakentamiseen tarkoitettuja aluevarauksia. Kaupungin tavoit-teena on vahvistaa Nurmon asemaa kaupunginosakeskuksena. Olemassa oleva kotieläintalouden suuryksiköiden toiminta saa jatkua alueella. Mikäli toiminnan laajentaminen vaatii ympäristölupaa, siinä kohtaa arvioidaan toi-minnan soveltumista ympäristöönsä ja voidaan tarkemmin arvioida mm.</i>

28.2.2020

Allekirjoittaneiden lisäksi kaava-alueen muut asukkaat ja elinkeinonharjoittajat vastustavat suunniteltua ABC-huoltoaseman sijoitusta Keski-Nurmontien varrelle lähes yksimielisesti. Pyydämme siirtämään ABC-huoltoasemaa tarkoittavan merkinnän kaavaluonnoksessa Pohjan valtatie pohjoispuolelle muiden kaupallisten toimintojen tapaan ja säilyttämään peltoalueen edelleen avoimena ja maatalouskäytössä sekä pitämään Nurmon keskusta elinvoimaisena.	<i>hajuhaittojen syntymistä ja lieventäviä määräyksiä kulloisenkin parhaan käytössä olevan tekniikan mukaisesti.</i> <i>Maanomistajan tavoitteena on liikenneaseman sijoittaminen Keski-Nurmontien varrelle Pohjan valtatie eteläpuolelle. Kaupunginhallitus on päättänyt, että asia tutkitaan yleiskaavalla. Liikenneaseman sijoittuminen P-1-alueelle edellyttää asemakaavan laatimista. Asemakaavan yhteydessä suunnitellaan yksityiskohtaisemmin rakennusten sijoittelu ja rakentamistapa sekä arvioidaan vaikutuksia. Osayleiskaavaprosessin 2015-16 yhteydessä laadittujen havainnekuvien perusteella on voitu todeta, että rakentaminen sijoittuu olemassa olevien rakennettujen ympäristöjen yhteyteen ja avoin maisematila säilyy edelleen yhtenäisenä. Aluevarausta ei ole tarpeen poistaa osayleiskaavasta.</i>
--	--

2.4 Osallinen

Osallinen, 15.1.2020	Vastine
Nurmon keskustan osayleiskaavan luonnoksessa on merkitty uusia rakennuspaikkoja tiloille 743-404-11-143, 743-404-12-117 sekä 743-404-11-161 näitä ei tule merkitä kaavaan, koska ne sijaitsevat liian lähellä omistamaani sikalaa. Minulla on aikomus laajentaa sikalan toimintaa. Lisäksi alueella toimiva maamiesseuran viljankuivaamo aiheuttaa meteliä yli ohjearvojen.	<i>Mielipiteessä vastustetaan Keski-Nurmontien eteläosien lähellä olevia neljää uutta sijainniltaan ohjeellista rakennuspaikkaa. Rakennuspaikkojen ja uusien asuinrakennusten tarkka sijainti suunnitellaan vasta suunnittelutarveratkaisun ja rakennusluvan yhteydessä ja ainakin eteläisempiä rakennuspaikkoja voidaan vielä siirtää etelämmäksi.</i> <i>Mielipiteen antajan kotieläintalouden olemassa oleva yksikkö sijaitsee noin 200 metrin päässä lähimmistä uusista rakennuspaikoista. Tilalle on mahdollistettu ME-aluevaraus kotieläintalouden suuryksikköä varten. Uudet rakennuspaikat tulisivat sijoittumaan yhtä etäälle tai etäämmälle kotieläintalouden yksiköstä kuin mitä olemassa oleva asutus. Olemassa oleva asutus on jo ympäristölupaharkinnassa huomioitava seikka, eikä uusi asutus muuta tilannetta.</i>

2.5 Larvatalon Broiler Oy

Larvatalon Broiler Oy, 9.1.2020	Vastine
Pyydämme, että loholla Larvatalo 8:2058 oleva ME-kaavamerkintä ulotetaan koko peltolohkon alueelle, eli Rintatien reunaan asti. Mielestämme kaavassa ei tarvitse olla liian tarkkaa aluerajausta, koska ympäristö- ja rakennusluvut määrittävät mihin kohtaan kyseisellä alueella saa rakentaa. Pieni ME-merkinnän ulkopuolelle jäävä	<i>Larvatalon Broilerin ME-merkintää ei voida ulottaa Rintatiehen asti läheisen asutuksen vuoksi. Osayleiskaavaluonnoksessa alue on osoitettu maisemallisesti arvokkaana peltoalueena MA-merkinnällä, mikä ei ole tarkoituksenmukainen tällä rakennusten yhteyteen sijoittuvalla pienellä peltoalueella.</i>

28.2.2020

peltotilkku tulee suurelta osin olemaan tuotantoon läheisesti liittyvää piha-aluetta, eli ME-merkintä olisi mielestämme aiheellinen ulottaa koko lohkolle, eli tiehen asti. Tämä voisi myös joskus tulevaisuudessa mahdollistaa toiminnan laajentamisen markkinoiden niin vaatiessa. Atrian suunnitelmissa on rakentaa uusi siipikarjatehdas ja me haluamme olla alan kehityksessä mukana. <u>Sikalan takana oleva peltoalue</u> Pyydämme, että maatilamme pihapiirissä olevan sikalan taakse rajoittuva M-1-merkintä ulottuisi jokitöyräälle asti, koska kyseinen peltoalue on samaa tonttia sikalan pihapiirin kanssa.	<i>Alue tulee käytännössä olemaan tuotantoon läheisesti liittyvää piha-aluetta. Alue osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi M-1 merkinnällä laajentaen kaavakartalla jo olevaa M-1 aluetta länteen.</i> <i>M-1-merkintää voidaan laajentaa pohjoiseen, mutta ei kuitenkin jokitöyräälle asti. Alue kuuluu pääosin rantavyöhykkeeseen, jolla alueella rakennuspaikat on osoitettu maanomistajien tasapuolisen kohtelun periaatetta noudattaen osayleiskaavassa erikseen merkityille rakennuspaikoille. Näin ollen M-1 -alueen laajentaminen ei lisää rakennusoikeuksia maanomistajan mailla, koska ne on erikseen osoitettu rantavyöhykkeen osalta. Alue kuuluu laajaan maisemallisesti merkittävään peltoalueeseen, joten se halutaan säilyttää pääosin avoimena peltomaisemana ja viljelykäytössä, joten loppuosalla MA-merkintä "maisemallisesti arvokas peltoalue" toteuttaa parhaiten tätä tavoitetta.</i>
---	--

2.6 MTK-Etelä-Pohjanmaa

MTK-Etelä-Pohjanmaa, 8.1.2020	Vastine
MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että kaavaehdotuksen mukainen sijaintipaikka ABC-liikenneasemalle uhkaa alueen maatalouden ja erityisesti kotieläintalouden toimintaedellytyksiä. Esitetty sijainti aiheuttaisi maatilataloudelle kohtuuttomia rajoituksia ja haittoja. Kotieläintilojen tuotannon laajentaminen tosiasiallisesti estyisi. Myös ABC-aseman toiminta väistämättä häiriintyisi. Nämä rajoitukset ja häiriöt voidaan helposti välttää sijoittamalla uudet liikenneasemat muualle kuin viljelykäytössä olevalle ja kotieläintaloudelle tärkeälle peltoalueelle. Kyseinen peltoalue on osa Suomen suurinta kotieläintalouden suuryksiköiden tihentymää ja suojeltua pohjalaista perinnemaisemaa. Se toimii samalla ruokamaakunnan pääkaupungin (Seinäjoen) elintarvikekeskittymän näyteikkunana. ABC-huoltoasema ei sovi perinnemaisemaan ja tähän kokonaisuuteen. MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että ABC-liikenneasemalle tulisi esittää sellainen sijaintivaihtoehto, joka ottaisi huomioon peltoviljelyn ja kotieläintuotannon tarpeet ja olisi myös maakuntakaavan ja maankäyttö- ja rakennuslain periaatteiden mukainen. Samalla vältettäisiin liikenneaseman tunkeutuminen tärkeäksi määritellyn maisema-alueen (Sepänmaa/Väljä/Rinta-Kalistaja) kulmaan. Edellä mainitun perusteella MTK-Etelä-Pohjanmaa vaatii, että ABC-liikenneasemalle tulee osoittaa alue valtatie pohjoispuolelta KM-1 merkinnällä varatulta alueelta.	<i>Ympäristölupaharkinnassa häiriintyväksi kohteeksi katsotaan erityisesti asutus. Olemassa olevaa asutusta on lähempänä kotieläintalouden suuryksiköitä kuin mitä liikenneaseman mahdollistava palveluiden alue (P-1) sijaitsee. Palvelutoiminnan harjoittaja myös tietää alueelle sijoittuessaan, että lähiympäristössä on kotieläintalouden suuryksiköitä. Lisäksi on huomioitava, että olemassa olevaa kotieläintuotannon yksikköä laajennettaessa suojaetäisyyksiä ei katsota yhtä tiukasti kuin kokonaan uutta yksikköä luvitettaessa.</i> <i>Osayleiskaavaa on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain hengen mukaisesti vuorovaikutteisena prosessina, yleiskaavan sisältövaatimukset huomioiden ja kaavan toteuttamisesta aiheutuvia merkittäviä vaikutuksia arvioiden. Kaavassa yhteensovitetään keskenään ristiriitaisia tavoitteita, mutta se ei tarkoita, etteikö yleiskaava olisi laadittu maankäyttö- ja rakennuslain periaatteiden mukaisesti. Myös maataloustuotannon tehostuminen muuttaa perinnemaisemaa. Peltomaisemaan kuuluneet pienet ladot ovat lähes kokonaan kadonneet ja tilalle ovat tulleet karjatilojen suuryksiköt, konehallit ja siilot. Maakuntakaavan laadinnasta vastaava maakuntaliitto on lausunnossaan todennut, että hankkeen sijoittuminen keskeisen liikennesolmun ja liikenneinfrastruktuurin yhteyteen ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen reunamille mahdollistaa hankkeen toteuttamisen suunnittelualueelle. Hankkeen toteutuminen edellyttää alueen asemakaavoitusta.</i>

28.2.2020

	<i>Osayleiskaavassa on huomioitu liikenneaseman vaihtoehtoiset sijoituspaikat, sillä myös KM-1- ja P-2-aluevaraukset mahdollistavat liikenneaseman sijoittumisen Pohjan valtatie eritasoliittymän pohjoispuolelle asemakavalla.</i>
--	--

2.7 Nurmon maaseutunuoret

Nurmon maaseutunuoret, 16.1.2020	Vastine
Nurmon maaseutunuorten johtokunta on arvioinut nähtävillä olevan kaavaehdotuksen. Kaava ottaa huomioon Nurmon maatalouden tarpeet kaava-alueella kohtuullisesti. Rajallisia peltovarantoja on kaavoitettu asunto-/työpaikka-alueiksi. Pellosta on pulaa Nurmon alueella ja jokainen peltoja vähentävä ratkaisu hankaloittaa tilannetta. Vahva kotieläintalous tarvitsee rehu- ja lannanlevitysalaa ympäristöehtojen täyttämiseksi. Mielestämme selkeä maatalousalueen rajanveto tulisi vetää viimeistään Itäisen ohikulkutien itäpuolen ja VLT 19 eteläpuolen rajaamalle alueelle. Tämä ei toteudu, koska on varattu "P-1" eli palvelujen alue olemassa olevan kotieläintuotantoalueen välittömään läheisyyteen. Yleisesti on tiedossa, että "P-1"alueelle on suunniteltu ABC-liikennemyymälää. On erittäin iso riski kotieläintuotannon jatkumiselle alueella rakentaa tuotantorakennusten läheisyyteen huoltamo. Erityisen haastava ABC:n sijainti on vallitsevien tuulien yläpuolella sijaitsevien Honkalan ja Eerolan sikaloiden kannalta, mutta vaikuttaa riskinä myös laajemmin alueen tiloihin. Tulevaisuudessa ympäristölupien päivityksissä on vaarana toiminnan kannalta kohtuuttomien vaatimusten esille nouseminen. Mahdollinen hajuhaite- ja teknologian vaatiminen vie tuotannon talouden kannattamattomaksi ja tiloille jäävät tyhjät tuotantorakennukset ylläpidettäviksi. On muistettava sekin, että, vaikka alueen uudet toimijat eivät tee ympäristövalituksia, voivat ympäristöviranomaiset oma-aloitteisesti ryhtyä hajumääräysten tiukennuksiin. Taloudellisessa mielessä on huomioitava lihanjalostuksen välilliset vaikutukset. Sen lisäksi, että lihantuotanto antaa edellytykset maatalojen toiminnalle, se työllistää ja -lostustehtaasta vähittäiskauppaan asti. Kaava-alueen kotieläintilojen vuosituotantomäärä on 1,5 Mkg sianlihaa, 3 Mkg broilerin lihaa ja 1 Ml maitoa. Vähittäiskaupan hyllyssä tuotteiden arvo noin 27 ME. Aluetaloudellisesti on siis kyseessä erittäin merkittävä summa.	<i>Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ympäröimiä peltoalueita osoitetaan rakentamiseen tarkoitetuiksi alueiksi. Näin voidaan eheyttää yhdyskuntarakennetta ja hyödyntää olemassa olevaa tie- ja katuverkkoa ja muita yhdyskuntateknisiä verkostoja. Aluevarauksilla varaudutaan osaltaan Seinäjoen kaupungin kasvuun ja vahvistetaan Nurmon asemaa kaupungin osakesukuksena. Kaavaratkaisulla on turvattu laajojen yhtenäisten peltoaukeiden säilyminen maisemallisesti arvokkaina avoimina maisematiloina viljelykäytössä.</i> <i>Alkutuotanto ja siihen liittyvä tuotteiden jatkojalostus on elinkeinona alueella merkittävä. Yleiskaavassa on mahdollistettu kotieläintalouden suuryksiköiden laajentaminen maankäytön suunnittelun näkökulmasta aluevarauksina, mutta toiminnan laajentaminen edellyttää ympäristölupaharkintaa. Ympäristölupaharkinnassa tarkastellaan luvan myöntämisen edellytyksiä tarkemmin tapauskohtaisesti ja annetaan tarvittaessa haittoja lieventäviä määräyksiä. Kotieläintalouden suuryksiköiden ympäristölupapäätöksiin voi vaikuttaa myös esim. hajunpoistomenetelmien kehittyminen. Ympäristölupaharkinnassa häiriintyvaksi kohteeksi katsotaan erityisesti asutus. Olemassa olevaa asutusta on jo lähempänä kotieläintalouden suuryksiköitä kuin mitä liikenneaseman mahdollistava palveluiden alue (P-1) sijaitsee.</i>

28.2.2020

VT19 eteläpuolen ja Keski-Nurmontien varsi on aluetta, jossa maataloutta on harjoitettu vuosisatoja. Alue on edelleen säilynyt vahvana peltoviljelyalueena. Ehdotettu uusi maisemaa muokkaava liiketoiminta, asettaa myös lannanlevityksen kyseenalaiseksi ravintolatoiminnasta johtuen. Kaavassa tulee myös huomioida VT19 ja Isokoskentien risteys. Siihen on varattava tarpeeksi tilaa, että on mahdollista rakentaa liittymät molempiin suuntiin. Pelkkä alkukulu Isokoskentieltä Nurmon suuntaan johtaa maatalousliikenteen, sekä muun liikenteen Nurmon kirkon ohi vievälle tielle.	<i>Kyseinen Tepon liittymä osoitetaan osayleiskaavassa selvitettävänä eritasoliittymänä, koska siitä ei ole olemassa tiesuunnitelmaa.</i>
---	--

2.8 2 osallista

2 osallista, 11.12.2019	Vastine
Kaksoisraiteen rakentaminen kiinteistöni kohdalla kesti kymmenen vuotta ja oikeutta-kin piti hakea Käräjä- ja Hovioikeudesta. Se on melko pitkä aika miehen iässä ja iso vaiva omien etujen vaalimisessa, kun niitä ei valvonut valtion urakassa kukaan muukaan. Ostettuani Isoisäni lahjoittaman kiinteistön takaisin, luulin ostavani jokirantatontin, mutta nyt sinne onkin suunniteltu lähivirkistysalue. Ranta-alue on ollut hoidossani. Olen tukenut sitä porakivaidalla ja rantatörmässä kasvaa leikattava nurmikko. Puutarhan ja kasvihuoneen kasteluveden olemme ottaneet Nurmonjoesta, joka on myös puuveneemme rantapaikka. Ensi kesänä olisi tarkoitus rakentaa kelluva laituri. Tulevaisuudessa, kun poikani rakentaa tilallemme itselleen uuden talon, niin sinne tehdään savusauna kylän miehille. Emme voi hyväksyä luonnokseen merkattua lähivirkistysaluetta tuossa laajuudessa kiinteistöjeni Rautio 6:192 ja Rautio 7:210 kohdalla. ”Hyvää rakennuspohjaa, kun kelpaa Rautatiellekin”.	<i>Kyseisellä kohdalla rannassa on asemakaavassa virkistysaluetta ja lisäksi toteutumaton rakennuspaikka. Virkistysaluemerkintää ei poisteta osayleiskaavasta, sillä se turvaa naapurustossa yhteyden vesistön rannalle. Yleiskaava ei tule voimaan asemakaava-alueella, koska voimassa oleva asemakaava on määräävämpi. Asemakaavatasolla pääsy rantaan on turvattu ja se halutaan säilyttää edelleen, vaikka nykytilanteessa aluetta ei yleiseen virkistäytymiseen käytetäkään (yksityisen omistama). Ratkaisulla turvataan asemakaavan toteuttamisen mahdollisuus joskus tulevaisuudessa.</i>

28.2.2020

2.9 4 osallista

4 osallista, 15.1.2020	Vastine
Kiinteistömme kohdalle on merkitty Nurmonjokirantaan lähivirkistysalue. Emme hyväksy, emmekä ymmärrä ehdotusta rantatonttimme kaavoitusluonnosehdotusta "Lähialueen virkistysalueeksi" (kiinteistötunnus 7:211). Lähialueen virkistysalue on keskustan osayleiskaavaluonnoksessa Nurmonjokirannan pohjoisrannalla kohdistunut vain pariin yksityistonttiin. Tämä herättää ihmetystä meille tonttien omistajille. Jokirantaa on karsittu ja hoidettu puistomaisena miljöönä ja näköalasta nautitaan ympärivuotisesti. Merkitty yleisvirkistysalue on arvokkain osa tilastamme.	<i>Yleiskaava ei tule voimaan asemakaava-alueella, koska voimassa oleva asemakaava on määräävämpi. Kyseisellä kohdalla rannassa on asemakaavassa virkistysaluetta ja nykyisen asuinrakennuksen lisäksi neljä toteutumatonta rakennuspaikkaa ja näille kulkuun liittyvä jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla kiinteistölle ajo on sallittu (pp/k). Virkistysalumerkintää ei poisteta osayleiskaavasta, sillä se turvaa naapurustossa yhteyden vesistön rannalle. Asemakaavatasolla pääsy rantaan on turvattu ja se halutaan säilyttää edelleen, vaikka nykytilanteessa aluetta ei yleiseen virkistäytymiseen käytetäkään (yksityisen omistama). Ratkaisulla turvataan asemakaavan toteuttamisen mahdollisuus joskus tulevaisuudessa.</i>

2.10 Osallinen

Osallinen, 16.1.2020	Vastine
Haluan tuoda esille kommentit koskien Nurmonjoen varrella olevalla tontilla nro 10:8, nimeltään Jokiranta. Nurmon keskustan osayleiskaava 2035:ssä on ehdotettu, että ko. tontilla olevat rakennukset ovat rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti taikka maisemallisesti merkittäviä kohteita. Asuinrakennus on alkujaan vuodelta 1939 ja se ulkonäkö on täysin muutettu vuosina 1972 ja 1984. Talon sauna-, kylpyhuone- ja öljylämmitysosassa on ollut kosteusvaurioita, joita ei ole välttämättä korjattu täysin kuntoon. Kosteutta on myös tupa-huoneen lattian alapinnassa, jota ei myöskään ole kunnolla korjattu. Asuinrakennuksessa ei asuta kuin noin maksimissaan kuukauden ajan vuodessa, lähinnä kesäaikaan. Tontilla olevat ulkorakennukset ovat kaikki erittäin huonokuntoisia ja esimerkiksi tiilinen navettarakennus on jo osin romahtanut. Puuosat ovat kaikissa ulkorakennuksissa suurimmalta osin lahoja tai muuten huonokuntoisia ja korjauskelvottomia. Ylläolevan perusteella en näe mitenkään perustelluksi, että ko. rakennukset olisivat rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti taikka maisemallisesti merkittäviä kohteita. Pyydän teitä poistamaan SR2/98-merkinnän ko. tontilta.	<i>Suojelumerkintä perustuu rakennusinventointiin, kohde on inventoitu maakuntamuseon toimesta ja todettu olevan kulttuurihistorialliselta arvoltaan merkittävä 2-luokkaan arvolle kohde (98. Isokoskentien 146, Alatalo).</i> <i>Inventoinnissa todetaan kohteen arvoista seuraavaa:</i> <u>Rakennusperinteiset arvot</u> <i>Kohtalaisesti alkuperäiset piirteet ja rakennusmateriaalit säilyttänyt asuinrakennus sekä hyvin säilyneet aitta-liiteri ja moniosainen navettarakennus. Kasvillisuudeltaan, pinnoiltaan ja jäsentelyltään osin perinteinen maatilan pihapiiri.</i> <u>Asutushistorialliset arvot</u> <i>Soinin 1500-luvulla perustetun kantatilan talotontilla sijaitseva tila. Paikalla on vähintään 450-vuoden katkeamaton asutushistoria.</i> <u>Sosiaali- ja taloushistorialliset arvot</u> <i>Yhteenkuuluva rakennusryhmä, asuinrakennus, piharakennukset, kertoo 1900-luvun maatilan toiminnasta ja asumisen ja elämisen tavasta.</i> <u>Maisemalliset arvot</u> <i>Näkyvä sijainti Isokoskentien varressa, joenrantatöyräällä; suuri maisemallinen merkitys tielle, ympäröivään peltomaisemaan, jokimaisemaan ja lähiympäristölle.</i>

28.2.2020

	<i>Rakennusten huono kunto ei ole peruste suojelumerkinnän pois jättämiselle. Suojelumerkintä ei ole maanomistajalle kohtuuton, sillä se ei estä rakennusten käyttöä, korjaamista tai laajentamista. Rakennusta ei saa purkaa eikä sen ulkoasua saa muuttaa ilman lupaa. Lisäksi Museoviranomaiselle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen suojelukohdetta koskevien lupahakemusten ratkaisemista.</i>
--	--

2.11 Osallinen

Osallinen, 16.1.2020	Vastine
Toiveena, että koko tila (743-404-74-2) esitetään M/TP-alueena. Tilalla on hevoshaka ja toimintaa on tarkoitus jatkaa. Tarkoituksena on käydä keskusteluja eteläpuolisten tilojen omistajien kanssa maanmyyntihalukkuudesta. Esittää M/TP-kaavamerkintää näillekin tiloille, jos omistusoikeus vaihtuu.	<i>Mielipiteessä mainittu tila osoitetaan kokonaisuudessaan M/TP-alueeksi. Eteläpuoliset tilat ovat muiden omistuksessa, joten merkintää ei laajenneta näiden tilojen alueelle. Viereisen TP-aluevarauksen rajauksessa huomioidaan kuitenkin Elenian ja Fingridin lausunnoissa esille tullut voimalinjan johtoalueen mahdollinen laajennus tulevaisuudessa.</i>

15.12.2020

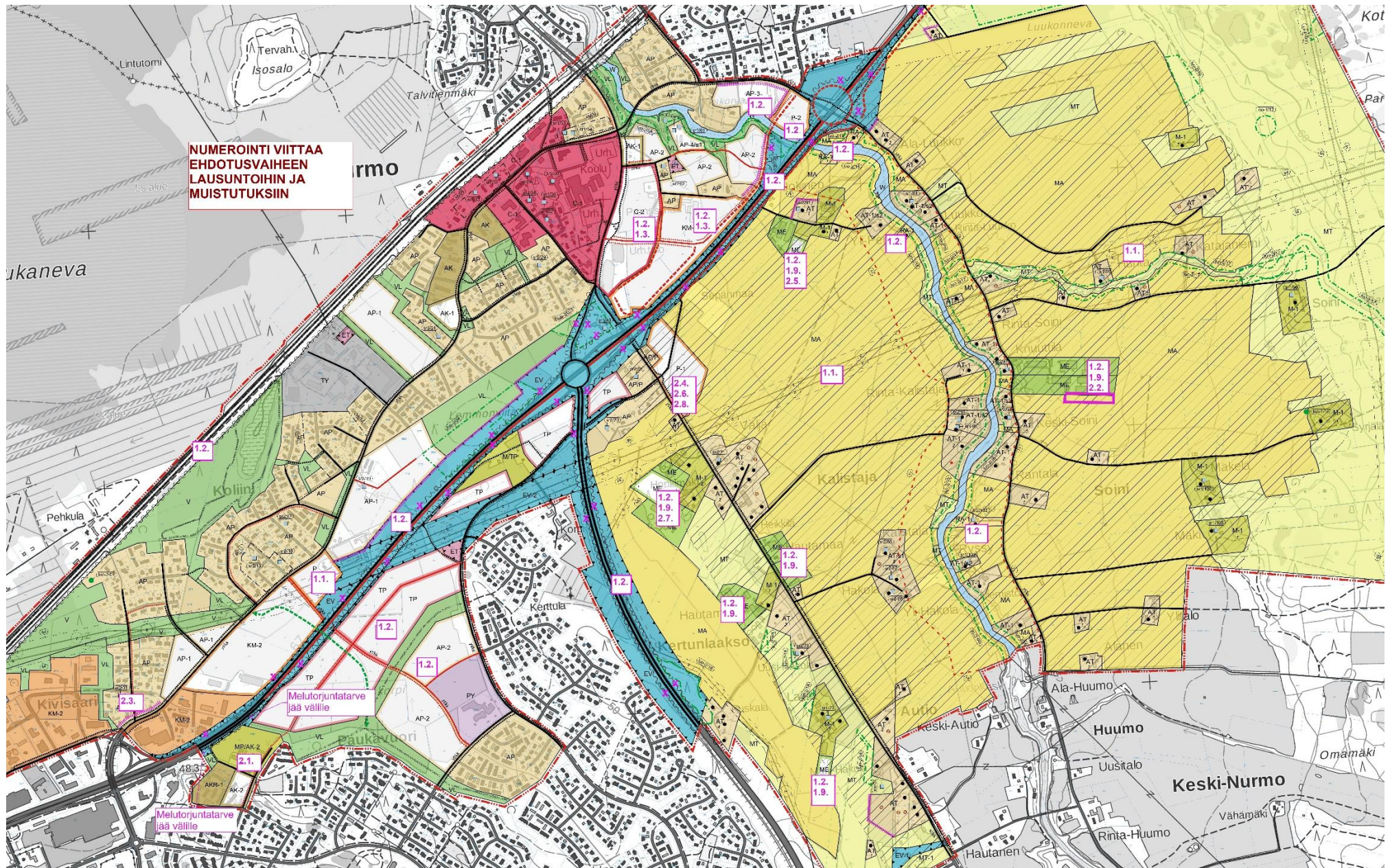
Seinäjoen kaupunki
Nurmon keskustan osayleiskaava 2035, Keski-Nurmon alue
Ehdotusvaiheesta saadut lausunnot ja muistutukset sekä kaavanlaatijan vastineet

Seinäjoen kaupungin Nurmon kaupunginosakeskukseen laadittavana olevan osayleiskaavan kaavaehdotusvaiheen aineisto on ollut nähtävillä 8.4.2020 – 7.5.2020 välisen ajan. Tässä raportissa esitetään lyhennelmät/pääkohdat lausunnoista ja muistutuksista sekä kaavoittajan vastineet niihin. Kaavaehdotukseen saatiin 9 lausuntoa ja 8 muistutusta. Kaavaehdotus jaettiin kahteen erilliseen osaan hyväksymiskäsittelyssä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.11.2020 kokouksessaan 1.vaiheen osayleiskaavan, joka sisältää Pohjan valtatie ja Itäväylän länsipuolella asemakaavoitettavaksi tarkoitetut alueet. Alla olevat vastineet kohdistuvat 2. vaiheessa hyväksyttävään kaavaan.

Sisällysluettelo

1	EHDOTUSVAIHEESTA SAADUT LAUSUNNOT	3
1.1	Fingrid	3
1.2	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	4
1.3	Etelä-Pohjanmaan liitto	8
1.4	Väylä	9
1.5	Seinäjoen museot	10
1.6	Elisa Oyj	14
1.7	Seinäjoen seurakunta	14
1.8	Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto	14
1.9	Seinäjoen kaupunki, Ympäristönsuojelu	15
2	EHDOTUSVAIHEESSA SAADUT MUISTUTUKSET	16
2.1	Osallinen	16
2.2	Osallinen	17
2.3	2 osallista	17
2.4	Osallinen	18
2.5	Larvatalon Broiler Oy	19
2.6	MTK-Etelä-Pohjanmaa	19
2.7	Osallinen	20
2.8	4 osallista	21

15.12.2020



15.12.2020

EHDOTUSVAIHEESSA SAADUT LAUSUNNOT JA MUISTUTUKSET

1 EHDOTUSVAIHEESTA SAADUT LAUSUNNOT**1.1 Fingrid**

Fingrid Oyj 6.5.2020	Vastine
Nurmon keskustan osayleiskaavan 2035 alueella on Fingrid Oyj:n ja Elenia Oy:n omistamia voimajohtoja. Fingridin voimajohdoista osayleiskaavan alueelle sijoittuvat 110 kV Alajärvi-Seinäjoki ja 400 kV Alajärvi-Seinäjoki. Olemme lausuneet kaavaluonnoksesta 16.1.2020 ja tutustuneet kaavanlaajan vastineeseen asiaan liittyen. Kaavaehdotuksessa on täydennetty voimajohtoa koskevaa merkintää. Selostukseen on kirjattu tietoja liittyen Elenian voimajohtotarpeisiin. Fingridillä ei ole huomauttavaa kaavaehdotuksesta, mutta edellisessä lausunnossamme esiin tuodut seikat pitää ottaa huomioon myös jatkosuunnittelussa. Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja. Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä jatkossa. Tätä kaavoitusasiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230. Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnot mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 HELSINKI.	<i>Merkitään tiedoksi, ettei Fingridillä ollut huomautettavaa kaavaehdotuksesta.</i> <i>Kaupunki ja Elenia Oy ovat neuvotelleet 27.1.2020, missä yhteydessä on sovittu että, johdon sijainti tarkentuu vasta johdon suunnittelun ja ympäristöselvitysten yhteydessä. Johtoa ei osoiteta osaluueena/suojavyöhykkeenä tässä osayleiskaavassa. Elenia Oy hakee yleiskaavan tarkistusta lähempänä johdon toteutusajankohtaa, jolloin huomioidaan tarkemmat tilavaatimukset. Uusien ja rakentamattomien alueiden aluevarauksessa on huomioitu kuitenkin mahdollinen uusi johtoalueen varaus (esim. AT-alue Katajamäentien varressa).</i> <i>Nurmontien ja Pohjan valtatie välisellä alueella on osoitettu tilavaaraus voimajohdoille. Asemakaavoituksessa määritellään tarkemmat tilavaatimukset.</i> <i>Maankäytön tarkemmassa suunnittelussa, toteutuksessa ja rakennusten sijoituksessa otetaan huomioon Fingridin voimajohtoalue.</i> <i>Fingridiä tiedotetaan kaavan etenemisestä.</i>

15.12.2020

1.2 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, 4.5.2020	Vastine
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on saanut lausuntopyynnön Seinäjoen kaupungilta Nurmon osayleiskaavan tarkistuksen ja laajennuksen kaavaehdotuksesta. Kaavahankkeesta on pidetty viranomaisneuvottelu 17.12.2019. ELY-keskus on lausunut kaavaluonnoksesta 9.1.2020. Alueelle on ollut pitkään viireillä osayleiskaavan laadinta. Alueidenkäytön kehityksen kannalta on tärkeää saada alueelle osayleiskaava. Kulttuuriympäristöä koskeviin merkintöihin luonnosvaiheen jälkeen tehdyt muutokset ovat ELY-keskuksen lausunnon mukaisia, eikä ELY-keskuksella ole niistä huomautettavaa. ELY-keskus huomautti 9.1.2020 lausunnossaan, että kaavaluonnoksessa osoitettu kaupan suuryksiköiden mitoitusta kaavan C- ja KM-1 aluevarauksille ei ollut maakuntakaavan mukainen. Mitoitusta on ehdotuksessa muutettu siten, että Nurmon keskustaan osoitettu C-alue on jaettu kahdeksi alueeksi, C-1 ja C-2, ja C-2 alueelle ja KM-1-aluevaraukselle on osoitettu yhteensä enintään 20 000 k-m2 vähittäiskaupan tiloja, 5000 k-m2 vähemmän kuin luonnoksessa. Maakuntakaavassa km-2-vyöhykkeelle määritelty seudullisesti merkittävän suuryksikön alaraja on erikoistavarakaupassa 10 000 k-m2 ja päivittäistavarakaupassa 5 000 k-m2. Yleiskaavan C-2 ja KM-1-aluevarauksia koskevaa kaupan mitoitusta/aluevarauksia tulee täsmentää yksiselitteiseksi siten, ettei se mahdollista seudullisesti merkittävän kaupallisen keskittymän syntymistä. Kaavan merkintöjen selitteestä puuttuu RA-1-merkintä. ELY-keskus näkee, että kaavamääräyksessä tulee määritellä rannalle sijoittuvan lomarakennuspaikan rakennusoikeus.	<i>Merkitään tiedoksi.</i> C-2- ja KM-1 -aluevaraukset jäävät 2. vaiheessa hyväksyttävän kaavan ulkopuolelle. Lausuntoja on käsitelty 1.vaiheessa 9.11.2020 hyväksytyssä Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennus 2035 vastineraportissa. <i>Kaavamerkintä RA-1 löytyy VL ja EV -merkintöjen välistä, mutta sille ei ole määritelty rakennusoikeutta koska rakennusoikeuden määrittäminen on määritelty kaupungin rakennusjärjestyksessä. Kaikki rakennuspaikat ovat rakennettuja, mutta selkeyden vuoksi alueiden merkintöjä selkeytetään. Lomarakennuspaikat, joissa on vain saunarakennus, merkitään RA-1 Loma-asuntoalue, olemassa oleva saunarakennus ja maksimirakennusoikeus 40 k-m2. Vanha asuinrakennus piharakennuksineen ja saunoineen, joka on 2000-luvun alkupuolella muuttanut vapaa-ajanasuinkäyttöön, merkitään RA-2 Loma-asuntoalue, olemassa oleva, maksimirakennusoikeus 150 k-m2.</i>

15.12.2020

ELY-keskus esitti lausunnossaan 9.1.2020, että kaavassa olemassa olevien eläinsuojien läheisyyteen osoitettavat uudet rakennuspaikat ovat ympäristölupaharkinnan näkökulmasta uusia häiriintyviä kohteita, jotka vaikuttavat lupaharkinnassa. Lausunnon vastineessa todetaan, että uusia ohjeellisia asuinrakennuspaikkoja ei ole osoitettu olemassa olevaa asutusta lähemmäksi kotieläintalouden suuryksiköitä, joten ne eivät rasita ympäristölupamenettelyssä sen enempää kuin jo olemassa oleva asutus. ELY-keskus huomauttaa, että mahdollisuus toteuttaa kaavassa osoitetut toiminnot suunnitellulla tavalla on epävarmaa.

ME-kaavamerkintään on tehty lisäys, että alueelle on istutettava havupuita suojaksi asutuksen suuntaan tarkoituksenmukaisilta osin. Maatalouden suuryksiköiden osalta kapea suojapuusto ei vaikuta hajujen tai melun leviämiseen vaan sillä voi olla lähinnä näkymiä rajaava vaikutus.

Kaavamateriaaleissa ei ole liikenneselvitystä, jonka puute on tuotu esille viranomaisneuvottelussa 19.12. Liikenteellisiä vaikutuksia liikennejärjestelmään ei voida arvioida ilman liikenteellistä selvitystä. Kaavaselostuksessa on arvioitu maankäytön tuottamaa liikennettä ja liikenteen suuntautumista asiantuntija-arvioon perustuen. Liikennevastuualueen näkemyksen mukaan perustelut ovat riittämättömät ja osittain myös puutteelliset. Liikennetuotokset tulee huomioida kaavan mahdollistaman maankäytön mukaan. Liikenne-ennusteessa tulee huomioida yhteysvälille Seinäjoki-Ytterjeppo osoitettu kasvukerroin.

Päätieasetus asettaa korkeita vaatimuksia tien palvelutasolle, mikä tarkoittaa eritasoratkaisuja liittymien suhteen. Pohjan valtatie (vt 19), joka kuuluu valtakunnalliseen päätieverkkoon, Tepontien ja Isokoskentien nelihaaraliittymä on todettu selostuksessa olevan jo nykyisellään hetkellä liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallinen valtatie suunnan suuresta liikennemäärästä ja nopeusrajoituksesta johtuen. Yleiskaavassa osoitetaan lisää liikennetuotosta tuottavaa maankäyttöä, joka suuntautuu valtatielle edellä mainitun liittymän

Uusi asuminen on sijoitettu aina kauemmaksi kotieläintalouden suuryksiköstä kuin mitä olemassa oleva asuminen jo on. Uudet ME-alueet on osoitettu vain kotieläintalouden suuryksiköiden toimijoille, jotka ovat laajentamistavoitteistaan ilmoittaneet ja laajentuminen on mahdollista osoittaa paikkoihin, etäisyydet ovat katsottu olevan riittäviä. Yleiskaavassa on ratkaistu sijoitus ja toiminta ratkeaa ympäristöluvassa.

Nykyisen ympäristölainsäädännön (Valtioneuvoston asetus ilmotuksenvaraisista eläinsuojista, 138/2019) mukaan kunnan luvituksen piiriin kuuluvissa luvissa etäisyys asutuksen ja suuryksikön välillä on vähintään 200 m. Valtion viranomaisen (AVI) myöntämisen piiriin kuuluvissa luvissa viranomainen voi käyttää harkintaa. Osalle yleiskaavassa osoitetuille ME varauksille sijoittuvat laajennukset eivät ole todennäköisesti mahdollisia ilman muutoksia lähiympäristössä tai lainsäädännössä.

Koska ME kaavamerkinnän havupuuistutusvelvoitteella on vähäinen vaikutus hajun leviämiseen, voidaan se määräyksenä poistaa. Psykologinen vaikutus voi olla kuitenkin merkittävä.

Viranomaisneuvottelussa 19.12. on todettu, että liikenneselvitys on vanhentunut ja se tulee päivittää (kuten myös luonnosvaiheen lausunnossa asia todettu), lisäksi liikenne-ennuste tarvitaan vähintään vuoteen 2040 asti. Neuvottelumuistiossa tai ELY:n luonnosvaiheen lausunnossa ei ole mainittu liikenneselvityksen puutteesta. Tai otettu kantaa siihen onko liikenteeseen liittyvät asiat kirjoitettu osaksi kaavaselostusta vai omaksi raportikseen. Hieman epäselväksi jää miltä osin ELY-keskus katsoo liikenneselvityksen olevan perusteluiltaan riittämätön ja osin myös puutteellinen.

Liikenneselvitys on laadittu päivittämällä vuonna 2015-16 laadittua kaavaselostukseen kirjattua liikenneselvitystä. Erillistä liikenneselvitysraporttia tai asiakirjaa ei ole laadittu, koska sitä ei ole vaadittu. Liikennettä on ehdotuksen kaavaselostuksessa käsitelty kappaleissa 2.11. Liikenne (s.59-67) ja 7.5.16 Liikenteen vaikutukset (s.132-137). Liikenteelliset vaikutukset perustuvat liikenteelliseen selvityk-

15.12.2020

kautta. Kaavakartalla on esitetty eritasoliittymä Tepontien liittymään. Alueiden P-2 ja AP-3 kaavamääräyksiin tulee lisätä määräys, että Tepontien eritasoratkaisu tulee olla toteutettu ennen näiden alueiden maankäytön avaamista.

Meluselvityksessä mainittua liikenne-ennustetta ei ole mukana kaavamateriaalissa eikä sitä ole toimitettu erikseen ELY-keskukseen. Meluntorjuntatarve-merkintä tulee merkitä kaavassa yleiskaavamerkinnät-ohjeen mukaisesti. Merkintä tulee osoittaa kohteeseen, jossa on tai jolle suunnitellaan sijoittuvan melulle herkkää toimintaa eli merkinnällä osoitetaan kaavassa se kohta, jossa määrittävä melun keskiäänitasoalueen raja sijaitsee selvityksen perusteella. Meluntorjuntatarvemerkinnällä ei osoiteta melusuojaustoimenpiteen sijaintia.

Kaava-aluetta halkoo Länsitie (mt 7041). Länsitien varsi on tulevaisuudessa asemakaavoitettavaa aluetta ja se muuttuu asemakaavoituksen myötä kaduksi.

Osayleiskaavassa ja hulevesiselvityksessä tulisi huomioida ojitusyhteisöt, joiden vastuulla on useiden alueella sijaitsevien valtaojien kunnossapito. Ojitusyhteisöjen vastuulla olevia valtaojia voi sijaita myös asemakaavoitettavien alueiden reunoilla. ELY-keskus esittää, että kaavan yleismääräyksiin lisätään ohje ojien kunnostamistarpeiden huomioimisesta asemakaavoituksen yhteydessä.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan alueidenkäytössä varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Hulevesien hallinnan suunnittelussa on tärkeää huomioida ilmastonmuutoksen myötä yleistyvät rankkasateet. Aiemmin keskimäärin kerran 20 vuodessa tapahtuvien rankkasateiden mukaan mitoitettut suunnitelmat eivät ole enää riittäviä. Hulevesien kertymän arvioinnissa saadaan käyttökelpoiset tulokset, kun nykyisin tiedossa oleviin rankkasademääriin lisätään laskelmissa 20%. Erityisesti tämä kannattaa huomioida niillä alueilla, jotka muuttuvat peltoviljelystä taajama-alueiksi.

ELY-keskus on lausunnossaan 9.1.2020 tuonut esille tarpeen hulevesiselvityksen täydentämisestä. Selvitystä on päivitetty ja kaavamateriaaleissa on

seen ja selvityksessä on otettu huomioon niin liikenne-ennuste vuodelle 2040 ilman uutta maankäyttöä (s.61) kuin kaavan mahdollistaman maankäytön mukaan (s.133). Liikenne-ennusteessa on yhteysväliille Seinäjoki-Ytterjeppo huomioitu kasvukerros.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon ja viranomaisneuvottelun jälkeen on laadittu erillinen liikenneselvitys ja meluselvitystä on täydennetty. Ne ovat hyväksytty 1. vaiheen kaavan yhteydessä.

P-2 -aluevaraus jää 2. vaiheessa hyväksyttävän kaavan ulkopuolelle. Lausuntoja on käsitelty 1.vaiheessa hyväksyttävässä Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennus 2035 vastineraportissa.

Suunnittelualueen osalta merkittävimmät melunlähteet ovat Pohjan valtatie ja Itäväylä. Meluselvityksen päivityksen myötä meluntorjuntatarvemerkintöjä on tarkistettu ja poistettu mm. Itäväylän osalta, jossa melusuojauksia on jo tehty sekä osoitettu meluntorjuntatarpeet kohtiin, joissa on melulle herkkää toimintaa.

Yleismääräyksiin lisätään: " Asemakaavoituksen yhteydessä tulee huomioida ojien kunnostamistarpeet. "

15.12.2020

18.3.2020 päivätty raporttiluonnos hulevesiselvityksen päivityksestä. Selvityksen mukaan kaava-alueella on 11 valuma-alueita. Viiden valuma-alueen osalta on arvioitu maankäytön muutosten vaikutusta valumakertoimeen. Toimenpiteinä esitetään viidelle valuma-alueelle viivytyä ja avo-ojien säilyttämistä alueiden purkureitteinä. Mitoitukset ja viivytyksen tilatarpeet tulee selvityksen mukaan tarkentaa jatkosuunnittelussa.

Kuusi hulevesireittiä risteää Pohjan valtatieen kanssa. Selvityksen mukaan hulevesireittejä sijoittuu nykyään maantien sivuojiin ja niiden kulkua on tutkittava asemakaavoituksen yhteydessä tai hulevesireittien tarkemman suunnittelun yhteydessä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hulevesiselvityksen perusteella ei voida todeta, että kaava-alueelta tulevia hulevesiä olisi mahdollista hallita siten, että niistä ei aiheudu haittaa tai vahinkoa valtion omistamalle tieverkolle.

Hulevesien johtamiseen liittyvää suunnittelua tulisi tehdä jo yleiskaavoituksen yhteydessä, sillä riittävien tilavarausten järjestäminen on hankalaa ilman yleiskaavassa osoitettuja varauksia. Hulevedet kertyvät usein laajoilta alueilta ja niiden hallitsemiseksi vaaditaan tilaa vaativia ratkaisuja. ELY-keskus suosittelee kaavassa annettujen yleismääräysten lisäksi karkeaan mitoitusperustuvaa hulevesitulvareittien suunnittelua ja aluevarausten varaamista kaavaan. Yleiskaavassa on tärkeää ohjeistaa tarkempaa suunnittelua valuma-aluekohtaisten hulevesireittien ja hulevesien viivyttämiseen ja imeyttämiseen tarpeellisten alueiden toteuttamisesta.

Yleiskaavassa osoitetuilta uusilta, rakentumattomilta alueilta ei tule johtaa hulevesiä maantien sivuojiin. Voimakkaasti rakentuvia alueita on muun muassa valuma-alueilla 1.1, 1.2 ja 6. Niiden hulevesien johtamisen suunnittelussa tulee huomioida, että hulevesiä ei johdeta maantien sivuojaan, sillä maantien ojat on tarkoitettu tierakenteen kuivatukseen.

ELY-keskus näkee tarpeellisena pitää kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen viranomaisneuvottelu.

Ehdotusvaiheen jälkeen on pidetty viranomaisneuvottelu 9.6.2020.

Ehdotusvaiheen nähtävillä olon ja viranomaisneuvottelun jälkeen kaavakartalle on merkitty huleveden yhteystarvemerkinä. Yleisiin määräyksiin on lisätty " Hulevesien johtamisreitit tulee uusilla alueilla suunnitella siten, että hulevesiä ei johdeta maantien sivuojiin." Kaavakartalle ja -määräyksiin on lisätty hulevesiyhteystarve -merkintä.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon ja viranomaisneuvottelun jälkeen hulevesiselvitystä on täydennetty. Se on hyväksytty 1. vaiheen kaavan yhteydessä.

15.12.2020

1.3 Etelä-Pohjanmaan liitto

Etelä-Pohjanmaan liitto 7.5.2020	Vastine
Suunnittelualue käsittää Nurmon kaupunginosakeskuksen ja siihen liittyvät lähialueet Hyllykallion suuntaan sekä Keski-Nurmon maatalousaluetta Nurmonjoen molemmin puolin. Alue sijaitsee 7 – 8 km Seinäjoen ydinkeskustasta koilliseen. Alue on Nurmon kaupunginosakeskuksen rakennettua ympäristöä ja maatalouden viljeltyä peltoaluetta ja eläintuotantoaluetta, joita halkovat Nurmonjoki, Pohjan valtatie (VT 19) ja itäinen ohikulkutie (Rengonharju – Mäki-Hakolantie), joka liittyy Pohjan valtatiehen eritasoliittymällä Keski-Nurmontien länsipuolella. Alueella on voimassa Nurmon keskustan osayleiskaava vuodelta 2006 (ei voimassa koko suunnittelualueella). Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa yleiskaavaa. Etelä-Pohjanmaan liitto on antanut kaavasta luonnosvaiheessa lausunnon (20.1.2020). Luonnosvaiheen lausuntojen ja niiden vastineiden esittely kaavaselostuksessa helpottaisi prosessin etenemisen seuraamista. Muutoin kaavaselostus on selkeä ja perusteellisesti laadittu. Liitto lausuu ehdotusvaiheen lausuntonaan seuraavaa: Maakuntakaavoituksen tilanne on tuotu kattavasti esiin kaavaselostuksessa. Etelä-Pohjanmaan 2.vaihemaakuntakaavan muutos on tullut voimaan kuuluksella 21.4.2020, ei 16.1.2020 kuten kaavaselostuksessa on esitetty. Osayleiskaava-aluetta koskee maakuntakaavassa kaupallisen vyöhykkeen merkintä (km2), jolla osoitetaan maakuntakeskuksen kasvualue, jossa alueen omaan ostovoimaan perustuen vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden kriteerit poikkeavat muusta maakunnasta. Voimassa olevan vaihemaakuntakaavan II mukaan km2-vyöhykkeen alueella päivittäistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 5 000 k-m2 ja erikoistavara-kaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 10000 k-m2. Alue ei ole maakuntakaavan keskustatoimintojen C -aluetta Nurmon keskustan osalta. Etelä-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan vaihemaakuntakaavan II tavoitteena on, että Nurmon keskustaan ja lähialueelle ei muodostuisi uutta suurta vähittäiskaupan keskittymää, joka entisestään hajauttaisi maakuntakeskuksen yhdyskuntarakennetta. Liitto katsoo, että edellä mainitut maakuntakaavan seudullisesti merkittävän kaupan alarajat ovat riittäviä suhteessa	

15.12.2020

Nurmon keskustan muuhun kehitykseen nähden. Osayleiskaavaehdotuksessa on esitetty kaupan uutta pinta-alaa Nurmon keskustaan C-2 ja KM-1 alueille seuraavasti: - Osayleiskaavan C-2 ja KM-1 -alueille saa sijoittaa vähittäiskaupan tiloja yhteensä enintään 20 000 k-m², josta päivittäistavarakauppaa saa olla enintään 5 000 k-m². Kerrosalan tarkempi jakautuminen C-2- ja KM-1 -alueille tarkastellaan asemakaavoituksen yhteydessä. Alueelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittävää vähittäiskaupan suuryksikköä. Epäselväksi jää, ylittääkö kaupan kokonaisuus Nurmon keskustassa seudullisesti merkittävän kaupan rajan. Samassa kaavamääräyksessä kauppaa sallitaan yhteensä 20 000 k-m², mutta kuitenkin kielletään maakuntakaavan mukaisesti seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön sijoittaminen. Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevia erityisiä säännöksiä sovelletaan myös myymäläkeskittymiin, jotka ovat vaikutuksiltaan verrattavissa vähittäiskaupan suuryksiköihin. Vähittäiskaupan myymäläkeskittymä on useasta erillisestä ja toisistaan lähietäisyydellä olevasta myymälästä muodostuva toiminnallisesti yhtenäinen kaupan aluekokonaisuus. Liitto pitää hyvänä suunnittelumääräyksiä, jotka osoittavat uudisrakentamisen huolellisen sovittamisen ympäristöönsä maisemallisesti arvokkailla alueilla. Etelä-Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomauttamista Nurmon keskustan osayleiskaavaehdotuksesta.	<i>C-2- ja KM-1 -aluevaraukset jäävät 2. vaiheessa hyväksyttävän kaavan ulkopuolelle. Lausuntoja on käsitelty 1.vaiheessa hyväksytyssä Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennus 2035 vastineraportissa.</i>
---	---

1.4 Väylä

Väylä 30.4. 2020	Vastine
Väylävirasto on tutustunut osayleiskaavaehdotukseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta. Suunnittelualue sijaitsee noin 7 – 8 km Seinäjoen ydinkeskustasta koilliseen käsittäen Nurmon kaupunginosakeskuksen ja siihen liittyvät lähialueet Hylläkallion suuntaan sekä Keski-Nurmon maatalousaluetta Nurmonjoen molemmin puolin. Alue on Nurmon kaupunginosakeskuksen rakennettua ympäristöä ja maatalouden viljeltyä peltoaluetta ja eläintuotantoaluetta, joita halkovat Nurmonjoki, Pohjan valtatie (VT 19) ja itäinen ohikulkutie. Alueen luoteisosassa kulkee Seinäjoki – Oulu -rataosa. Osayleiskaavassa määritellään	<i>Väyläviraston lausunto liittyen rautatiehen on käsitelty 1.vaiheessa hyväksytyssä Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennus 2035 vastineraportissa.</i>

15.12.2020

aluevaraukset, arvokohteet ja -alueet ja liikenteen järjestelyt alueen asema-kaavoituksen ja suunnittelutarveratkaisujen pohjaksi.

Väylävirasto on antanut 14.1.2020 lausunnon kaavaluonnoksesta. Väylävirastolla ei ole lisättävää aiempaan lausuntoon. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

1.5 Seinäjoen museot

Seinäjoen museot, 15.1.2020	Vastine
Seinäjoen museot on lausunut osayleiskaavan luonnoksesta 15.1.2020. Kaavan valmistelua on jatkettu luonnosvaiheen jälkeen, mihin Seinäjoen museot on osallistunut neuvottelemalla muun muassa maisema- ja arvoalueiden rajoista, kaavamerkinnöistä ja -määräyksistä. Kaavaan on tehty muutokset neuvottelujen pohjalta seuraavasti: 1. Nurmonjoen ympäristön viljelymaisema (rasteri) Maakunnallisesti merkittävää maisema-aluetta on laajennettu idässä ja etelässä sekä kavennettu lännessä. Laajennuksen tavoitteena on ollut varmistaa maisema-alueen toteutuminen maisema-alueen reunalla olevien talouskeskusten ja metsänreuna-alueella. Maisema-alueesta on rajattu pois vt 19 pohjoispuolella olevat alueet, sillä maisema-alueen ominaispiirteet eivät toteudu kyseisellä rakennetulla alueella. Alue lienee jäämässä pois myös tulevassa maakunnallisessa maisema-aluerajauksessa. Maisema-alueen tavoitteet on huomioitu alueen kaavamerkinnöissä (AP-2, AP-3, KM-1). Kaavamääräysten mukaan maisema-alue on otettava huomioon ja uudisrakentaminen sopeutettava ympäristöön huolellisesti. 2. Nurmonjokilaakson viljelymaisema ma/OI ja Keski-Nurmontien varren maatalousmaisema ma/02 (ky-selvityksessä AI, A2) Kaavamerkinnät on poistettu tarpeettomina em. rasterimerkinnän päällekkäisyyden vuoksi. MA-merkintä tukee peltoalueen säilyttä-	<i>Merkitään tiedoksi.</i> <i>Osa alueista ja kohteista jää vahvistuvan kaavan ulkopuolelle.</i>

15.12.2020

mistä. Rakentaminen ohjataan AT- ja AT-1 -alueille, joiden kaavamääräysten mukaan uudisrakentaminen on sovitettava kulttuuriympäristön arvoihin. • Alueen yksittäisistä kohteista on merkitty sr-1 -merkinnällä seitsemän kohdetta (77 Ylinen ja Laitila, 85 Latva-Kalistaja, 91 Yliluukko, 96 Ahonmäki, 100 Mäkelä, 103 Soini, 105 Mäki) ja sr-2-merkinnällä 12 kohdetta (69 Lammervo, 71 Viljelmä, 76 Uusi-HakoIa, 81 Jokinen, 84 Naapuri, 86 Kalistaja, 87 Jaskari, 88 Luoma, 92 Huhta, 97 Knuuttila, 98 Alatalo, 102 Rinta-Salo). • Nro 74 Kanta-Heikkilältä on jätetty suojelumerkintä pois Seinäjoen museoiden lausunnon (47/2029 Seinäjoen kaupungin rakennusvalvonnalle) perusteella. 3. Maatalousalueet Nurmontien-Hevoskorven maatalousalue ja Aution (Perkiön) tilakeskus ja rintapellot (ky-selvityksessä A3, A4) • Ei huomioitu suojelumerkinnöin alueiden luonteen perusteella. • Alueen yksittäiset kohteet (19 Palosaari, 21 Autionkuja) on merkitty sr-2- merkinnällä. 4. Kaupunki- ja/tai kyläkuvalisestl tärkeät alueet Nurmontien talorivi sk/8, Nurmontien alkupään talorivi sk/9, Kannaksentien-Tuulentien pientalot sk/11, Rinkitie sk/12 (ky-selvityksessä A8, A9, AI I , A12) • Aluerajaukset tarkistettu rajautumaan alueelle ominaisiin kohteisiin. • Sk/8-aIueelIa on kaksi kohdetta (Vuorensivu, Rauhala) sr-2-merkinnäIIä. • Sk/9-aIueeIIa on kaksi kohdetta (Ranta, Penttilä) sr-l-merkinnällä. • Sk/I I-alueella on kaksi kohdetta (Kinnunen, Ahonen) sr-2-merkinnäIIä. 5. Kaupunki- ja/tai kyläkuvalisestl tärkeät alueet Koliini, Kirveskuja, Ykskorvaasentie (ky-selvityksessä AIO, AI 3, A14) • Ei huomioitu suojelumerkinnöin alueiden luonteen perusteella. Kyseisiä • alueita on käsitelty kulttuuriympäristöselvityksessä tarkastelualueena.	
--	--

15.12.2020

6.

Taajamatoimintojen aluekokonaisuudet

Nurmo, Koliinin teollisuusalue, Kivisaaren liikealue (ky-selvityksessä A5, A6, A7)

- Ei huomioitu suojelumerkinnöin alueiden luonteen perusteella. Kyseisiä alueita on käsitelty kulttuuriympäristöselvityksessä tarkastelualueena.
- Keskustassa on kolme kohdetta (Vuoritie, Toivola, Nurmo-talo) sr-1-merkinnällä ja kaksi kohdetta (Sorvisto, koulun alue) sr-2-merkinnällä. Nurmo-talo on inventoitu talvella 2019.

7.

Yksittäiset kohteet

- Muilla alueilla sr-I -kohteita on kaksi (Jaskari, Ojelmisto) ja sr-2-kohteita viisi (Järvelä, Somppi, Soini, Peltö-Alanen, Puronvarsi).

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet ja alueet on huomioitu kaavassa kulttuuriympäristöselvityksen mukaisesti. Niiden kaavamerkinnät ja -määräykset ovat riittäviä. Ne on koottu käsittely- ja kaavamerkinnöittäin kaavaselostukseen, mikä helpottaa luettavuutta. Samalla selvitetään niitä muutoksia, joita kaavaan on tehty luonnosvaiheen jälkeen. Suojelumerkinnöitä jätetyt alueet ja kohteet tulevat perustelluiksi. Lisäksi Nurmon kunnantalo on inventoitu luonnosvaiheen jälkeen, ja se on merkitty kaavaan sr-1 merkinnällä.

8.

Alueet, joilla ympäristö säilytetään

- Ojelmisto
- Kalistaja, Jaskari, Luoma

9.

Kulttuuriympäristöselvityksen 3-luokkaan arvotetut kohteet

Kohteita ei ole huomioitu kaavassa suojelumerkinnöin.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet ja alueet on huomioitu kaavassa kulttuuriympäristöselvityksen mukaisesti. Niiden kaavamerkinnät ja -määräykset ovat riittäviä. Ne on koottu käsittely- ja kaavamerkinnöittäin kaavaselostukseen, mikä helpottaa luettavuutta. Samalla selvitetään niitä muutok-

15.12.2020

sia, joita kaavaan on tehty luonnosvaiheen jälkeen. Suojelumerkinnöitä jätetyt alueet ja kohteet tulevat perustelluiksi. Lisäksi Nurmon kunnantalo on inventoitu luonnosvaiheen jälkeen, ja se on merkitty kaavaan sr-I merkinnällä.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kaavaa laadittaessa on ollut käytössä entisen Nurmon kunnan alueen arkeologisen inventoinnin raportti (Mikroliitti Oy 2010), Nurmon kulttuuriympäristöselvityksen raportti (Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo 2015) ja Nurmon vanhan pappilan arkeologisen tarkkuusinventoinnin raportti (Mikroliitti Oy 2019). Näiden selvitysten perusteella kaava-alueelta tunnetaan kolme muinaismuistolain (295/1963) nojalla suojeltua kiinteää muinaisjäännöstä:

- Mäki-HakoIa, kivikautinen asuinpaikka
- Ojelmisto, Nurmon vanhan pappilan tontti
- Ojelmisto 2, historiallinen tervahauta

Selvitysten perusteella kaava-alueelta tunnetaan lisäksi viisi muuta arkeologista kulttuuriperintökohdetta, historiallisten kantatilojen paikkoja, joiden sijainti on selvitetty vanhojen karttojen perusteella:

- Penttilä
- Luukko
- Kalistaja
- Soini
- Ryssy

Kiinteät muinaisjäännökset on merkitty kaavakarttaan SM -merkinnällä ja muut arkeologiset kulttuuriperintökohteet /s2 -merkinnällä. Kaavamerkintöjen selitykset ovat riittävät ja selkeät. Kaava-alueella on sijainnut myös 1600—1900-luvuilla toiminut Ykskorvaasen vesimylly, mutta myllynpaikka on uudisrakennettu, eikä paikalta tunneta arkeologisia rakenteita. Kohdetta ei ole merkitty, eikä sitä tarvitse merkitä kaavaan.

15.12.2020

1.6 Elisa Oyj

Elisa Oyj, 8.4.2020	Vastine
Elisa Oyj:llä ei ole huomauttamista osayleiskaavaan. Osayleiskaavassa tulee kuitenkin huomioida jo alueella sijaitsevat tietoliikennettä palvelevat rakennelmat ja kaapeloinnit. Uudessa kaavassa arvioitava ja huomioitava sen mahdolliset tuomat lisätarpeet tietoliikenteelle, erityisesti jos tietoliikenne tarpeiden arvioidaan lisääntyvän, ja tarvittaessa osoitettava näille tilaa (ET). Mikäli rakenteitamme joudutaan siirtämään pitää siirron tarvitsijan olla hyvässä ajoin yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirrot. Siirrot ovat maksullisia (Maankäyttö- ja Rakennuslaki 89§), ellei sopimuksin ole muuta sovittu.	<i>Merkittään tiedoksi. Tietoliikenteen tilavaatimukset ja mahdolliset ET aluetarpeet ovat perinteisesti asemakaavassa huomioitavia asioita.</i>

1.7 Seinäjoen seurakunta

Seinäjoen seurakunta, 22.4.2020	Vastine
Nurmon keskustan osayleiskaavaehdotuksessa on huomioitu seurakunnan maa-alueita koskevat kaavoituksen muutostarpeet Nurmon pappilan ja seurakuntakodin sekä Mäntypuiston alueilla.	<i>Aluevaraukset jäävät 2. vaiheessa hyväksyttävän kaavan ulkopuolelle. Lausuntoja on käsitelty 1.vaiheessa hyväksytyssä Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennus 2035 vastineraportissa.</i>

1.8 Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto, 28.4.2020	Vastine
Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuollolla ei ole huomautettavaa tai lisättävää Nurmon keskustan osayleiskaavan kaavaehdotukseen.	<i>Merkittään tiedoksi.</i>

15.12.2020

1.9 Seinäjoen kaupunki, Ympäristönsuojelu

Seinäjoen kaupunki, Ympäristönsuojelu, 6.5.2020	Vastine
Haluamme vielä Nurmon keskustan osayleiskaavan ehdotusvaiheessa korostaa, mihin yksi osa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen luonnosvaiheen lausuntoa perustuu. Nykyisen ympäristölainsäädännön (Vn asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista, 138/2019) mukaan alle 2000 eläinyksikköön laajentavan sikalan ei ole mahdollista laajentaa tuotantoaan, jos asetuksen mukaiset etäisyydet lähimpiin asuintaloihin eivät täyty. Vähimmäisetäisyysvaatimusta ei voida muuttaa minkään tekniikan, esim. hajunpoistotekniikan ansiosta. Paikallista harkintaakaan ei voida enää käyttää tai sitä, vastustaako lähin naapuri laajennusta vai ei. Jos tila laajentaa 1999 lihasikaan, lähin naapuri saa vähimmillään olla asetuksen mukaan 200 metrin päässä, jos tilalla on betonilla katettu lantala. Etäisyysvaatimukset kasvavat sen myötä, minkälaiset ratkaisut on mahdollista toteuttaa lannanvarastointiin. Etäisyys on ehdoton eikä mahdollista joustoa viranomaisilta. Broilereilla etäisyysvaatimus on vähintään tuo sama, kun on kyse kunnan toimivaltaan kuuluvasta suurimmasta eläinyksikkömäärästä. Tämä on siis lainsäädännön mukaan eläintilojen yhtäläisen kohtelun perusta. Tällaisen lainsäädännön pelisäännöillä nyt pelataan kunnan ympäristönsuojelussa, jolloin kaavoituksessa mukana oleva ajatus siitä, että ratkaistaan eläinsuojien todellinen laajenemismahdollisuus ympäristöluvassa, ei ole mahdollinen enää.	<i>Osa kaava-alueelle osoitetuista ME aluevarauksista on valtion viranomaisen (AVI) ja osa kunnan ympäristölupaviranomaisen ympäristöluvituksen piirissä.</i> <i>Nykyisen ympäristölainsäädännön (Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista, 138/2019) mukaan kunnan luvituksen piiriin kuuluvissa luvissa etäisyys asutuksen ja suuryksikön välillä on vähintään 200 m. Valtion viranomaisen (AVI) myöntämisen piiriin kuuluvissa luvissa viranomainen voi käyttää harkintaa.</i> <i>Yleiskaavan ME varaukset perustuvat vuosien 2015 – 2016 aikana olleisiin tavoitteisiin, joita ei olla tässä kaavassa muutettu. Osalle yleiskaavassa osoitetuille ME varauksille sijoittuvat laajennukset eivät ole todennäköisesti mahdollisia ilman muutoksia lähiympäristössä tai lainsäädännössä.</i>

15.12.2020

2 EHDOTUSVAIHEESSA SAADUT MUISTUTUKSET

2.1 Osallinen

Osallinen, 3.5.2020	Vastine
Muistutus koskee erityisesti Hyllykallioon kuuluvasta Oravatien ja Vihertaimiston aluetta. Huolena on liikenteen lisääntyminen Oravatiellä ja sen läheisyydessä. Vaikka Oravatiellä nopeusrajoitus on nyt 40 km tunnissa, harva noudattaa sitä. Lisääntyvä liikenne toisi lisää turvatto- muutta asukkaille. Vihertaimiston kohdalta alkavalle kantatie 67:n osuudelle on tulossa kahden kaistan levennys. Se lisää liikennettä osuudella, joka jo nyt on runsaasti liikennöity. Tällä hetkellä liikenteen melu kantautuu kauas ja voimakkaasti läpi vuorokauden tältä tieosuudelta, ja sen läheisyydessä ei ole vielä paljoa asutusta. Tulevaisuudessa melu lisääntyy. Kun Vihertaimistolta lähdetään esim. autolla Oravatietä pitkin kohti Kivisäärentietä, Oravatiessä on jyrkkä nousu. Heti nousun päällä on tasa-arvoinen risteys ja edempänä vielä toinen. Erityisesti jyrkkää nousua ylös tulevat ajavat lujaa ja se on yksi syy, miksi tasa-arvoisessa risteyksessä on ollut vaaratilanteita. Mielestäni Seinäjoella on tarjota asukasystävällisempiä alueita kerrostalorakentamiseen paremmalla sijainnilla.	<i>Muistutuksessa viitatus aluevaraukset jäävät 2. vaiheessa hyväksyttävän kaavan ulkopuolelle. Muistutusta on käsitelty 1.vaiheessa hyväksyttävässä Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennus 2035 vastineraportissa.</i>

15.12.2020

2.2 Osallinen

Osallinen, 23.4.2020	Vastine
Pyydän, että yleiskaavaehdotuksessa kiinteistölle Alatalo 743-404-10-153 osoitettua ME-aluetta laajennetaan n 30 metriä etelän suuntaan. Tarkempi muutosalue on rajattu liitteenä olevaan karttaan. Nykyisessä ehdotuksessa yritykseni toiminnan laajentamismahdollisuudet ovat vaikeat ja käytännössä olemattomat. Nykyisten ympäristövaatimusten mukaan kotieläinsuojan ohjeellinen etäisyys lähimpään asuinrakennukseen on 200 metriä. Ehdotuksessa olevan ME-alueen länsi- tai oikea laita on käytännössä rakentamiselle mahdoton, juuri em. suojaetäisyyksien takia. Ehdotuksessa olevalla alueella ei siis näin ollen ole mahdollisuutta rakentaa lisää kasvatusrakennuksia, tapauksessani siis kana-loita. Jos ME-aluetta laajennettaisiin ehdottamallani tavalla, se mahdollistaisi vielä toiminnan kehittämisen. Muussa tapauksessa yritykseni tulee etsiä muita rakennuspaikkoja uusilta alueilta, mikä yhtäältä lisää kustannuksia ja toisaalta aiheuttaa tarpeen kaavoittaa uusia ME-alueita. Maaseutukuvan kannalta pidän parempana ratkaisuna keskittää tuotantoa olemassa oleviin kohteisiin, kuin hajauttaa rakentamista ns. pitkin maaseutua.	<i>Tuotantoyksikkö kuuluu valtion viranomaisen (AVI) ympäristöluvituksen piiriin. ME-aluetta voidaan laajentaa nykyisten hallien kohdalla 30m verran etelän suuntaan. Tällöin on mahdollista jättää etäisyyttä asutukseen vähintään 200 m. Tuotantorakennukset ovat myös vallitsevan tuulensuunnan alapuolella, mikä myös vähentää vaikutuksia asutuksen suuntaan.</i>

2.3 2 osallista

2 osallista, 1.5.2020 ja 6.5.2020	Vastine
Sähköposti 1.5.2020: Seinäjoen kaupungissa sijaitseva Hovimäki niminen tila RN:o 7:545 sillä olevine rakennuksineen, asuinrakennus ja talousrakennus. Tontin pinta-ala on 7.6.2019 päivitetyn kiinteistörekisteriotteen mukaan 2090 m2. Asuinrakennuksen pinta-ala on rakennuslupa-asiakirjojen mukaan 158 m2 ja kokonaisala 206 m2.	<i>Muistutuksessa viitattu kohde jää 2. vaiheessa hyväksyttävän kaavan ulkopuolelle. Muistutusta on käsitelty 1.vaiheessa hyväksytyssä Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennus 2035 vastineraportissa.</i>

15.12.2020

Sähköposti 6.5.2020: Tilan 7:545 (Solanontie 2) maanomistajina ilmoittamme, ettemme hyväksy ehdotettua kaavamuutosta koskien omistamaamme tonttia emmekä kaavan laajennusta tonttimme kohdalla Nurmontien ja Solanontien osalla, mikäli tämä kaavaehdotuksen nyt poikkeaa vuonna 2012 käsitellystä kaavasta koskien tonttiamme. Tilan omistajina olemme ostaneet ko. tontin, jonka pinta-ala kiinteistörekisterin mukaan on 2090 m². Tila on lainhuudatettu. Vuonna 2012 kaupunginhalituksen ja kaupunginvaltuuston päätöksissä: "Rajataan Solanontien alkiosa kaava-alueesta pois". Tarkemmin tämä selviää seuraavista asiakirjoista: Tark. KH 11.06.2012, diaarinumero 208/2011, toimitelinkäsittely kaupunginvaltuusto 25.06.2012, kaavanumero 51048.	
--	--

2.4 Osallinen

Osallinen, 6.5.2020	Vastine
Vastustan ABC-liikenneaseman rakentamista Keski-Nurmon tien varteen. Koska se aiheuttaa kohtuutonta haittaa ja turvattomuutta alueen asukkaille sekä pilaa perinnemaiseman. Yleisenä voin todeta nämäkin suunnitelmat perustuvat viljelysmaiden tuhoamiseen ja slummimaiseen asutukseen.	<i>Liikenneaseman alueesta on kaavaprosessin 2015-16 aikana laadittu havainnekuvia ja arvioitu maisemallisia vaikutuksia. Liikenneasema on sijoitettavissa peltoalueen reunalle maisema-arvoja merkittävästi heikentämättä. Alue on asemakaavoitettava. Maisemaan sopeuttamista ja rakentamistapaa suunnitellaan yksityiskohtaisemmin asemakaavan yhteydessä.</i> <i>Osayleiskaavassa on huomioitu liikenneaseman vaihtoehtoiset sijoituspaikat, sillä myös KM-1- ja P-2-aluevaraukset mahdollistavat liikenneaseman sijoittumisen Pohjan valtatie pohjoispuolelle asemakaavalla. KM-1- ja P-2-aluevaraukset sijaitsevat 1.vaiheessa hyväksytyssä Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennus 2035:ssä.</i>

15.12.2020

2.5 Larvatalon Broiler Oy

Larvatalon Broiler Oy, 7.5.2020	Vastine
Haluamme, että Larvatalon Broiler Oy:n uuden ME-merkinnän ja Rintatien välissä oleva M-1-merkintä muutetaan ME-merkinnäksi. Tarkoituksenamme on seuraavan 10 vuoden aikana purkaa vanhin, 1970-luvulla rakennettu kasvattamo. Puretun rakennuksen tuotanto siirrettäisiin uudisrakennukseen, joka tulisi nyt rakenteilla olevan hallin jatkoksi kohti Rintatietä. Tässä muutoksessa eläinmäärä ei kasvaisi, vaan pysyttäisiin ympäristöluvan mukaisissa eläinmäärissä. Uudisrakennuksen etäisyys Rintasaaren asumattomasta talosta tulisi olemaan lähes sama kuin purettavan kasvattamon. On myös mahdollista, että tulevaisuudessa hallinnassamme oleva sikala suljetaan ja sen tuotanto muutetaan broilereiksi ja siirretään purettavan kasvattamon paikalle. Mielestämme on selkeämpää, että alue on ME-merkinnällä, niin se varmemmin mahdollistaa kyseiset muutokset.	<i>Yleiskaavassa uudet ME-merkinnät on sijoitettu etäämmälle asutuksesta. ME laajennukselle osoitettua merkintää ei ole siten ulotettu Rintatiehen saakka läheisen asutuksen vuoksi. Vanhemmat tuotantorakennukset ovat noin 55 m etäisyydellä asuinrakennuksesta. Tuotantoyksikön piha-alue on osoitettu M-1 merkinnällä. Merkintä ei estä hakemasta ympäristölupaa mahdolliselle uudishallin laajennukselle.</i> <i>Tuotantoyksikön olemassa oleviin halleihin liittyvät laajennukset tai muut laajennukset ME- tai M-1 alueilla ratkaistaan valtion viranomaisen toimesta ympäristöluvissa.</i>

2.6 MTK-Etelä-Pohjanmaa

MTK-Etelä-Pohjanmaa, 5.5.2020	Vastine
MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että kaavaehdotuksen mukainen sijaintipaikka ABC-liikenneasemalle uhkaa alueen maatalouden ja erityisesti kotieläintalouden toimintaedellytyksiä. Esitetty sijainti aiheuttaisi maatilataloudelle kohtuuttomia rajoituksia ja haittoja. Kotieläintilojen tuotannon laajentaminen tosiasiallisesti estyisi. Myös ABC-aseman toiminta väistämättä häiriintyisi. Nämä rajoitukset ja häiriöt voidaan helposti välttää sijoittamalla uudet liikenneasemat muualle kuin viljelykäytössä olevalle ja kotieläintaloudelle tärkeälle peltoalueelle.	<i>Osayleiskaavaa on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti vuorovaikutteisena prosessina, yleiskaavan sisältövaatimukset huomioiden ja kaavan toteuttamisesta aiheutuvia merkittäviä vaikutuksia arvioiden.</i> <i>Kaavassa yhteensovitetään keskenään ristiriitaisia tavoitteita, mutta se ei tarkoita, etteikö yleiskaava olisi laadittu maankäyttö- ja rakennuslain periaatteiden mukaisesti. Myös maataloustuotannon tehominen muuttaa perinnemaisemaa.</i>

15.12.2020

Kyseinen peltoalue on osa Suomen suurinta kotieläintalouden suuryksiköiden tihentymää ja suojeltua pohjalaista perinnemaisemaa. Se toimii samalla ruokamaakunnan pääkaupungin (Seinäjoen) elintarvikekeskittymän näyteikkunana. ABC-huoltoasema ei sovi perinnemaisemaan ja tähän kokonaisuuteen. MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että ABC-liikenneasemalle tulisi esittää sellainen sijaintivaihtoehto, joka ottaisi huomioon peltoviljelyn ja kotieläintuotannon tarpeet ja olisi myös maakuntakaavan ja maankäyttö- ja rakennuslain periaatteiden mukainen. Samalla vältettäisiin liikenneaseman tunkeutuminen tärkeäksi määritellyn maisema-alueen (Sepänmaa/Väljä/Rinta-Kalistaja) kulmaan. Edellä mainitun perusteella MTK-Etelä-Pohjanmaa vaatii, että ABC-liikenneasemalle tulee osoittaa alue valtatie pohjoispuolelta KM-1 merkinnällä varulta alueelta.	<i>Maakuntakaavan laadinnasta vastaava maakuntaliitto on lausunnossaan todennut, että hankkeen sijoittuminen keskeisen liikennesolmun ja liikenneinfrastruktuurin yhteyteen ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen reunamille mahdollistaa hankkeen toteuttamisen suunnittelualueelle. Hankkeen toteuttaminen edellyttää alueen asemakaavoitusta.</i> <i>Osayleiskaavassa on huomioitu liikenneaseman vaihtoehtoiset sijoituspaikat, sillä myös KM-1- ja P-2-aluevaraukset mahdollistavat liikenneaseman sijoittumisen Pohjan valtatie pohjoispuolelle asemakaavalla. KM-1- ja P-2-aluevaraukset sijaitsevat 1.vaiheessa hyväksytyssä Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennus 2035:ssä.</i>
---	--

2.7 Osallinen

Osallinen, 7.5.2020	Vastine
Edelleen on merkittynä uusia rakennuspaikkoja kotieläinrakennusten suojatäisyyksien sisäpuolelle. Kaavoituksella tulisi pyrkiä välttämään juuri tällaisia epäkohtia. Tilalle 743-404-8-539 on merkittävä ME-alue.	<i>Kotieläintalouden suuryksiköiden ympäristöluvissa määräävä tekijä on jo olemassa olevan asutuksen läheisyys. Uudet rakennuspaikat on osoitettu kantatilaselvitykseen perustuen maanomistajien tasapuolinen kohtelu huomioiden. Uudet rakennuspaikat ovat ohjeellisia ja ne on osoitettu kaavakartalla olemassa olevaa asutusta kauemaksi kotieläintalouden suuryksikön aluevarauksesta.</i> <i>Tila 743-404-8-539 on osoitettu M-1 merkinnällä, mikä mahdollistaa sekä asumisen että tilanhoidon. ME varaukset on osoitettu olemassa oleville tuotantoyksiköille ja mahdollisille niiden laajennuksille pois päin asutuksesta. ME merkintää ei ole siten osoitettu tilalle 743-404-8-539 läheisen asutuksen vuoksi. M-1 merkintä ei estä hakemasta ympäristölupaa ja toiminnan laajentamisen mahdollisuus ko. tilalle ratkaistaan ympäristöluvan yhteydessä.</i>

15.12.2020

2.8 4 osallista

4 osallista, 5.5.2020	Vastine
Kaava-alueen elinkeinonharjoittajat ja asukkaat katsovat, että kaavaehdotusta ei ole laadittu maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla eikä kaavaehdotus sisällöltään vastaa maankäyttö- ja rakennuslain vaatimuksia. Alueen elinkeinonharjoittajat ja asukkaat vastustavat kaavaehdotusta lähes yksimielisesti. Ehdotusta tulee muuttaa siten, että ABC-ketjulle osoitettu, muusta kaupallisesta toiminnasta erillinen sijoituspaikka siirretään muun kaupallisen toiminnan yhteyteen Pohjan valtatie pohjoispuolelle. Lain mukaan toimien kaava ei saa suosia osuuskauppaa alueen elinkeinonharjoittajien kustannuksella. Emme hyväksy ehdotettua yleiskaavaa siltä osin kuin siinä varataan ABC-liikennemyymälälle paikka maakunnallisesti arvokkaalta maisema-alueelta. ABC-asema muuttaisi maatalouteen perustuvan avoimen ja suojellun kulttuurimaiseman palvelu- ja toimipaikaksi. ABC-asemasta tulisi kaavoitettavan alueen suurimman peltoaukean hallitsevin piirre. Tarkoituksella huomiota herättäväksi suunniteltu rakennus muuttaisi nykyisen perinnemaiseman peruuttamattomasti. Historiaansa kunnioittava maakunta ja kaupunki ei niin tekisi. Maankäyttö- ja rakennuslaki ja sitä koskevat viranomaisohjeet edellyttävät liikenneasematoiminnan sijoittamista muu kaupallisen toiminnan yhteyteen Pohjan valtatie pohjoispuolelle. ABC-asemaa tarkoittava ehdotettu kaava-merkintä estäisi ko. alueella jo olemassa olevan elinkeinotoiminnan eli elintarvikkeiden alkutuotannon kehittämisen ja laajentamisen. Kaavoitettava alue on jo elinkeinonharjoittajien tehokkaassa käytössä. Alueella toimii Suomen suurin kotieläintalouden suuryksiköiden keskittymä. Pellot sopivat erinomaisesti karjatalouden harjoittamiseen, mutta ravintola- ja kahvilatoimintaan sekä polttoaineiden myyntiin ko. peltoalue on sopimaton. Samaa aluetta ei voi käyttää sekä kotieläintalouteen että ravintolatoimintaan. Aluetta on viljelty ja varjeltu jo yli 500 vuotta, osuuskaupan ABC-asema päättäisi sukupolvien työn alueen tärkeimmän elinkeinon kehittämiseksi edelleen.	<i>Osayleiskaavaa on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti vuorovaikutteisena prosessina, yleiskaavan sisältövaatimukset huomioiden ja kaavan toteuttamisesta aiheutuvia merkittäviä vaikutuksia arvioiden. Kaavassa yhteensovitetään keskenään ristiriitaisia tavoitteita, mutta se ei tarkoita, etteikö yleiskaava olisi laadittu maankäyttö- ja rakennuslain periaatteiden mukaisesti.</i> <i>Myös maataloustuotannon tehostuminen muuttaa perinnemaisemaa. Maakuntakaavan laadinnasta vastaava maakuntaliitto on lausunnonsa todennut, että hankkeen sijoittuminen keskeisen liikennesolmun ja liikenneinfrastruktuurin yhteyteen ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen reunamille mahdollistaa hankkeen toteuttamisen suunnittelualueelle. Hankkeen toteuttaminen edellyttää alueen asemakaavoitusta.</i> <i>Liikenneaseman alueesta on kaavaprosessin 2015-16 aikana laadittu havainnekuvia ja arvioitu maisemallisia vaikutuksia. Liikenneasema on sijoitettavissa peltoalueen reunalle nykyiseen rakennettuun ympäristöön tukeutuen maisema-arvoja merkittävästi heikentämättä. Alue on asemakaavoitettava. Maisemaan sopeuttamista ja rakentamista suunnitellaan yksityiskohtaisemmin asemakaavan yhteydessä.</i> <i>Seinäjoen kaupungin kasvu huomioiden on osayleiskaavassa tarpeen osoittaa uusia rakentamiseen tarkoitettuja aluevarauksia. Kaupungin tavoitteena on vahvistaa Nurmon asemaa kaupunginosakeskuksena. Olemassa oleva kotieläintalouden suuryksiköiden toiminta saa jatkua alueella ja sille on kaavassa osoitettu uusiakin aluevarauksia. Mikäli toiminnan laajentaminen vaatii ympäristölupaa, siinä kohtaa arvioidaan toiminnan soveltumista ympäristöönsä.</i> <i>Liikenneselvityksen mukaan alueen liikenteen määrä ennustetaan lisääntyvän nykyisestä, mutta ennustetut liikennemäärät olisivat vuonna 2040 Keski-Nurmantiellä samat kuin ennen Itäväylän rakentamista.</i>

15.12.2020

Pyydämme kaupunginhallitusta huomioimaan myös sen, että raskaan liikenteen merkittävä lisääntyminen Pohjan valtatie eteläpuolella muodostaa merkittävän uuden riskitekijän alueen nykyisille asukkaille. ABC-aseman myötä alueen asukkaiden asumisviihtyvyys vähenisi selvästi liikenteen huomattavan lisääntymisen vuoksi. Alueen pientalovaltaiset asuntoalueet eivät enää tulevaisuudessa houkuttelisi uusia asukkaita. Viereisiä pientaloalueita onkin kaa-vaehdotuksessa tilannetta ennakoivasti merkitty AP/P -merkinnällä, joka tarkoittaa ”Pientalovaltainen asuntoalue, joka toiminnan siirryttyä muualle asemakaavoitetaan palvelujen alueeksi.” Kaavaehdotuksen mukaan ABC-asema karkottaa siis lopulta nykyiset asukkaat lähialueeltaan. Vaikea uskoa kaavaehdotuksen olevan tältäkin osin kaupungin ja sen asukkaiden kokonaisedun mukainen.

Yleiskaavaehdotus on ABC-liikenneasemaa koskevilta osiltaan maankäyttö- ja rakennuslain vastainen. Vaadimme yleiskaavaehdotusta muutettavaksi siten, että ABC-liikenneasemalle osoitetaan alue valtatie pohjoispuolelta (KM-1 -merkinnällä varatulta alueelta), jonne muukin kaupallinen toiminta sijoitetaan. Näin toimien kaavoitettavan alueen yhdyskuntarakenne muodostuu ehjäksi kokonaisuudeksi, alueen asukasluku voi kääntyä jälleen nousuun tai säilyä edes ennallaan, Atrian Nurmon tehtaan raaka-ainetoimitukset varmistuvat, elintarvikeketjun työpaikat varmistuvat, kaupungin verotulot kehittyvät myönteisesti ja osuuskauppa saa liikenneasemalleen yhtä hyvän liikepaikan.

AP/P aluevarauksella on annettu myös muille maanomistajille mahdollisuus kehittää omaa aluettaan palvelujen suuntaan. Merkintä ei poissulje asumisen mahdollisuutta alueella.

Osayleiskaavassa on huomioitu liikenneaseman vaihtoehtoiset sijoituspaikat, sillä myös KM-1- ja P-2-aluevaraukset mahdollistavat liikenneaseman sijoittumisen Pohjan valtatie pohjoispuolelle asemakaavalla. KM-1- ja P-2-aluevaraukset sijaitsevat 1.vaiheessa hyväksytyssä Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennus 2035:ssä.



15.12.2014

EPOELY/4053/2014

Seinäjoen kaupunki
Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus / Jyrki Kuusinen
PL 215
60101 SEINÄJOKI

17. 12. 2014

926/2014 10.02.02

Viite / Hänvisning

Lausuntopyyntö 26.11.2014

Asia / Ärende

**Suositus tulvien huomioon ottamisesta kaavoituksessa alueella Nurmon kirkon seutu –
Autionkoski (Nurmonjoen paaluväli 191+70 – 241+50) , Seinäjoki**

Seinäjoen kaupunki / Jyrki Kuusinen on pyytänyt lausuntoa tulvakorkeuksista Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistukseen sekä Nurmon kirkon ja Nurmon pappilan asemakaavojen muutokseen liittyen. **Tämä lausunto korvaa** Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen aiemmin antamat lausunnot kyseiselle alueen alimmista suositeltavista rakentamiskorkeuksista.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksella ei ole täsmällistä tietoa Nurmonjoen suurimmista tulvavedenkorkeuksista kyseisellä alueella. Nurmonjoelta on olemassa satunnaisia tulvahavaintoja. Havainnot ovat pääosin vuodelta 1962. Tämän jälkeen Nurmon keskustan alapuolelle paaluvälille 137 – 172 on rakennettu Hipin allas ja jokea on paikoin perattu. Hipin altaan ylin luvan mukainen säännöstelykorkeus on $N_{43} +36,00$ m, joka vastaa korkeutta $N_{60} +36,14$ m. Välittömästi kyseessä olevan tarkistettavan osayleiskaava-alueen yläpuolelle (Nurmonjoen paaluvälille 240 – 529) on olemassa virtausmallinnus ja tulvakorkeuksien määrittäminen, joka valmistui alkuvuodesta 2012.

Vuonna 2014 annettujen uusien ohjeiden (Ympäristöopas: Tulviin varautuminen rakentamisessa) mukaan alin tulvien kannalta hyväksyttävä rakentamiskorkeus määritellään lisäämällä kerran 100 vuodessa esiintyvään ylimpään tulvakorkeuteen harkinnanvarainen lisäkorkeus, joka aiheutuu rakennustyypistä, ilmastonmuutoksesta, vesistön ominaisuuksista ja aaltoilusta.

Hipin altaan vedenkorkeuksien ja patoturvallisuusasiakirjojen sekä yläpuolelle laaditun virtausmallin perusteella voidaan arvioida, että keskimäärin kerran 100 vuodessa sattuvat Nurmonjoen tulvakorkeudet ovat taulukon 1 mukaiset. Paalujen välillä tulvakorkeuden voidaan katsoa muuttuvan lineaarisesti. Myös alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet kyseisellä alueella on esitetty taulukossa 1. Kastuessaan vaurioituvat rakenteet tulisi sijoittaa alimman rakentamiskorkeuden yläpuolelle. Taulukon suositukset koskevat tavanomaista asuinrakentamista. Haavoittuvimmat rakennukset ja yhteiskunnan toimintojen kannalta tärkeät kohteet tulisi riskien minimoimiseksi sijoittaa niin ylös, etteivät ne kastu erittäin harvinaisellakaan tulvalla.

Taulukko 1. Keskimäärin kerran 100 vuodessa sattuvat tulvakorkeudet ja alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet Nurmonjoen paaluvälillä 191+70 – 244+00.

Nurmonjoen paalu	HW 100 N ₆₀	Alin suositeltava rakentamiskorkeus N ₆₀
191+70 Nurmon kirkon asemakaava-alue alkaa	36,80	37,60
196+80 Nurmon kirkonsilta	36,85	37,65
201+10 luoma vasemmalle	36,90	37,70
204+30 Nurmon rautatiesilta	36,95	37,75
206+80 Ykskorvan kylätiesilta	36,95	37,75
214+50	37,05	37,85
217+90 luoma oikealle	37,10	37,90
220+00	37,15	37,95
222+65 luoma oikealla	37,15	37,95
227+80 luoma oikealle	37,20	38,00
235+00	37,30	38,10
240+00 Autionkosken padon alapuoli	37,35	38,15
241+50	38,20	39,00
242+00 Autionkosken pato	39,50	40,30
244+00 Autionkosken padon yläpuoli	39,60	40,40

Tätä lausuntoa annettaessa ei ole selvitetty muita edellytyksiä rakentamiselle.

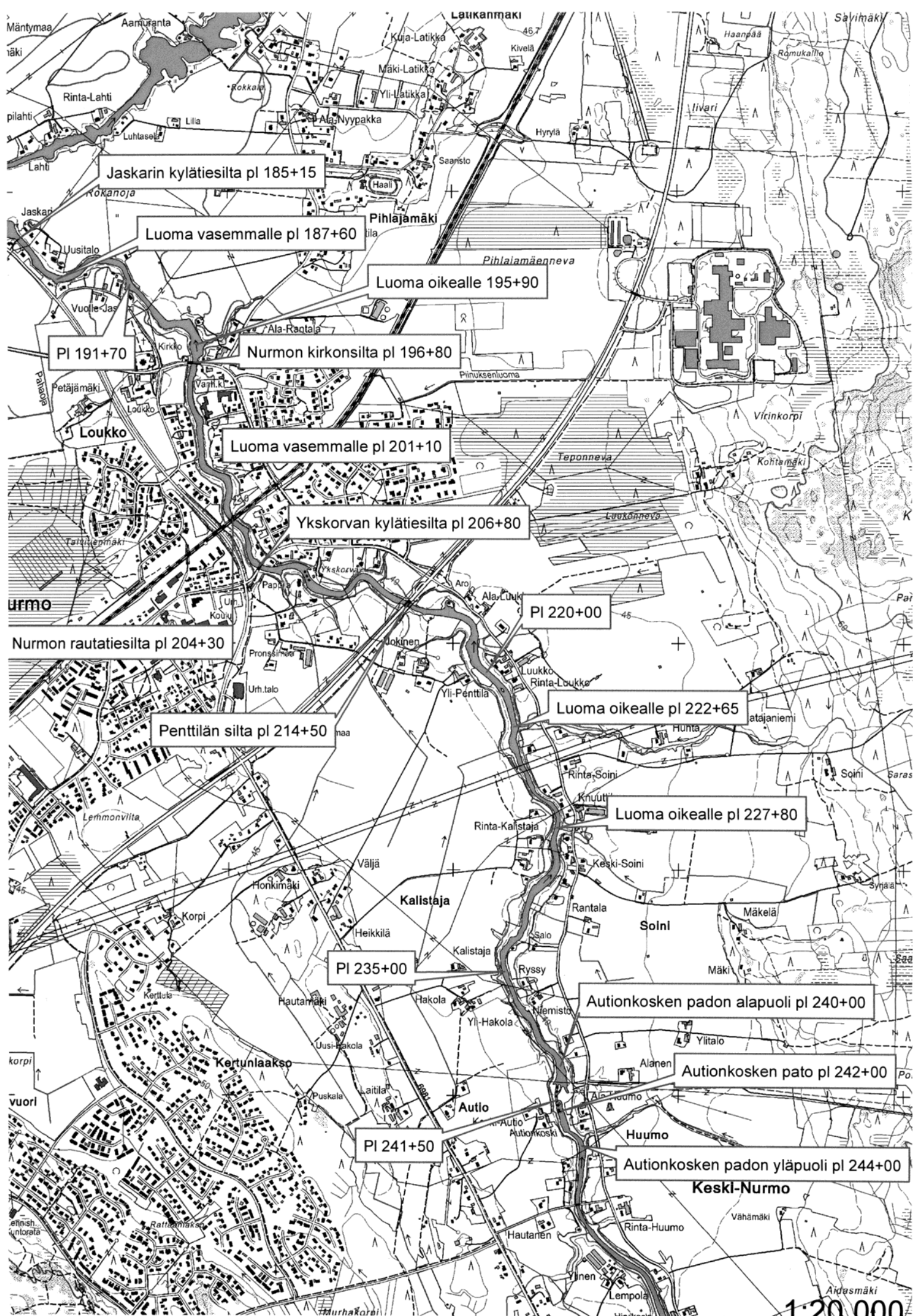
Katja Haukilehto

Vanhempi insinööri

Katja Haukilehto

LIITE Nurmon kirkonseutu – Autionkoski alueen kartta, joissa on esitetty Nurmonjoen paalutus kyseisellä alueella.

TIEDOKSI Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / Alueiden käyttö (sähköisesti)
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / Liisa Maria Rautio



LIITE 5: Rantamitoitus, FCG 2015

Ei esitettä internetsivuilla henkilötietojen vuoksi

Havulinna Ella

18.3.2020, tark. 21.8.2020

Seinäjoen kaupunki

NURMON KESKUSTAN OSAYLEISKAAVAN HULEVESISELVI- TYKSEN PÄIVITYS, EHDOTUSVAIHE

Raportti

1 Valuma-alueet ja reitit

Valuma-alueet ja reitit määritettiin Maanmittauslaitoksen 2x2 m korkeusmallin avulla. Kaava-alueella sijaitsee 11 valuma-aluetta. Vedenjakajat ja merkittävimmät valumareitit on esitetty *liitekartalla 201*.

2 Maankäytön muutokset

Maankäytön muutosten aiheuttamia vaikutuksia alueen hydrologiaan arvioitiin tarkastelemalla läpäisemättömän pinnan osuuden sekä valumakertoimen muutoksia. Tarkastelussa hyödynnettiin osayleiskaavaluonnosta, pohjakartta-aineistoa sekä Maanmittauslaitoksen taustakarttoja. Tulevan tilanteen arvioinnissa oletettiin, että kaikki asemakaava-alueet rakentuvat täysimääräisinä. Maankäyttö ei osayleiskaavan ehdotusvaiheessa olennaisesti muuttunut hydrologisten tekijöiden osalta, joten vaikutustenarviota ei ole päivitetty osayleiskaavan ehdotusvaiheessa.

Kaava-alue kattaa vain murto-osan suurimmasta osasta valuma-alueita, joten maankäytön muutosten vaikutus jää suurimmaksi osaksi vähäiseksi. Merkittävimmät maankäytön muutokset tapahtuvat valuma-alueilla 1.1-1.3, 4 ja 6. Muilla valuma-alueilla kaava-alueen osuus koko valuma-alueesta on niin pieni, ettei muuttuva maankäyttö aiheuta merkittäviä vaikutuksia valuma-alueen hydrologiaan.

Valuma-alue	TIA (%)		Valumakerroin	
	Nykytila	Tuleva tilanne	Nykytila	Tuleva tilanne
1.1	26 %	32 %	0,17	0,23
1.2	24 %	32 %	0,15	0,23
1.3	34 %	39 %	0,25	0,30
4	31 %	49 %	0,22	0,39
6	13 %	25 %	0,07	0,15

3 Toimenpiteet

Valuma-alueelle 4 suositellaan uusille kaava-alueille viivytystä. Alueen purkureitti ja sen kapasiteetti tulee selvittää jatkosuunnittelussa. Hulevesien johtamista olemassa oleviin hulevesiviemäriin ei suositella tulvariskin välttämiseksi.

Valuma-alueilla 1.1-1.3 suositellaan uusille kaava-alueille viivytystä. Viivytys voidaan toteuttaa esimerkiksi alueellisessa kosteikossa ennen purkua ojaan tai vaihtoehtoisesti korttelikohtaisilla viivytysjärjestelmillä. Valuma-alueilla kulkevat avo-ojat suositellaan säilytettävän alueiden purkureitteinä. Avo-ojien nykyistä linjausta voidaan muuttaa korkeusasemien salliessa jatkosuunnittelun yhteydessä.

Valuma-alueella 6 suositellaan uusille kaava-alueille viivytystä määrälliseen ja laadulliseen hallintaan. Alueella kulkeva purkuoja tulee säilyttää avoimena.

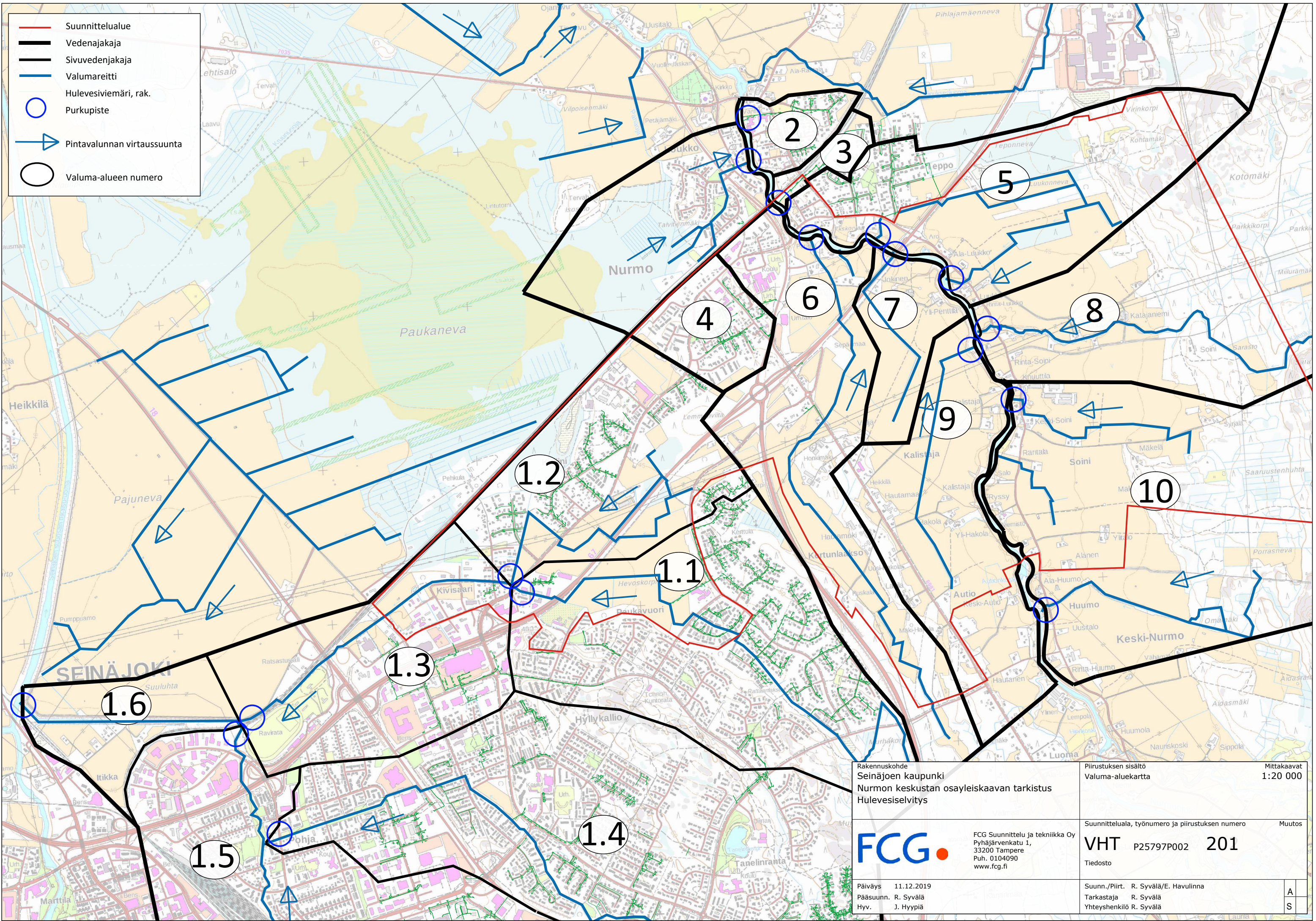
Nurmonjoen läheisyydessä sijaitseville pientaloalueille (AP-2-4) suositellaan suodattavia painanteita hulevesien laadun parantamiseksi ennen johtamista Nurmon jokeen.

Liitekartalla 202 on tarkemmin esitetty osoitetut hulevesien hallintatarpeet. Tarkat mitoitus- ja viivytyksen tilantarpeet tulee tarkentaa jatkosuunnittelussa.

Nykyiset avo-ojat suositellaan säilytettävän nykyisillä sijainneillaan, jos se on maankäytön puolesta mahdollista. Tarpeen tullen ojia voidaan siirtää, jos korkeusasemat ja maaperäolosuhteet sen sallivat. Kapasiteetti-ongelmien välttämiseksi ojien putkittamista ei suositella, vaan nykyiset purkureitit tulee säilyttää avoimina.

Nykyisten hulevesireittien sijoituessa maantien sivuojiin niiden kulkua on tutkittava tulevan asemakaavoituksen yhteydessä tai hulevesireittien tarkemman suunnittelun yhteydessä. Hulevesien johtamisreitit tulee uusilla alueilla suunnitella siten, että hulevesiä ei johdeta maantien sivuojiin vaan purkureitit suunnitellaan niistä erilleen. Alustavat linjaukset tarvittaville uusille hulevesien kuivatusreiteille on esitetty liitekartalla 202. Niissä paikoissa, joissa valumareitti alittaa maantien, on vedet johdettava nykyisiin tai uusiin maantien alitaviin rumpuihin maantien katkaistessa valumareitin. Mikäli vesiä joudutaan johtamaan maantien rumpuihin, tulee hulevesien viivytys mitoittaa niin, että rumpujen kapasiteetti ei ylity 1/100a toistuvilla sadetapahtumilla.

Verkoston kapasiteetin riittävyyttä ei ole tämän selvityksen yhteydessä arvioitu. Tulvaongelmien välttämiseksi verkoston kapasiteetti tulee jatkosuunnittelun yhteydessä tarkistaa, mikäli hulevesiä pyritään johtamaan nykyiseen verkostoon. Mahdollisuudet uusien alueiden kuivattamisesta nykyiseen verkostoon riippuu myös uusien alueiden tulevasta tasauksesta.



Rakennuskohde Seinäjoen kaupunki Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus Hulevesiselvitys		Piirustuksen sisältö Valuma-aluekartta	Mittakaavat 1:20 000
FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy Pyhäjärvenkatu 1, 33200 Tampere Puh. 0104090 www.fcg.fi		Suunnittelualue, työnumero ja piirustuksen numero VHT P25797P002 201	Muutos
Päiväys 11.12.2019 Pääsuunn. R. Syvälä Hyv. J. Hyypiä		Tiedosto	Suunn./Piirt. R. Syvälä/E. Havulinna Tarkastaja R. Syvälä Yhteyshenkilö R. Syvälä

Hulevesien käsittely ja hallinta osayleiskaavan alueella suositellaan toteutettavan mahdollisimman laajasti avoimilla, maanpäällisillä järjestelmillä. Hulevesien hallinnassa suositellaan hyödynnettävän luonnomukaisia hallintamenetelmiä.

Hulevesien laatuun tulee kiinnittää huomiota etenkin alueilla, jotka ovat Nurmonjoen välittömässä läheisyydessä.

Hulevesien hallinta voidaan toteuttaa sekä alueellisilla että korttelikohtaisilla järjestelmillä. Järjestelmien mitoitus ja sijainti tulee tarkentaa jatkosuunnittelussa. Suunnittelussa tulee huomioida sekä määrällinen että laadullinen hallinta.

Purkureittien kapasiteetti tulee selvittää jatkosuunnittelussa. Hulevesien johtamista olemassa oleviin hulevesiviemäriin ei suositella tulvariskin välttämiseksi.

- Suunnittelualue
- Vedenajakaja
- Sivuvedenjakaja
- Valumareitti, nyk.
- Hulevesiviemäri, rak.
- Purkupiste
- Pintavalunnan virtaussuunta
- Hulevesien johtamissuunta, suositeltu
- Hulevesien johtamisreitti, uusi
- Valuma-alueen numero

C-KM-1, AP-2 ja -alueille suositellaan viivytystä. Hulevedet tulee viivyttaa ennen johtamista ojaan. Viivytys voidaan toteuttaa esimerkiksi alueellisessa kosteikossa ennen purkua ojaan tai vaihtoehtoisesti korttelikohtaisilla viivytysjärjestelmillä.

Oja suositellaan säilytettävän purkureittinä. Ojaa voidaan hyödyntää sekä hulevesien laadullisessa hallinnassa että virkityselementtinä

AP-alueille suositellaan esimerkiksi suodattavia painanteita hulevesien laadun parantamiseksi ennen johtamista Nurmon jokeen.

P-alueille suositellaan viivytystä ja suodattavia rakenteita hulevesien laadun parantamiseksi ennen johtamista Nurmon jokeen.

MA -alueet eivät lisää hulevesien määrää nykyisestä.

AP-1- ja AK -alueilla hulevedet tulee viivyttaa ennen johtamista ojaan. Viivytys voidaan toteuttaa esimerkiksi alueellisessa kosteikossa ennen purkua ojaan tai vaihtoehtoisesti korttelikohtaisilla viivytysjärjestelmillä.

Hulevesien viivytys tulee mitoittaa niin, että virtaamat säilyvät nykytilan tasolla ja valtatien allittavan rummun kapasiteetti ei ylitä 1/100a toistuvuudella.

Uusi avo-oja tai hulevesiviemäri, linjaus tarkennettava asemakaavavaiheessa

P-, KM-2- ja AP-1-alueiden hulevedet suositellaan purettavan avo-ojaan. Hulevedet tulee viivyttaa KM-2 alueella ennen johtamista ojaan. Oja suositellaan säilytettävän purkureittinä.

Hulevesien johtamista olemassa oleviin hulevesiviemäriin ei suositella tulvariskin välttämiseksi. Mikäli hulevedet halutaan johtaa nykyiseen hulevesiverkostoon, tulee viemäreiden riittävä kapasiteetti tarkastella jatkosuunnittelussa.

TP- ja P-alueiden hulevedet tulee viivyttaa korttelikohtaisilla tai alueellisilla yleisille alueelle sijoitettavilla järjestelmillä. Viivytys tulee mitoittaa niin, että virtaamat säilyvät nykytilan tasolla ja valtatien allituksen kapasiteetti ei ylitä 1/100a toistuvuudella.

AP-2 ja PY -alueilla hulevedet tulee viivyttaa ennen johtamista maantien allitukseen. Viivytys voidaan toteuttaa esimerkiksi alueellisessa kosteikossa VL-alueella tai vaihtoehtoisesti korttelikohtaisilla viivytysjärjestelmillä.

Hulevesien viivytys tulee mitoittaa niin, että virtaamat säilyvät nykytilan tasolla ja valtatien allittavan rummun kapasiteetti ei ylitä 1/100a toistuvuudella.

Avo-oja suositellaan säilytettävän avoimena. Oja voidaan siirtää korkeusasemien salliessa VL -alueelle.

TP-alueen vedet tulee viivyttaa ennen johtamista avo-ojaan. Viivytys voidaan toteuttaa esimerkiksi alueellisessa kosteikossa VL-alueella tai vaihtoehtoisesti korttelikohtaisilla viivytysjärjestelmillä. Hulevesien hallintaan suositellaan järjestelmiä, joilla voidaan vaikuttaa myös hulevesien laatuun.

Hulevesien viivytys tulee mitoittaa niin, että virtaamat säilyvät nykytilan tasolla ja valtatien allittavan rummun kapasiteetti ei ylitä 1/100a toistuvuudella.

Avo-ojat suositellaan säilytettävän avoimena.

TP-alueen vedet johdetaan uudessa avo-ojassa tai hulevesiviemäriässä etelään, purku valtatien allittavaan rummuun.

SEINÄJOEN KAUPUNKI

Nurmon keskustan osayleiskaavan liikenneselvitys ja liikenteen toimivuustarkastelu

Raportti

9.9.2020

Sisällysluettelo

1	Lähtökohdat.....	1
1.1	Yleistä	1
1.2	Suunnittelualue	1
1.3	Aluetta koskevat suunnitelmat	2
1.3.1	Kaavoitus	2
1.3.2	Liikennesuunnitelmat ja selvitykset.....	3
2	Liikenteen nykytilanne	3
2.1	Ajoneuvoliikenne.....	3
2.1.1	Liikenneverkko.....	3
2.1.2	Liikennemäärät	4
2.1.3	Liikenteen toimivuus	7
2.1.4	Liikenneturvallisuus	7
2.1.5	Liikenneonnettomuudet.....	7
2.2	Kävely ja pyöräily	7
2.3	Joukkoliikenne	8
3	Kaavaratkaisu.....	8
3.1	Uuden maankäytön tuottama liikenne	8
3.1.1	Asuminen	9
3.1.2	Työpaikka-alueet	9
3.1.3	Kaupalliset palvelut	10
3.2	Liikenneverkon kehittäminen ja suositukset.....	10
3.2.1	Uudet katu- ja tieyhteydet	10
3.2.2	Kävely ja pyöräily	12
3.2.3	Maatalouden liikenne.....	13
3.2.4	Joukkoliikenne	14
4	Vaikutusten arviointi	15
4.1	Liikennejärjestelmä ja liikenteen suuntautuminen	15
4.2	Liikenteen toimivuustarkastelu	17
4.2.1	Lähtökohdat.....	17
4.2.2	Tulokset	18
4.2.3	Johtopäätökset tarkastelusta	21
4.3	Liikenteen toimivuus toimivuustarkastelun ulkopuolisella alueella	22
4.4	Liikenneturvallisuus	23

9.9.2020

4.5	Kävely ja pyöräily	23
4.6	Joukkoliikenne	23

9.9.2020

Nurmon keskustan osayleiskaavan liikenneselvitys ja liikenteen toimivuustarkastelu

1 Lähtökohdat

1.1 Yleistä

Tämän työn tehtävänä oli laatia erillinen liikenneselvitys Nurmon keskustan osayleiskaavan tueksi. Liikenneselvitys koskee sekä Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistuksen ja laajennuksen 2035 - aluetta että Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistuksen ja laajennuksen 2035, Keski-Nurmon alue -aluetta. Liikennettä käsittelevää aineistoa on aiemmin ollut sisällytettynä vain kaavaselostukseen, mutta nyt liikenneaineisto on koottu ja täydennetty erilliseksi liikenneselvitykseksi. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on edellyttänyt erillisen liikenneselvityksen laatimista ja siitä on sovittu ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelussa.

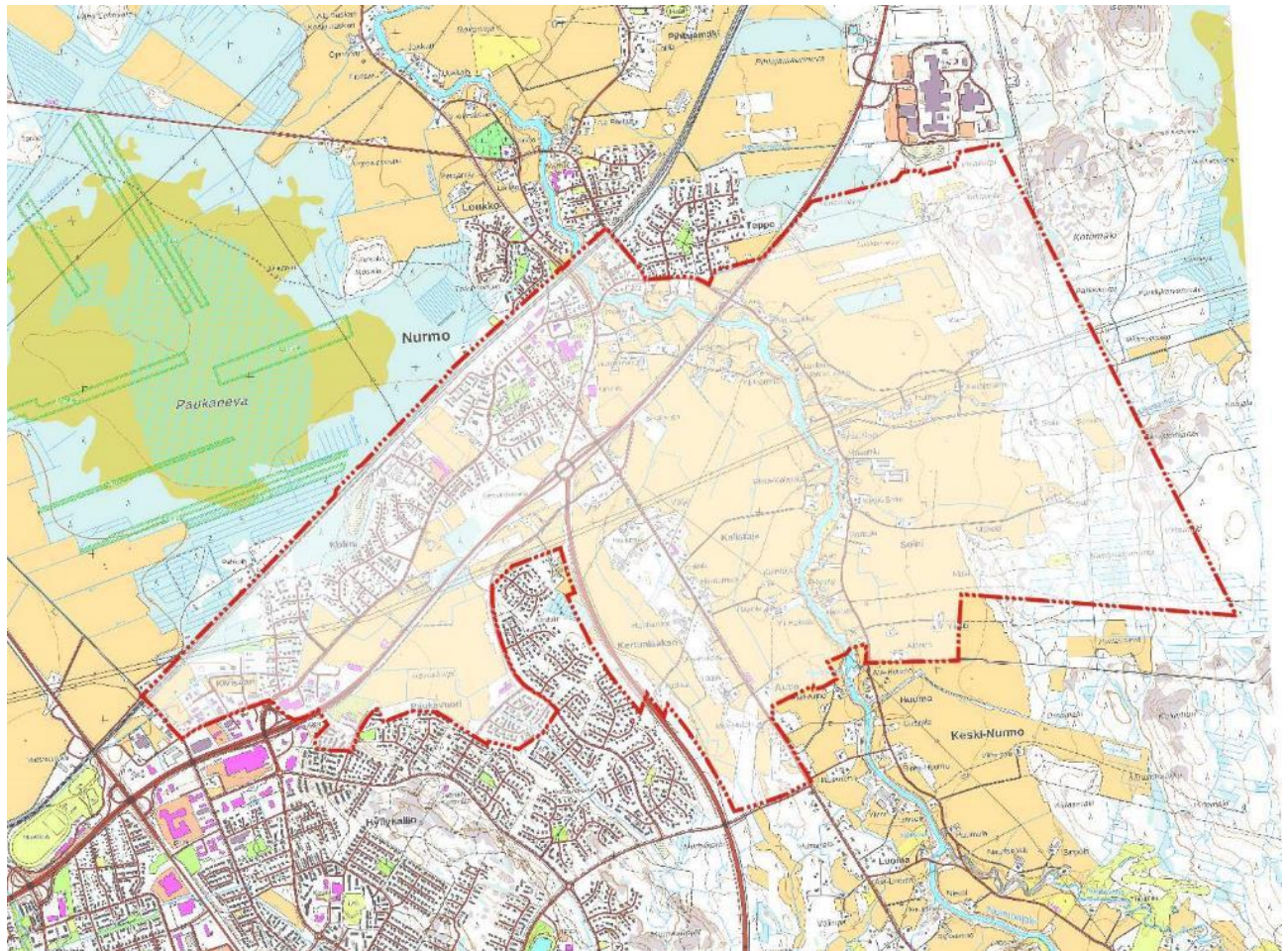
Selvityksessä esitellään suunnittelualue, sen nykyinen kaavatilanne ja aluetta koskevat liikennesuunnitelmat ja selvitykset. Liikenneselvityksessä on tarkasteltu suunnittelualueen liikenneverkko ja sen kytkeytyminen nykyiseen liikennejärjestelmään eri liikennemuotojen osalta. Osayleiskaavan mahdollistaman maankäytön liikennetuotos on arvioitu ja tämän perusteella on esitetty liikenne-ennuste vuoden 2040 tavoiteliikenneverkolla. Liikenne-ennusteen pohjalta on esitetty liikenneverkon kehittämistoimenpiteitä. Vaikutusten arvioinnissa on kuvattu uuden maankäytön vaikutukset liikenteeseen ja liikenneverkkoon. Liikenneselvityksen osana laadittiin liikenteen toimivuustarkastelu Nurmon eritasoliittymän kiertoliittymään sekä Länsitien, Keski-Nurmontien ja Valkiavuorentien kiertoliittymään ennustevuoden 2040 tilanteessa.

Selvitys on laadittu Seinäjoen kaupungin toimeksiannosta FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:ssä. Työn suunnitteluun osallistuvana projektipäällikkönä toimi Tuomas Miettinen ja suunnittelijoina DI Max Mannola, DI Saara Aavajoki ja tekn. kand. Jarkko Rissanen.

1.2 Suunnittelualue

Nurmon keskusta-alue sijaitsee Seinäjoen keskustan koillispuolella, Pohjan valtatievarrella. Suunnittelualue rajautuu eteläosiltaan vuonna 2016 lainvoiman saaneeseen Keski-Nurmon osayleiskaavaan. Suunnittelualueen laajuus on noin 1 230 ha (12,3 km²) ja siellä asuu noin 3 000 asukasta. Maatalouselinkeinoilla on voimakas rooli osayleiskaavan alueella. Keski-Nurmontien ja Isokoskentievarret Nurmonjoen molemmin puolin ovat maatalousaluetta, jolla sijaitsee useita kotieläintalouden suuryksiköjä. Suunnittelualueen rajaus on esitetty kartalla kuvassa 1.

9.9.2020



Kuva 1: Suunnittelualue

1.3 Aluetta koskevat suunnitelmat

1.3.1 Kaavoitus

Voimassa olevat kaavat:

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa vuonna 2003 ja vahvistettu Ympäristöministeriössä 23.5.2005. Lisäksi Etelä-Pohjanmaalla on laadittu kolme vaihemaakuntakaavaa ja yksi vaihemaakuntakaavan muutos vuosina 2016-2020.

Seinäjoen kaupungin Nurmon keskustan osayleiskaava 2015 on tullut voimaan maatalousalueita lukuun ottamatta vuonna 2006.

Asemakaavoitetulla alueella on voimassa eri aikoina 1970 –luvulta lähtien laadittuja asemakaavoja.

Suunnittelualueella vireillä olevia hankkeita ovat muun muassa:

Nurmon keskustan osayleiskaavan tarkistus ja laajennustyötä on tehty vuosien 2015-2016 aikana. Hallinto-oikeuden kumoavan päätöksen jälkeen osayleiskaavatyö käynnistettiin uudelleen vuoden 2019 lopulla.

9.9.2020

Kesko on käynnistänyt Nurmon liikuntahallin ympäristöön asemakaavan muutoksen tilaa vievän päivittäistavarakaupan ja ehkä liikenneaseman saamiseksi alueelle.

Seinäjoen seurakunta on käynnistänyt pappilan ja viereisten peltoalueiden osalta asemakaavan muutoksen asuinrakentamiseen.

Etelä-Pohjanmaan osuuskaupalla on tavoitteena liikenneaseman toteuttaminen Pohjan valtatie (vt 19) eteläpuolelle Keski-Nurmontien varrelle.

Oravatien/Laaksotien varressa puutarha-alueelle tavoitellaan tulevaisuudessa asumista, mikäli puutarhatoiminta siirtyy muualle.

Laaksotien eteläpuolelle tavoitellaan nykyistä tiiviimpää asumisen aluetta olemassa olevien rivitalojen sijaan.

1.3.2 Liikennesuunnitelmat ja selvitykset

Suunnittelualueen toteutuneita liikennesuunnitelmia ja selvityksiä:

Nurmon liikuntahallin viereisen kaupallisen alueen asemakaavamuutosta varten on laadittu Nurmon kauppapaikan liikenneselvitys vuonna 2013 (Ramboll). Selvityksessä on kattavasti kuvattu alueen nykytilanne ja eri kehittämisvaihtoehtoja tilanteessa, jossa Nurmon kauppapaikalle oli tarkoitus rakentaa pitkällä aikavälillä 30 000 – 35 000 k-m² niin, että hyvä saavutettavuus päätieverkolta ja paikalliselta katuverkolta varmistetaan. Selvityksessä on käsitelty alueen vaihteellinen kehittyminen nykytilanteesta aina lopputilanteeseen, missä Tepon eritasoliittymä on toteutettu valtatielle 19.

Nurmon kaupan hankkeen liikenteeseen kohdistuvien vaikutusten arviointi, FCG 2012.

Nurmon ABC-myymälän asemakaavan liikenteellinen selvitys, FCG 2010.

Seinäjoen joukkoliikennesuunnitelma, Sito Oy 2013.

Seinäjoen itäinen ohikulkutie. Tiesuunnitelma on hyväksytty 24.2.2015 välillä Mäki-Hakolantien – Nurmo.

2 Liikenteen nykytilanne

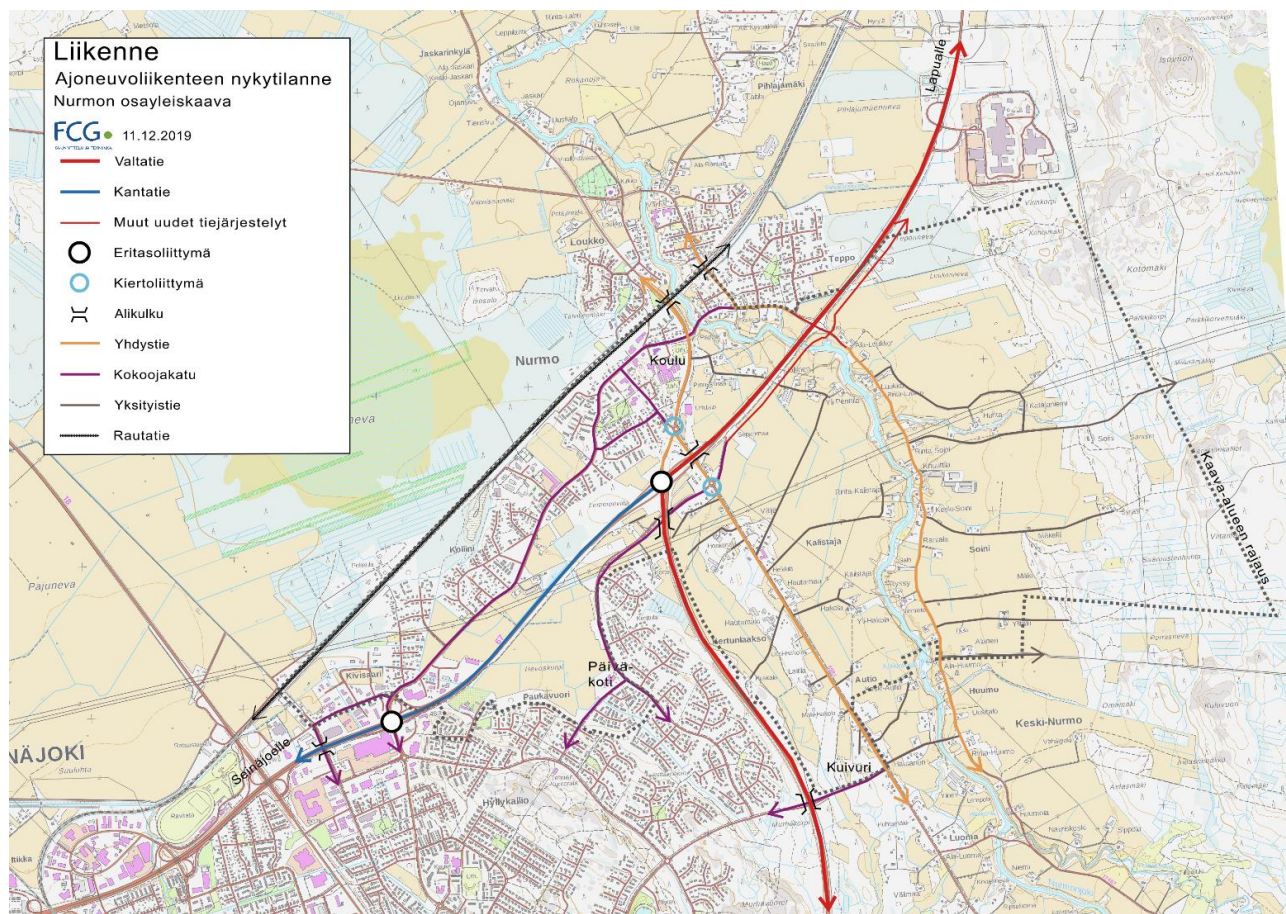
2.1 Ajoneuvoliikenne

2.1.1 Liikenneverkko

Suunnittelualueen päätieverkon muodostavat valtatie 19 (Pohjan valtatie) ja Itäväylä (Seinäjoen itäinen ohikulkutie), yhdystie 6981 (Keski-Nurmontie), yhdystie 7041 (Länsitie), yhdystie 17467 (Isokoskentie), Nurmontie sekä Tepontie. Lisäksi suunnittelualueella on kokoojakatuja ja tonttikatuja sekä useita maataloutta palvelevia yksityisteitä. Suunnittelualue rajautuu rautatiehen luoteessa.

Valtatien 19 Seinäjoen itäisen ohikulkutien tiesuunnitelman mukaiset liikennejärjestelyt on avattu liikenteelle v. 2016. Uusi valtatie 19 linjaus liittyy Pohjan valtatiehen uudessa Nurmon eritasoliittymässä nykyisen Keski-Nurmontien liittymän lounaispuolella. Samalla Keski-Nurmontien ja valtatie 19 valo-ohjattu liittymä poistui käytöstä ja tiet risteävät eritasossa. Uuden eritasoliittymän läheisyydessä tavoitteena on valtatie 19 suunnitelman mukainen tie- ja katuverkko. Valtatielle 19 on suunniteltu rinnakkaistie tien itäpuolelle. Liikenneverkon nykytilanteen rakenne on esitetty alla olevassa kuvassa.

9.9.2020



Kuva 2: Ajoneuvoliikenteen nykytilanne, FCG 2019. Rinnakkaistie valtatie 19 itäpuolelle ei ole vielä toteutunut

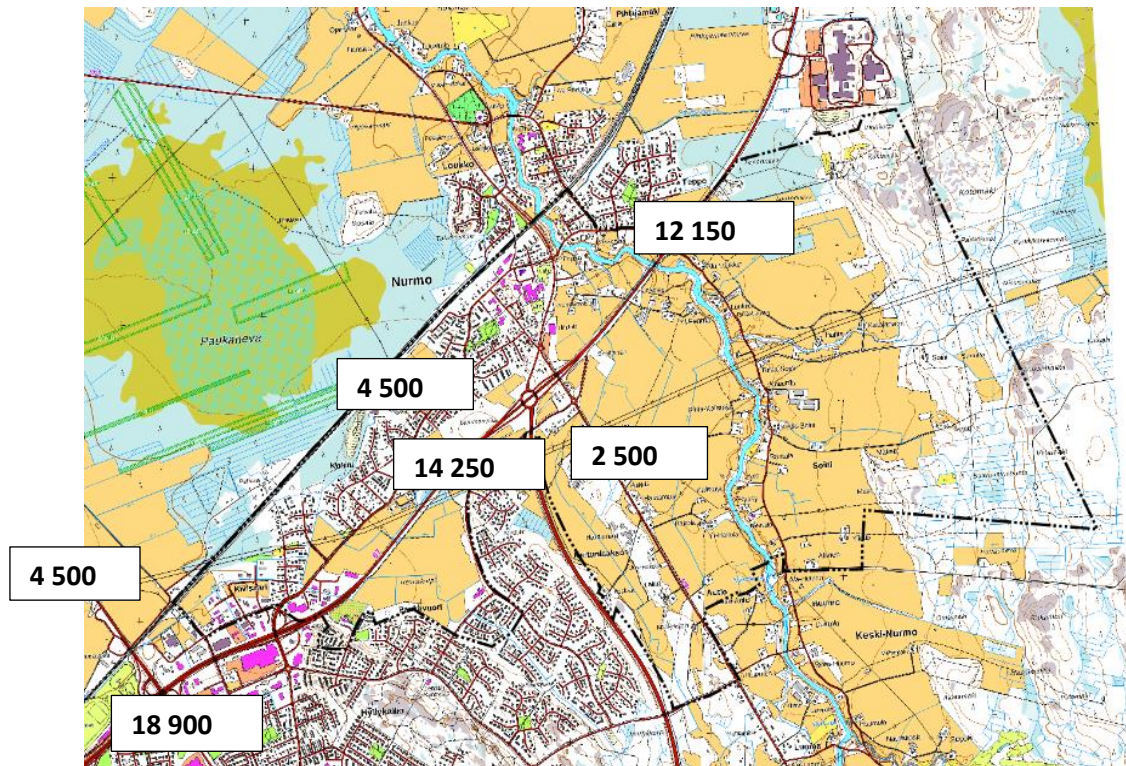
Pohjan valtatiellä on nopeusrajoitus 80 km/h ja uudella ohikulkutiellä 100 km/h. Keski-Nurmontiellä, Länsitiellä ja Isokoskentiellä nopeusrajoitus on pääosin 60 km/h, mutta suunnittelualueen eteläosassa Keski-Nurmontiellä ja Isokoskentiellä on yleisrajoitus 80 km/h.

Suunnittelualueen länsirajalla on Seinäjoki–Oulu -rata. Rata on suunnittelualueen kohdalla kaksiraitainen. Suunnittelualueella ei ole tasoristeyksiä, Tepontie sekä Länsitie alittavat radan.

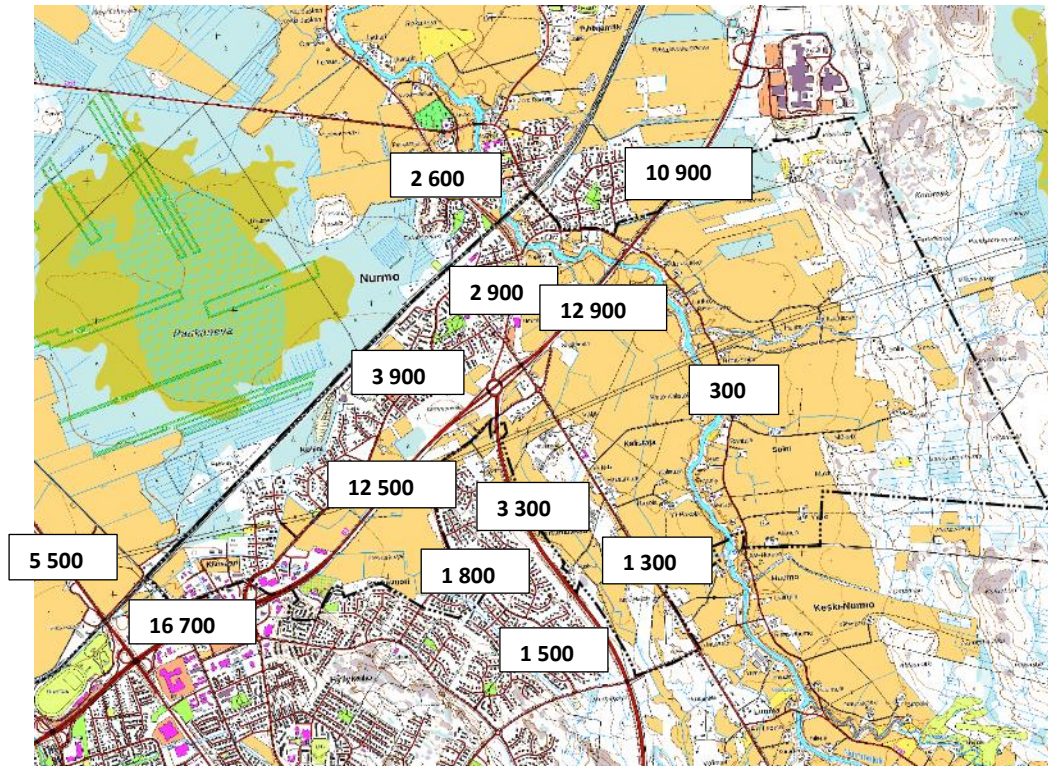
2.1.2 Liikennemäärät

Suurimmat liikennemäärät suunnittelualueella vuonna 2019 olivat Pohjan valtatiellä, noin 10 900 – 12 900 ajoneuvoa vuorokaudessa. Yhdysteillä liikennemäärät ovat huomattavasti matalammat. Keski-Nurmontiellä keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin 1 300 ajoneuvoa, Länsitiellä noin 2 900 ajoneuvoa vuorokaudessa ja Isokoskentiellä noin 300 ajoneuvoa vuorokaudessa. Uudella Itäväylällä keskimääräinen vuorokausiliikenne on suunnittelualueella noin 3 300 ajoneuvoa vuorokaudessa. Nurmontien keskimääräinen vuorokausiliikenne kadun keskivaiheilla on noin 3 900 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kertunlaaksontien keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin 1 500 – 1 800 ajoneuvoa vuorokaudessa. Liikennemäärät vuosina 2015 ja 2019 on esitetty kuvissa 3 ja 4.

9.9.2020



Kuva 3: Liikennemäärät 2015 liikenneverkolla



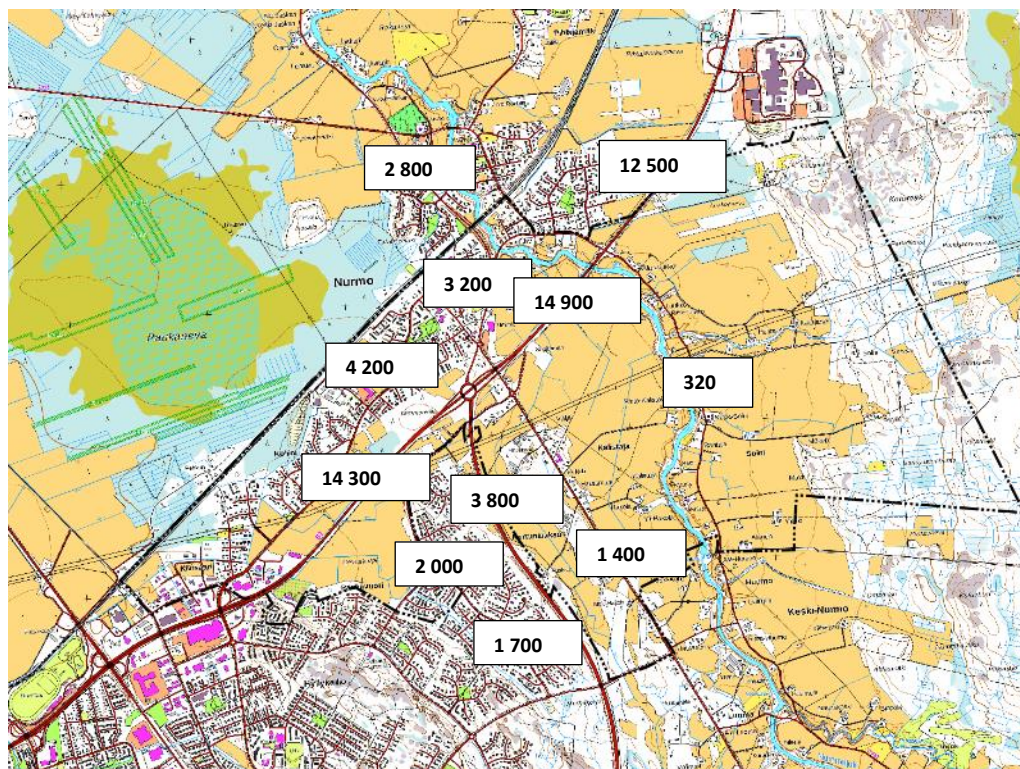
Kuva 4: Liikennemäärät uudella liikenneverkolla vuonna 2019

9.9.2020

Seinäjoen ohikulkutien vaikutus näkyy Pohjan valtatiellä siten, että Pohjan valtatie liikennemäärät valtateiden 18 ja 19 välisellä osuudella ovat laskeneet ohikulkutien valmistuttua. Myös Keski-Nurmontien liikennemäärä on laskenut ohikulkutien valmistuttua.

Liikenneviraston Valtakunnalliset liikenne-ennusteet -raportin (57/2018) mukaan maanteille laadittiin perusennusteeksi liikenne-ennuste vuodelle 2040. Liikenne-ennusteen mukaan aikavälin 2019–2040 kasvukertoimiksi saatiin valtatie kevyille autoille 1,146 ja raskaille autoille 1,191. Kantatielle kasvukertoimiksi saatiin 1,143 kevyille ja 1,160 raskaille autoille. Yhdysteille kasvukertoimiksi saatiin 1,091 kevyille ja 1,088 raskaille autoille. Yhdysteiden kasvukertoimia hyödynnettiin myös katujen osalta.

Tämän perusennusteen, jossa uutta maankäyttöä ei ole vielä huomioitu, mukaan vuonna 2040 suunnittelualueella Pohjan valtatiellä keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin 12 500 – 14 900 ajoneuvoa vuorokaudessa. Itäväylän keskimääräinen vuorokausiliikenne suunnittelualueella on noin 3 800 ajoneuvoa vuorokaudessa. Keski-Nurmantiellä keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin 1 400 ajoneuvoa vuorokaudessa, Länsitiellä noin 3 200 ajoneuvoa vuorokaudessa ja Isokoskentiellä noin 320 ajoneuvoa vuorokaudessa. Nurmontien keskimääräinen vuorokausiliikenne kadun keskivaiheilla on noin 4 200 ajoneuvoa vuorokaudessa ja Kertunlaaksontien keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin 1 700 – 2 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Liikenne-ennuste 2040 (perusennuste) on esitetty seuraavassa kuvassa. Liikenne-ennuste 2040, jossa on perusennusteen lisäksi huomioitu osayleiskaavan mahdollistaman uuden maankäytön liikennetuotokset, on esitetty luvussa 4.



Kuva 5: Liikenne-ennuste vuodelle 2040 (perusennuste, jossa uutta maankäyttöä ei ole vielä huomioitu)

Kun nyt laadittua liikenne-ennustetta 2040 verrataan aiempaan Seinäjoen ohikulkutien suunnittelun yhteydessä laadittuun liikenne-ennusteeseen 2030, havaitaan, että ohikulkutien eli Itäväylän ennustettu liikennemäärä jää vuoden 2040 ennusteessa alhaisemmaksi kuin vuodelle 2030 oli ennustettu.

9.9.2020

Itäväylän liikennemäärien kehitys on tien valmistumisen jälkeen ollut ennustettua pienempää eikä Itäväylä ole siis ainakaan toistaiseksi muodostunut niin suosituksi yhteydeksi kuin aikanaan on arvioitu.

2.1.3 Liikenteen toimivuus

Tepon nelihaarainen tasoliittymä valtatiellä 19 on ongelmallinen. Liittymästä on vaikea kääntyä etenkin vasemmalle pääsuunnan suuren liikennemäärän takia jo nykyisillä valtatie 19 liikennemäärillä (10 900 – 12 900 ajoneuvoa vuorokaudessa) ja liikenteen yleiseen kasvuun perustuvilla vuoden 2040 ennusteliikennemäärillä (12 500 – 14 900 ajoneuvoa vuorokaudessa). Liittymä on ongelmallinen ja vaarallinen, vaikka sivusuunnat ovatkin selvästi pääsuuntaa vähäliikenteisempiä. Tepon alueen maankäytön kehittyminen lisää liikennemääriä jonkin verran, mutta se ei merkittävästi muuta liittymän tilannetta, sillä sivusuuntien liikennemäärät säilyvät maltillisina. Liittymän ongelmallisuus aiheutuu pääasiassa valtatie 19 jo nykyisin suurista liikennemääristä. Valtatie 19 on osa päätieasetuksen mukaista päätieverkkoa ja tavoitetilanteessa valtatie 19 on kaksiajoratainen tie Tepon kohdalla, joten Tepon liittymän kehittämisehdot ovat eritasoliittymä tai risteyssilta eli eritaso ilman rampeja päätielle. Eritasoliittymän osalta vaihtoehtoja voisivat olla esimerkiksi täydellinen eritasoliittymä tai eritasoliittymä, jossa on pohjoisen suunnan rampit.

Suunnittelualueen sisäisen liikenneverkon liikenteen määrät ovat valtatie lukuun ottamatta nykytilassa maltillisia, eivätkä aiheuta toiminnallisia ongelmia. Suunnittelualueen liikenneverkko on selkeän hierarkkinen.

2.1.4 Liikenneturvallisuus

Pohjan valtatie, Tepontien ja Isokoskentien nelihaaraliittymä on liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallinen valtatie suunnan suuren liikennemäärän ja nopeusrajoituksen (80 km/h) vuoksi. Liittymässä ei myöskään ole kääntymiskaistoja. Tässä työssä on esitetty nelihaaraliittymän parantamistoimenpiteitä.

2.1.5 Liikenneonnettomuudet

Valtaosa suunnittelualueen poliisin tietoon tulleista liikenneonnettomuuksista vuosina 2014–2018 on Pohjan valtatiellä tapahtuneita peräänajo-onnettomuuksia. Peräänajo-onnettomuudet ovat tyypillisiä tasoliittymissä, joten Nurmon eritasoliittymä vähentää Pohjan valtatie peräänajo-onnettomuuksia. Nurmontien ja Länsitien liittymässä on tapahtunut kolme risteämisonnettomuutta, joista kaksi on johtanut loukkaantumiseen. Pohjan valtatie, Tepontien ja Isokoskentien liittymässä on tapahtunut kolme poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta, joista kaksi on johtanut loukkaantumiseen. Liittymän läheisyydessä on tapahtunut myös peräänajoja, joita voi tapahtua jatkossakin, mikäli tasoliittymä säilyy.

2.2 Kävely ja pyöräily

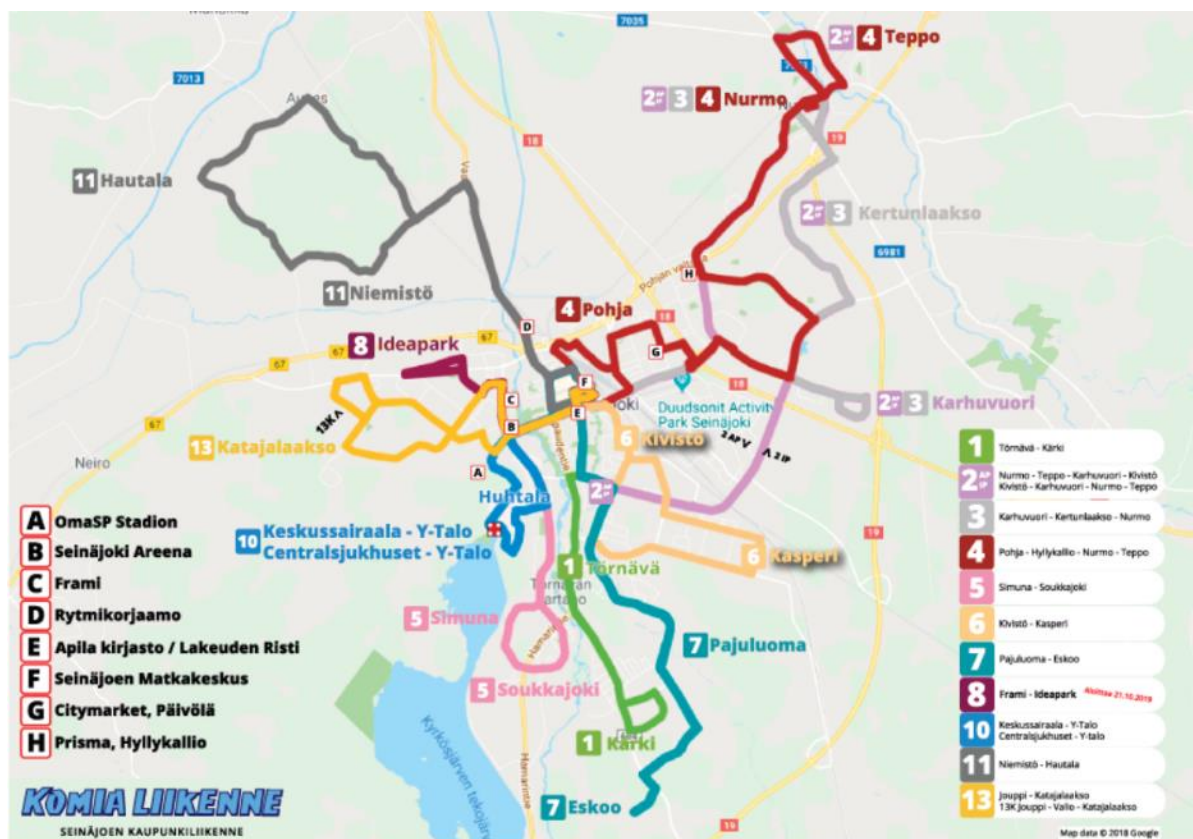
Pääteiden- ja katujen varsilla on yhdistetyt pyörätiet ja jalkakäytävät Isokoskentietä, Itäväylää ja Länsitien pohjoisosaa lukuun ottamatta. Yhdistetyt pyörätiet ja jalkakäytävät risteävät suunnittelualueella eritasossa Pohjan valtatie ja radan kanssa. Myös Valkiaavuoren koulun läheisyydessä on kevyen liikenteen alikulut.

Tepontien rinnalla on myös yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, joka alittaa radan. Paanatie toimii pyöräilijöiden ja kävelijöiden yhteytenä Nurmon keskustan ja Loukon alueen välillä radan ali.

9.9.2020

2.3 Joukkoliikenne

Seinäjoen keskustan ja Nurmon välillä on varsin kattava joukkoliikenteen tarjonta. Taajamien välillä kulkee arkisin kaupungin paikallisliikenteen reiteistä kolme (linjat 2, 3 ja 4). Linja 2 kulkee arkisin kerran tunnissa klo 7–16 välillä. Linja 3 kulkee arkisin klo 8–19:30 välillä kerran tunnissa, paitsi ei keskiviikolla. Linja 4 kulkee arkisin kerran tunnissa klo 6–19 välillä ja lauantaisin kerran tunnissa klo 8–18 välillä. Osayleiskaava-alueella kulkee Seinäjoen ja Lapuan välinen seudullinen linja-autoyhteys, joka liikennöi myös Seinäjoen keskustan ja Nurmon välillä. Linja-autovuoroja on tarjolla noin tunnin välein. Seinäjoen kaupunkiliikenteen linjakartta on esitetty seuraavassa kuvassa.



Kuva 6: Seinäjoen kaupunkiliikenteen reittikartta.

3 Kaavaratkaisu

3.1 Uuden maankäytön tuottama liikenne

Uuden maankäytön liikennetuotokset on arvioitu Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa -opasta (ympäristöministeriö 27/2008) hyödyntäen. Suunnittelualue sijoittuu Seinäjoen kaupunkiseudulla joukkoliikenne- ja autovyöhykkeille.

Liikenteen suuntautumisen tie- ja katuosuuskohtaisessa arvioinnissa kaikki uuden maankäytön aikaansaama liikenne oletettiin suuntautuvan pois suunnittelualueelta, eli alueen sisäistä liikennettä ei oletettu olevan. Toisaalta nämä ulos suuntautuvat liikennevirrat laskettiin tavallaan ”kahteen kertaan”, koska liikennetuotokset olivat sekä asuinpaikkojen generoimaa liikennettä (työmatkat ja kotiperäiset asiointimatkat) että työpaikkojen puoleensa vetävää liikennettä (työmatkat ja työperäiset

9.9.2020

asiointimatkat). Lisäksi liikennevirrat käyttivät samoja alueen sisäisiä katuja, joita ne käyttäisivät myös sisäisessä liikenteessä. Näin ollen sisäisen liikenteen ”puutteen” arvioitiin kompensoituvan riittävästi.

Alueen ulkoperäisen liikenteen jakautuminen Nurmon taajaman jokaiselta uuden maankäytön osa-alueelta (tontilta) arvioitiin seuraavaksi:

- Seinäjoen keskusta ja kaupungin muut keskeisemmät alueet (kaikki oyk-alueen eteläpuolella), Mäki-Hakolantietä / Kertunlaaksontietä / Hyllykalliontietä: 51 %
- Kurikka (kt 67) ja Vaasa (vt 18), Pohjan valtatie lounaaseen: 11 %
- Jalasjärvi ja Tampere (vt 19), Itäväylää: 12 %
- Alavus (vt 18) ja Kuortane (st 697), osa Keski-Nurmontien (mt 6981) kautta: 3 %
- Soinin, Huuon ja Sippolan kylät, Isokoskentie: 0,5 %
- Lapuan suunta (vt 19), Pohjan valtatie koilliseen: 17,5 %
- Ylistaro (yt 7035) ja Ruha (yt 7041), Länsitietä: 5 %

Jokaisen uuden osa-alueen osalta arvioitiin, minkä katuosuuksien kautta matka todennäköisimmin suoritetaan, ja kaikki suunnittelualueen liikennevirta sijoitettiin niille katuosuuksille. Lopuksi vähennettiin kaupungin ulkopuolelle kulkevien väylien (vt 19 ja kt 67 kokonaan ja yt 7035 uloimman osuuden osalta) uuden maankäytön aiheuttaman liikenteen lisäyksestä 20 %, sekä yt 7035:n (Länsitie) muun osuuden osalta 10 %, kompensoimaan edellä kuvattua ulkoperäisen liikenteen yliarviointia.

Liikennetuotokset ennustavat suunnittelualueen liikennemäärien teoreettista maksimia ja edellyttävät kaava-alueen valmistumista koko rakennusoikeuteensa. Todellisuudessa liikennemäärät ovat todennäköisesti pienempiä, esimerkiksi siitä johtuen, että samalla kertaa käydään useassa kohteessa.

3.1.1 Asuminen

Asumisen matkatuotoksia on arvioitu olevan 4,75 kotiperäistä matkaa / 100 k-m² ja henkilöauton kulkutapaosuutena on käytetty 60 % ja keskiuormituksena 1,58. Vierailumatkojen korjauskerroin on 1,22.

Uuden kaavoitettavan asumisen liikennetuotokseksi saadaan näillä perustiedoilla Nurmontien varrella noin 860 ajoneuvoa vuorokaudessa, Oravatien varrella 80 ajoneuvoa vuorokaudessa, Hevoskorventien varrella 330 ajoneuvoa vuorokaudessa, Kertunlaaksontien varrella 275 ajoneuvoa vuorokaudessa, Ojelmistontien varrella 290 ajoneuvoa vuorokaudessa, Kujapenttiläntien varrella 130 ajoneuvoa vuorokaudessa ja Tepontien varrella 120 ajoneuvoa vuorokaudessa. Yhteensä uuden asumisen liikennetuotos suunnittelualueella on noin 2 100 henkilöautolla tehtyä matkaa vuorokaudessa. Liikennemäärät sisältävät alueille saapuvat ja poistuvat ajoneuvot.

3.1.2 Työpaikka-alueet

Työpaikkojen osalta matkatuotosta on arvioitu olevan 1 kävijä / 100 k-m². Henkilöauton kulkutapaosuutena työmatkoilla on käytetty 75 % ja keskiuormituksena 1,17. Lisäksi on huomioitu raskasta liikennettä.

Uudet kaavoitettavat työpaikka-alueet sijoittuvat pääasiassa Kannaksentien jatkeelle ja Kertunlaaksontielle. Uuden maankäytön liikennetuotokseksi on saatu Kannaksentien jatkon varrelle noin 1 270

9.9.2020

ajoneuvoa vuorokaudessa ja Kertunlaaksontien varrelle noin 400 ajoneuvoa vuorokaudessa. Yhteensä kaava-alueen uudet työpaikka-alueet saisivat aikaan liikennetuotosta noin 1 670 ajoneuvoa vuorokaudessa. Liikennemäärät sisältävät alueille saapuvat ja poistuvat ajoneuvot.

3.1.3 Kaupalliset palvelut

Kaupallisten palveluiden osalta on arvioitu päivittäistavarakaupan, paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan sekä liikenneasemien liikennetuotoksia. Myös raskas liikenne on huomioitu. Päivittäistavarakaupalle on arvioitu 80 käyntiä / 100 myynti-m² ja henkilöauton kulkutapaosuutena on käytetty 75 % ja keskikuormituksena 1,63. Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupalle on arvioitu 7 käyntiä / 100 myynti-m². Henkilöauton kulkutapaosuutena on käytetty 93 % ja keskikuormituksena 1,63. Liikenneasemille on laskettu kaupallisten palveluiden asiointiliikennettä. Lisäksi mittaripaikoille on arvioitu 50 käyntiä / mittari paikka.

Nurmantielle sijoittuvien uusien kaupallisten palveluiden alueiden liikennemääräksi arvioidaan noin 2 600 ajoneuvoa vuorokaudessa ja palvelujen ja hallinnon alueiden liikennemääräksi noin 120 ajoneuvoa vuorokaudessa. Länsitien ja Keski-Nurmontien keskustatoimintojen alueiden ja kaupallisten palveluiden alueen sekä Keski-Nurmontien palveluiden ja hallinnon alueen liikennemääräksi saadaan yhteensä noin 5 700 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tepontien palvelualueen liikennemääräksi arvioidaan noin 1 900 ajoneuvoa vuorokaudessa. Yhteensä kaupallisten alueiden, palvelualueiden ja keskustatoimintojen alueiden liikennemäärä suunnittelualueella olisi noin 10 300 ajoneuvoa vuorokaudessa. Liikennemäärät sisältävät alueille saapuvat ja poistuvat ajoneuvot.

3.2 Liikenneverkon kehittäminen ja suositukset

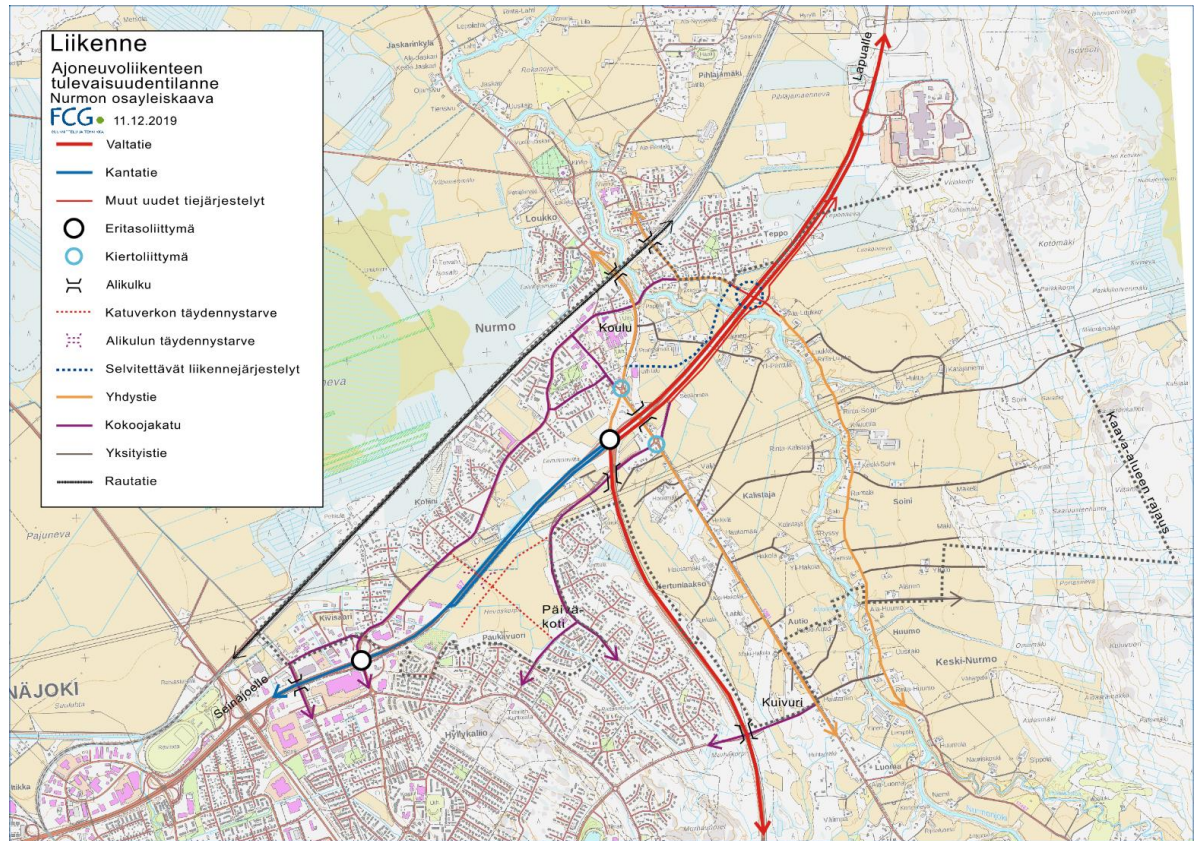
3.2.1 Uudet katu- ja tieyhteydet

Nurmossa on valmistunut mittavat liikennehankkeet Seinäjoen itäisen ohikulkutien toteutuessa vuonna 2016. Tulevaisuudessa tavoitteena on Kivisaaren ja Atrian välisellä osuudella Pohjan valtatie 2+2 –kaistaisuus sekä uusi rinnakkaistie Atrialle Nurmon eritasoliittymästä.

Seinäjoen itäisen ohikulkutien tiesuunnitelmassa valtatie 19 ja Tepontie/Isokoskentie risteävät eritasossa. Risteykseen on esitetty maakuntakaavassa ohjeellista eritasoliittymää ja voimassa olevassa Nurmon keskustan yleiskaavassa 2015 ko. kohdassa on aluevaraus liikennealueelle. Tämä mahdollistaa eritasoliittymän toteuttamisen pitkällä aikavälillä ja tähän varaudutaan myös tässä yleiskaavassa.

Katuverkon täydennysten suunnittelu etenee alueiden asemakaavoituksen yhteydessä, mutta suurimmat uuden katuverkon tarpeet liittyvät Hevoskorven työpaikka-alueiden läpi kulkeviin liikenneväyliin ja Nurmon liikuntahallin läheisen kaupan alueen katuverkkoon. Suunnittelualueen tavoitteellinen liikenneverkko on esitetty kuvassa 7.

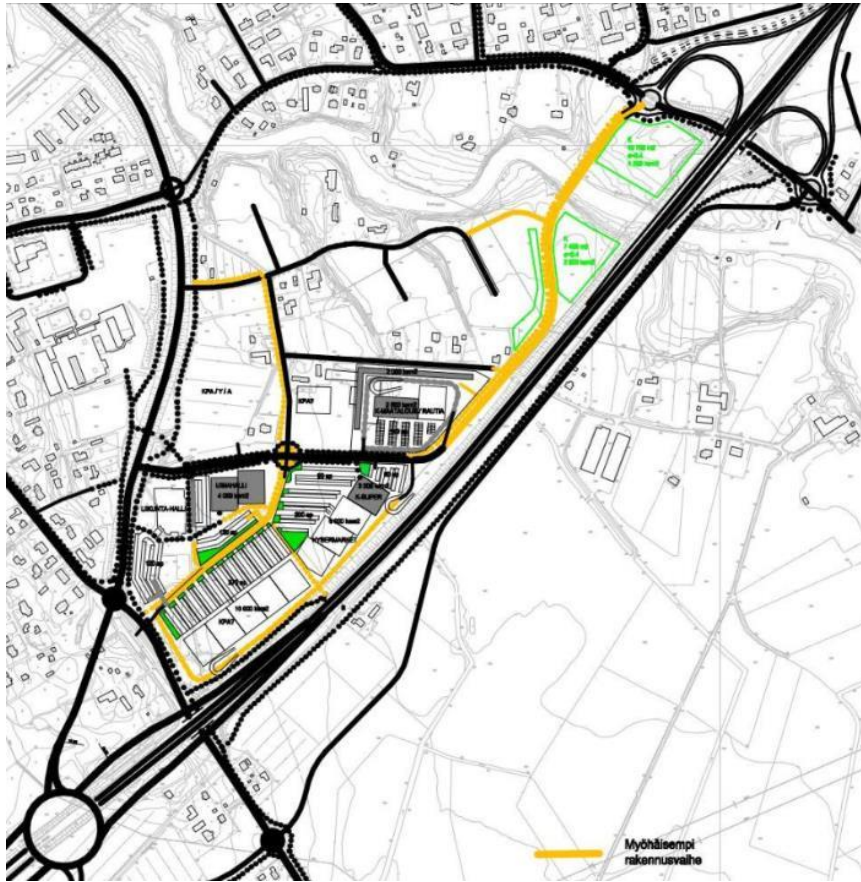
9.9.2020



Kuva 7: Tavoitetilanteen liikenneverkko, jossa Kivisaaren ja Atrian eritasoliittymien väli on täydennetty 2+2 kaistaiseksi.

Uusi merkittävä kokoojakatuyhteys muodostuu Länsitien ja Tepontien välille. Nurmon kauppapaikan liikenneselvityksen yhteydessä esitetty kokoojakatuyhteys on esitetty kuvassa 8 paksulla viivalla.

9.9.2020



Kuva 8: Nurmon kauppapaikan liikenneselvitys, liikenneverkon kehittyminen (Ramboll 6/2013).

Kaupallisen alueen pääkatuna toimii uusi Länsitietä Tepontielle kulkeva katuyhteys, joka toteutetaan vaiheittain maankäytön kehittymisen myötä. Ensimmäisessä vaiheessa on yksi liittymä Länsitietä kaupan alueen keskelle. Lisäksi liikuntahallin liittymä Keski-Nurmontieltä säilyy.

Alueen katuverkko täydentyy yhteydellä Kujapenttiläntieltä kaupan alueelle (etelään). Keski-Nurmontieltä kaupan alueelle tuleva tonttiliittymä (nykyinen liikuntahallin liittymä) jatkuu tontin sisäisenä yhteytenä pieneen kaupan alueen sisäiseen kiertoliittymään. Tepon eritasoliittymästä Nurmon keskusta suuntautuva liikenne ohjataan kaupan alueen kautta kulkevalle reitille.

Keskon tavoitteena on ensi vaiheessa sijoittaa alueelle Nurmon kaupunginosaa palveleva päivittäistavarakauppa (2000 – 3000 k-m²) ja liikenneasema.

Suunnittelualueen eteläosassa Hevoskorven alueella katuverkkoa täydennetään asemakaavoituksessa osoitettavien tarpeiden mukaan.

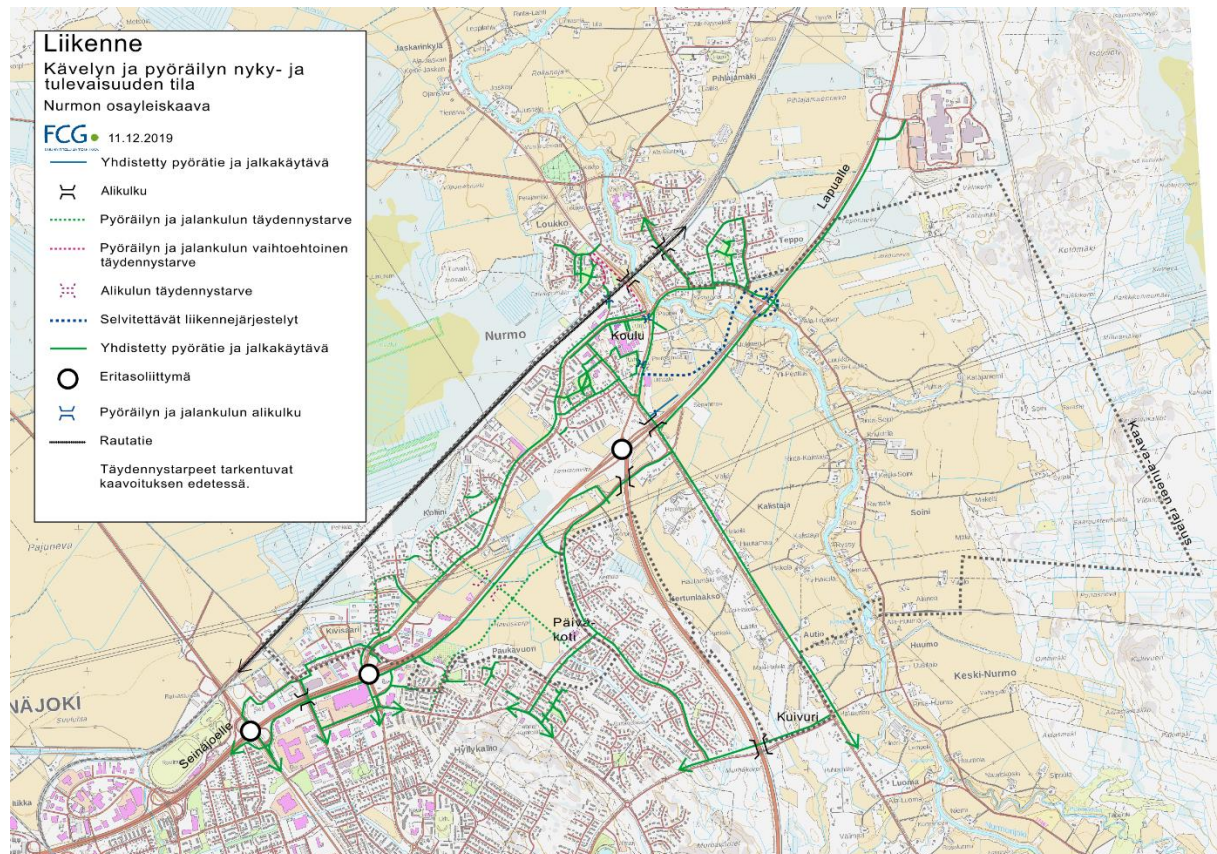
3.2.2 Kävely ja pyöräily

Pyöräilyn ja jalankulun verkon suunnittelun lähtökohtana on taata turvalliset yhteydet asumisen ja palveluiden ja työpaikkojen välillä. Verkko on melko kattava jo lähtötilanteessa.

9.9.2020

Oheisessa kartassa on kuvattu nykyiset yhteydet vihreällä yhtenäisellä viivalla. Pyöräilyn ja jalankulun täydennystarpeet on esitetty vihreällä katkoviivalla. Sinisellä yhtenäisellä viivalla on esitetty ohitus-tien suunnitelmaan lukeutuvat kevyen liikenteen uudet yhteydet.

Suunnittelualueella Pohjan valtatiellä on jo nykytilanteessa kävelyn ja pyöräilyn alikulku Keski-Nurmuntien sekä Isokoskentie-Tepontien kohdalla. Uusi alikulku on osoitettu Kertunlaakson kohdalle. Se palvelisi Kertunlaakson alueen nykyistä sekä tulevaa uutta maankäyttöä, esimerkiksi koululaisten ja työmatkapyöräilijöiden tarpeita. Pyöräilyn ja jalankulun verkon täydennystarpeita esitetään niin ikään Hevonkorven alueelle ja kantatien 67 ali sekä Länsitielle radan ali kohti Loukon aluetta.



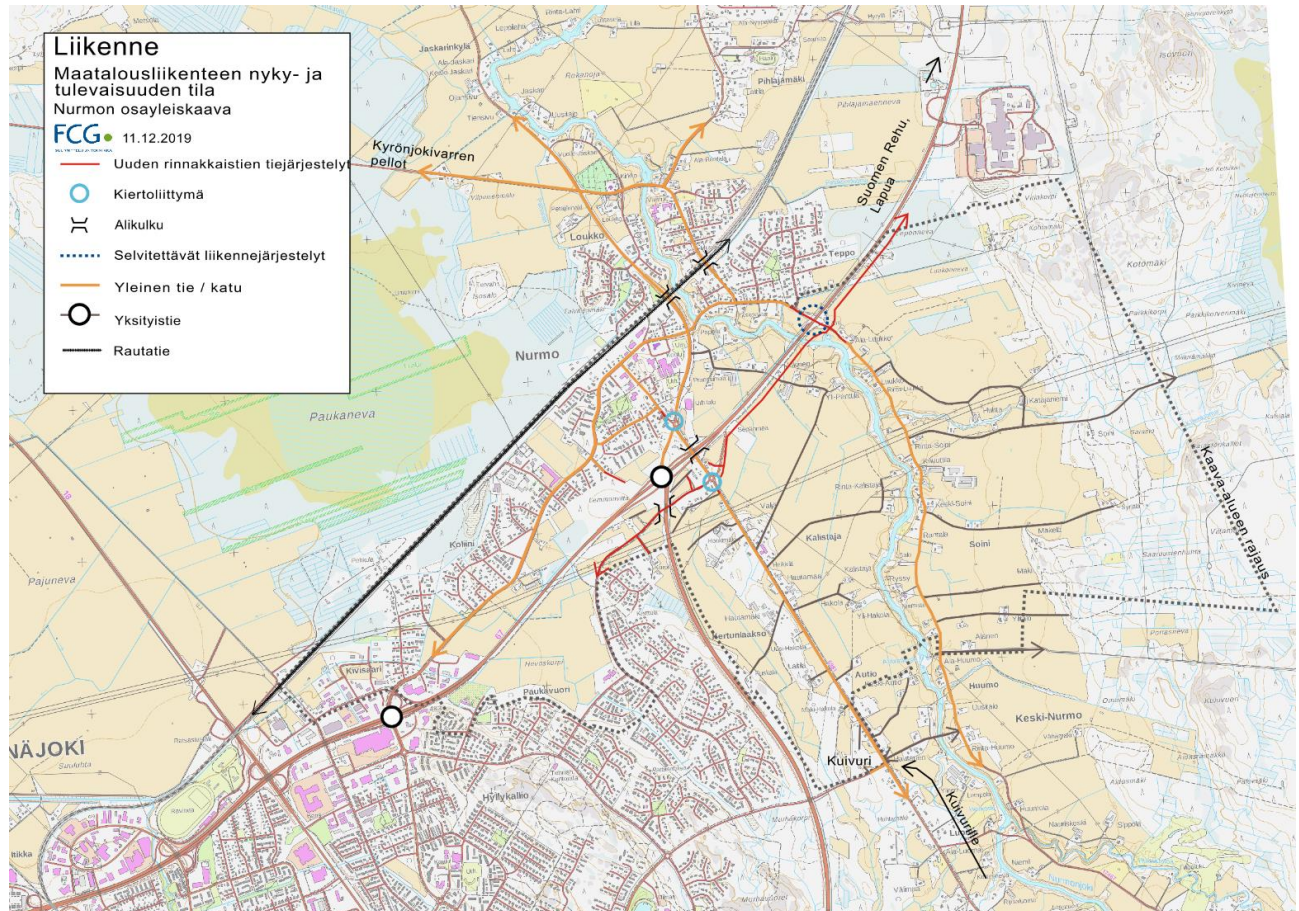
Kuva 9: Kävelyn ja pyöräilyn nyky- ja tulevaisuudentila, FCG 2015.

3.2.3 Maatalouden liikenne

Maatalousliikenteen tarpeiden pääsuuntia suunnittelualueen sisällä ovat kulku Nurmonjoen toiselta puolelta toiselle sekä kulku alueen eteläreunassa sijaitsevalle viljankuivaamolle. Tärkeitä yhteyksiä alueen ulkopuolelle ovat kulku Lapuan suuntaan sekä kulku Nurmon keskustan halki Kyrönjokivarren pelloille.

Oheisessa kuvassa on esitetty nykyiset yhteystarpeet sekä uuden rinnakkaistien järjestelyt tilanteessa, jossa Pohjan valtatie nelikaistaistaminen on toteutettu. Maatalouden näkökulmasta tärkeää on turvata isojen työkoneiden sujuvat yhteydet ja samalla varmistua muun ajoneuvoliikenteen ja kevyen liikenteen turvallisuudesta.

9.9.2020



Kuva 10: Maatalousliikenteen nyky- ja tulevaisuudentila, FCG 2015.

3.2.4 Joukkoliikenne

Maankäytön kehittyessä on myös joukkoliikenteen linjoja tarpeen tarkistaa. Joukkoliikenteen yhteyksiä on parannettu viime vuosina. Nurmon uusi kaupallinen alue on joukkoliikenteen linjojen 2 ja 3 varrella. Molemmat linjat kulkevat myös Kertunlaaksontien kautta. Tulevaisuudessa myös vt 19 eteläpuolisen työpaikka-alueen joukkoliikenneyhteyksiä voi olla tarpeen kehittää nykytilanteesta. Alueen lounaisosasta on matkaa noin 800 metriä Kertunlaaksontielle (linjat 2 ja 3) ja noin 600 m Kivisäärentielle (linja 4).

9.9.2020

4 Vaikutusten arviointi

4.1 Liikennejärjestelmä ja liikenteen suuntautuminen

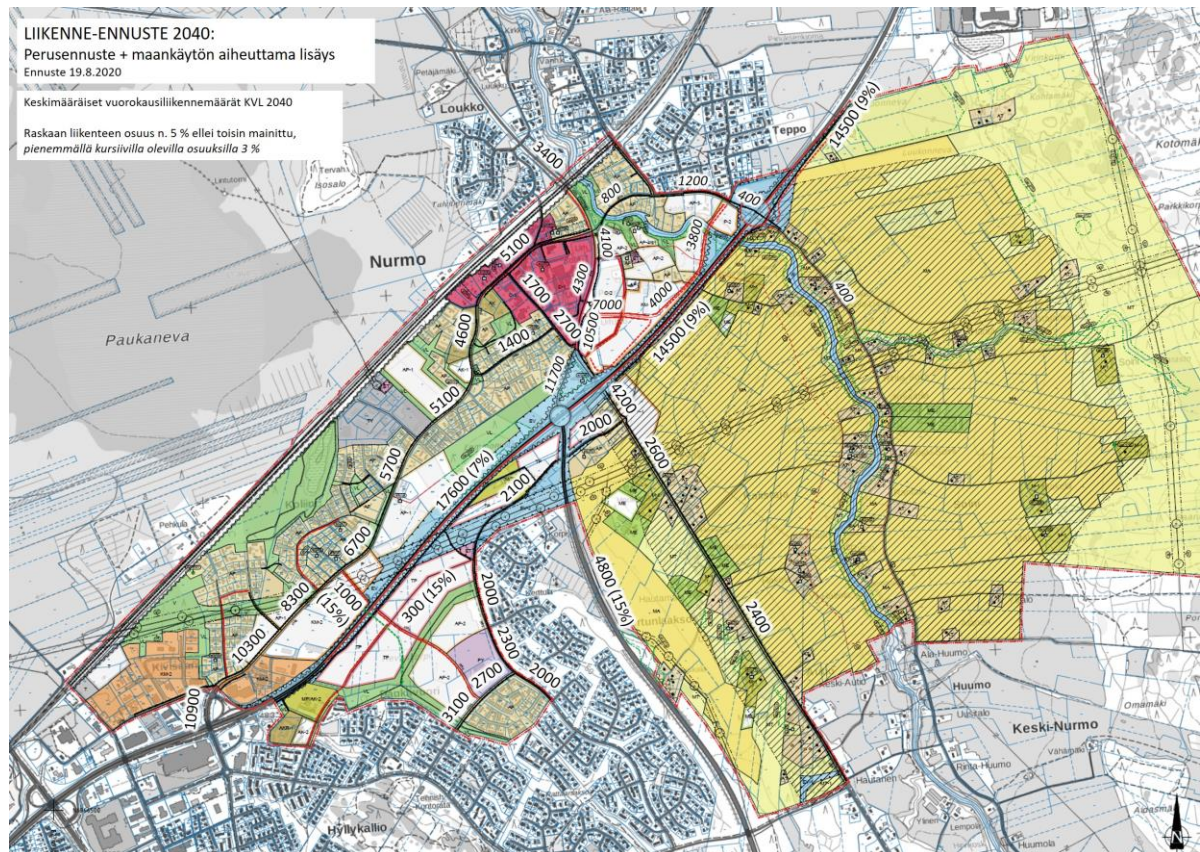
Suunnittelualueen uuden maankäytön tuottamaa liikennemäärää esiteltiin luvussa 3. Liikennejärjestelmän merkittävimmät muutokset kohdistuvat uuteen kokoojakatutyypin yhteyteen Tepontien ja Länsitien välille, valtatie alitukseen Tepontien ja Isokoskentie nykyisessä tasoliittymässä sekä suunnittelualueen kasvaviin liikennemääriin.

Edellä esitetyn kuvauksen mukaan maankäytön liikennetuotokset huomioiva liikenne-ennuste vuodelle 2040 on esitetty kuvassa 11. Liikenteen nykytilakuvauksen yhteydessä esitetyn perusennusteen 2040 liikennemääriin on lisätty arvioidut maankäytön liikennetuotokset ja siten on saatu osayleiskäytävän maankäytön huomioiva liikenne-ennuste. Uusia katuyhteyksiä on ennusteessa oletettu olevan seuraavasti:

- Kannaksentie jatke Nurmontieltä kaakkoon uudelle TP-alueelle + ko. alueelta Kt 67:n kaakkoispuolella yhteys Kertunlaaksolle
- Länsitieltä itään päin Tepontielle asti ulottuva, itäpäästään vt 19:n kanssa yhdensuuntainen, Nurmon liikuntahallin pohjoispuolelta ja kauppapaikan läpi kulkeva kokoojaku, kuvien 8 ja 11 esittämällä tavalla.
- Yllä mainittuun Länsitie – Tepontie -katuun liittyviä tonttikatuyhteyksiä, eli Kujapenttiläntien ja Ojelmistontien nykyisten osuuksien jatkeita.

Erityisesti liikenne-ennusteissa huomioitiin nykyisen liikenneverkon ja yllä kuvatun uuden verkon väliset erot Nurmon kauppapaikan alueella sekä Tepontien ja Vt 19:n liittymän eritasoristeykseksi muuttumisen vuoksi. Jo perusliikenteen osalta läpiajoliikenne Tepontilla ja Ykskorvaasentiellä pieneni huomattavasti, tämän liikenteen siirryttyä pääasiassa Länsitien ja Tepontien väliselle uudelle Nurmon kauppapaikan kokoojakadulle. Nurmon eritasoliittymän kiertoliittymän ja Länsitien liikenne puolestaan kasvoi Tepon liittymän sulkemisen ja risteysillaksi muuttumisen vaikutuksesta.

9.9.2020



Kuva 11: Liikenne-ennuste, jossa on otettu huomioon liikenteen yleinen kasvu, uudet liikennejärjestelyt ja osayleiskaavan uuden maankäytön liikennetuotokset. Tepon liittymässä on oletettu olevan risteyssilta ilman rampeja.

Liikenne-ennusteessa on oletettu, että kaikki osayleiskaavan mahdollistama uusi maankäyttö on toteutunut vuoteen 2040 mennessä. Mikäli näin ei tapahdu, jäävät suunnittelualueen liikennemäärät todennäköisesti arvioitua pienemmiksi. Uuden maankäytön myötä tapahtuva liikenteen kasvu tapahtuu vähitellen, pitkän ajan kuluessa, joten alueen liikennejärjestelyiden toimivuutta voidaan seurata ja tarvittaessa toteuttaa parantamistoimenpiteitä. Liikennetuotoksia sekä väylä- ja liittymäjärjestelyjä voidaan arvioida tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä.

Tässä selvityksessä edellä esitetty maankäytön huomioiva liikenne-ennuste 2040 eroaa jonkin verran ehdotusvaiheessa laaditusta maankäytön huomioivasta liikenne-ennusteesta 2040. Erona aiempaan liikenne-ennusteeseen on nyt oletettu Tepon liittymän muuttuvan risteyssillaksi, jolloin Tepon alueelta ei ole suoraa kulkua Pohjan valtatielle, kuten ehdotusvaiheen ennusteessa oli oletettu. Tepon liittymän muuttuminen risteyssillaksi on oletettavasti eniten liikennettä Nurmon eritasoliittymään ja Länsitien kiertoliittymään lisäävä vaihtoehto ja tilannetta on tarkasteltu toimivuustarkastelussa. Risteyssillalle on hyväksytty tiesuunnitelma ja se toteutunee ensimmäisessä vaiheessa. Lisäksi uutena katuyhteytenä on nyt huomioitu kaavassa osoitettu Tepontien ja Länsitien välinen uusi katu. Nämä liikenneverkon muutokset vaikuttivat arvioituun liikenteen suuntautumiseen esimerkiksi lisäten liikennettä Nurmon keskustassa Länsitiellä sekä Nurmon eritasoliittymässä ja vähentäen liikennettä Tepontieltä ja Ykskorvaasentieltä. Liikenteen suuntautumista tarkennettiin kokonaisuudessaan ehdotusvaiheen jälkeen, mukaan lukien Keski-Nurmontien ja Kertunlaaksontien osuuksia etelään suuntautuvasta liikenteestä.

9.9.2020

Tämän selvityksen yhteydessä tarkennettiin myös uuden maankäytön liikennetuotoksia. Ehdotusvaiheen jälkeen kaupan enimmäismitoitus C-2 ja KM-1 -alueilla on pudonnut 20 000 k-m²:stä 15 000 k-m²:iin. Näiden alueiden päivittäistavarakaupan liikennetuotos oli aiemmin arvioitu kuitenkin hieman maltillisemmin ja nyt sitä päivitettiin suuremmaksi, mutta päivittäistavarakaupan enimmäiskerrosala säilyi samana. Tilaa vaativan erikoistavarakaupan osuus pieneni kaupan enimmäismitoituksen pudotessa ja siten myös sen liikennetuotokset. Kokonaisuudessaan, vaikka näiden alueiden kaupan enimmäismitoitus pieneni, muodostui alueiden liikennetuotos jonkin verran aiempaa ennustetta suuremmaksi päivittäistavarakaupan liikennetuotosarviosta johtuen. Myös P-1 sekä P-2 -alueiden liikennetuotoksia tarkennettiin hieman ylöspäin, mutta enimmäiskerrosalat säilyivät samoina. Ehdotusvaiheen liikenne-ennusteesta nyt päivitetty liikenne-ennuste haluttiin laatia liikennetuotosten osalta varmasti varmalle puolelle, jotta liikenteen toimivuustarkastelukin olisi varmalla puolella. Todennäköisesti liikennetuotokset jäivät kuitenkin nyt arvioitua maltillisemmiksi.

Näistä liikenteen suuntautumisen muutoksista ja liikennetuotosten tarkennuksista johtuen nyt päivitetty liikenne-ennuste 2040 eroaa ehdotusvaiheen liikenne-ennusteesta. Tepon eritasoliittymän toteuttamisen arvioitaisiin vähentävän huomattavasti liikennemääriä Nurmon eritasoliittymästä ja Länsitieltä verrattuna tähän liikenne-ennustetilanteeseen, jossa Tepon alueelta ei risteyssillan myötä ole kulkua Pohjan valtatielle.

4.2 Liikenteen toimivuustarkastelu

4.2.1 Lähtökohdat

Liikennemäärät lisääntyvät Nurmon keskustassa uuden maankäytön toteutuessa sekä Tepon liittymän risteyssillaksi muuttamisen aiheuttaman liikenteen suuntautumisen muutoksen myötä sekä liikenteen yleisen kasvun seurauksena. Liikennemäärien kasvun vaikutuksien selvittämiseksi laadittiin Nurmon keskustaan johtavalle väylälle liikenteen toimivuustarkastelu. Liikenteen toimivuustarkastelussa tarkasteltiin Nurmon eritasoliittymän eli valtatie 19 (Itäväylä/Pohjan valtatie), kantatie 67 (Pohjan valtatie) ja Länsitien liittymän toimivuutta sekä läheisen Länsitien, Keski-Nurmontien ja Valkeavuorentien liittymän toimivuutta. Tarkastellut liittymät ovat kiertoliittymiä. Nurmon eritasoliittymän kiertoliittymän ali kulkeva Pohjan valtatie (vt 19 ja kt 67) suoraan kulkeva liikenne ei kulje kiertoliittymän kautta eikä siten kuormita liittymää.

Liittymien liikenteellistä toimivuutta tarkasteltiin iltahuipputuntina (IHT) sekä nykytilanteessa että ennustevuoden 2040 tilanteessa, jossa kaiken kaavan mahdollistaman maankäytön oletettiin toteutuneen edellä esitetyn liikenne-ennusteen 2040 mukaisesti. Tarkasteltujen liittymien liikennejärjestelyt olivat nykytilanteen mukaiset molemmissa tarkastelutilanteissa. Toimivuustarkastelut suoritettiin Synchro/SimTraffic-ohjelmistolla. Tarkasteluissa ajettiin 60 minuutin simulointijakso kolmella eri siemenluvulla. Siemenluku määrittää satunnaisuuden simuloinnissa eli millaisissa sykleissä ohjelma syöttää määritettyä liikennemäärää. Tuloksissa esitetään heikoiten toimineiden simulointijaksojen tulokset. Liikenteellisen toimivuuden mittareina käytettiin kuormitusastetta, keskimääräistä viivytystä sekä jonoutumista. Valo-ohjaamattoman liittymän palvelutasokriteerit kuormitusasteen ja viivytysten mukaan on esitetty seuraavassa kuvassa 12.

9.9.2020

Palvelutaso	Kuormitusaste	Palvelutaso	Valo-ohjaamattoman liittymän keskimääräinen viivytys (s/ajon)
<i>Hyvä</i>	0 - 0,5	A	≤ 10
<i>Tyydyttävä</i>	0,5 – 0,7	B	≤ 15
<i>Välttävä</i>	0,7 - 0,85	C	≤ 25
<i>Huono</i>	0,85 - 1,0	D	≤ 35
<i>Erittäin huono/ ei toimi</i>	yli 1,0	E	≤ 50
		F	> 50

Kuva 12: Valo-ohjaamattoman liittymän palvelutasokriteerit vasemmalla kuormitusasteen (Tiehallinto 2001) ja oikealla viivytysten (Luttinen ym. 2005, RIL 2005) mukaan.

4.2.2 Tulokset

Nykytilanne

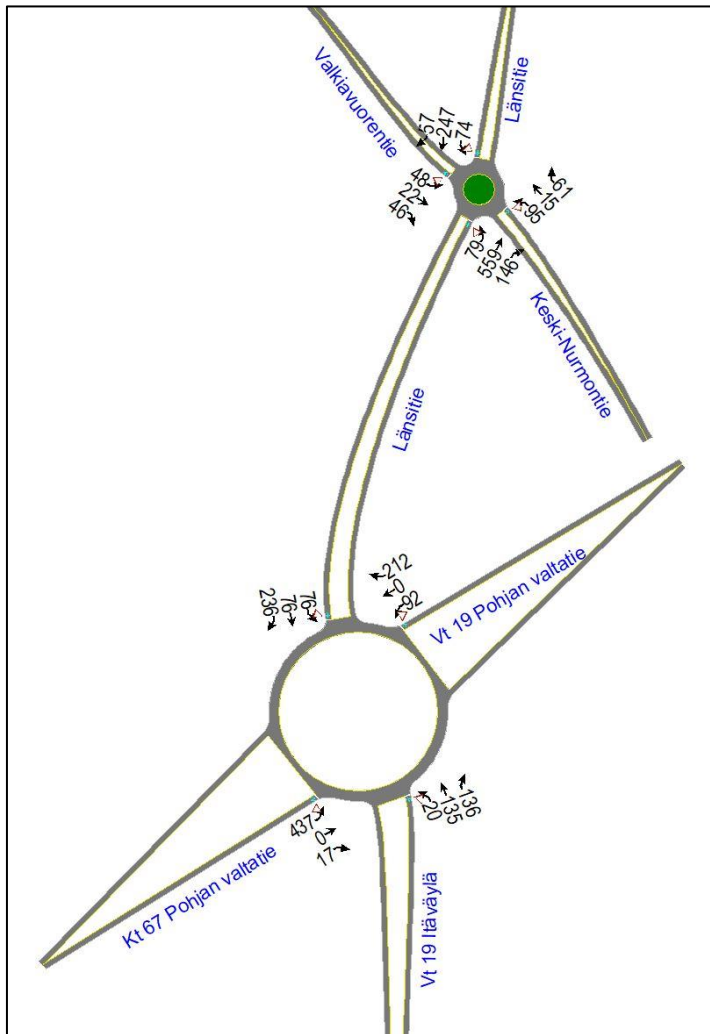
Tarkastelualueen nykytilanteen liikennemäärät ovat hyvin maltilliset eikä nykyisillä liikennemäärillä ja nykyisillä liikennejärjestelyillä esiinny ongelmia liikenteen toimivuudessa. Tämä varmistettiin toimivuustarkastelulla ja tuloksena oli, että molempien liittymien toimivuus on nykytilanteessa hyvä ja kaikkien ajosuuntien viivytykset olivat alle 10 sekuntia, jolloin liittymien palvelutasot ovat erittäin hyvät (A).

Ennustetilanne 2040

Ennustetilanteen 2040 liikenteen toimivuustarkastelu laadittiin tässä työssä laaditun liikenne-ennusteen mukaisesti. Liikenne-ennusteessa on oletettu, että kaikki kaavan mahdollistama maankäyttö on toteutunut vuoteen 2040 mennessä. Liikenne-ennusteessa liikenteen suuntautuminen on arvioitu asiantuntija-arviona ja toimivuustarkastelua varten sitä on tarkennettu tutkittavien liittymien osalta. Liikenteen suuntautumisessa on huomioitu Tepon nykyisen liittymän muuttuminen risteysillaksi, jolloin siltä ei olisi pääsyä valtatielle 19, mikä muuttaa alueen liikenteen suuntautumista. Liikenne-ennusteessa on huomioitu myös liikenteen suuntautumiseen vaikuttavat uudet katuyhteydet sekä liikenteen yleinen kasvu. Liikenne-ennusteen 2040 muodostamista on kuvattu tarkemmin tämän selvityksen aiemmissa luvuissa.

Mikäli kaikki kaavan mahdollistama maankäyttö toteutuu, kasvavat liikennemäärät tarkastelualueella etenkin Länsitiellä. Maankäytön ohella myös liikenteen suuntautumisen muuttumisella arvioitiin olevan merkittävä liikennettä lisäävä vaikutus Länsitiellä ja Nurmon eritasoliittymässä, mikäli Tepon nykyinen liittymä valtatielle 19 muuttuu risteysillaksi eikä eritasoliittymää toteuteta. Liikenne-ennusteen 2040 perusteella muodostetut iltahuipputunnin liikennemäärät on esitetty seuraavassa kuvassa 13.

9.9.2020



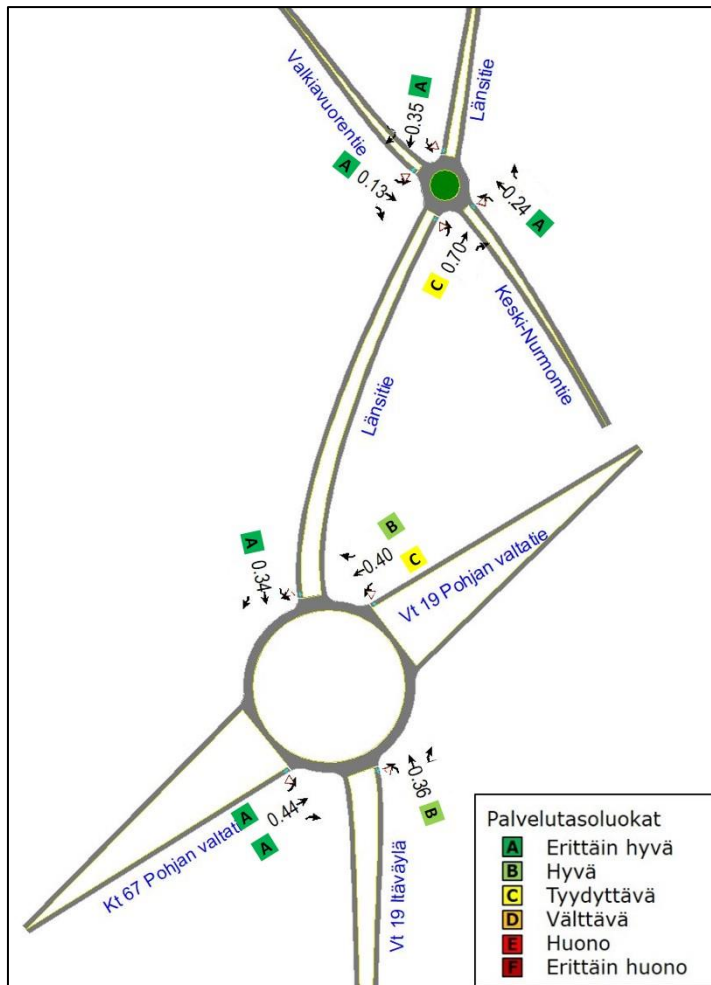
Kuva 13: Ennustetilanteen 2040 liikennemäärät iltahuipputunnin IHT tilanteessa.

Nurmon eritasoliittymän kiertoliittymässä kaikkien liittymähaarojen kuormitusasteet ovat alle 50 %, jolloin kiertoliittymän toimivuus on hyvä. Eritasoliittymän kiertoliittymän ajosuunnista pisimmät keskimääräiset viivytykset ovat liittymän koillishaaralla (vt 19 Pohjan valtatie), jossa vasemmalle kääntyvän ajosuunnan keskimääräinen viivytys on hieman yli 15 sekuntia (palvelutaso C tyydyttävä) ja oikealle kääntyvän ajosuunnan hieman alle 15 sekuntia (palvelutaso B hyvä). Liittymän etelähaaralla (vt 19 Itäväylä) kaikkien ajosuuntien keskimääräiset viivytykset ovat noin 11–12 sekuntia, jolloin ajosuuntien palvelutaso on B hyvä. Liittymän pohjois- ja lounaishaaroilla kaikkien ajosuuntien keskimääräiset viivytykset ovat alle 10 sekuntia, joten ajosuuntien palvelutasot ovat A erittäin hyvät.

Länsitien, Keski-Nurmontien ja Valkiaavuorentien kiertoliittymässä Länsitien eteläisen liittymähaaran kuormitusaste on 70 %, jolloin liittymähaaran toimivuus on tyydyttävä/välttävä. Kiertoliittymän muilla liittymähaaroilla kuormitusasteet ovat alle 50 %, jolloin liittymähaarojen toimivuus on hyvä. Kiertoliittymän viivytyksiä tarkasteltaessa havaitaan, että myös pisimmät keskimääräiset viivytykset ovat Länsitien eteläisellä liittymähaaralla, jossa vasemmalle kääntyvän ajosuunnan keskimääräinen viivytys on 24 sekuntia ja suoraan sekä oikealle menevien ajosuuntien noin 19–20 sekuntia. Länsitien eteläisen liittymähaaran ajosuuntien palvelutasot ovat siten C tyydyttävä. Liittymän muilla haaroilla

9.9.2020

kaikkien ajosuuntien viivytykset ovat alle 10 sekuntia eli ajosuuntien palvelutasot ovat A erittäin hyvät. Liittymien kuormitusasteet ja palvelutasot on esitetty seuraavassa kuvassa 14.



Kuva 14: Liittymien kuormitusasteet ja palvelutasot iltahuipputuntina IHT ennustetilanteessa 2040.

Jonopituuksien perusteella liittymien keskimääräinen jonoutuminen on pääosin maltillista. Eritasoliittymän kiertoliittymässä pisimmät keskimääräiset jonopituudet ovat liittymän koillis- ja etelähaaroilla noin 30–36 metriä. Liittymän lounaishaaralla keskimääräinen jonopituus on noin 25 metriä. Pohjoishaaralla keskimääräinen jonopituus on vain noin 7 metriä.

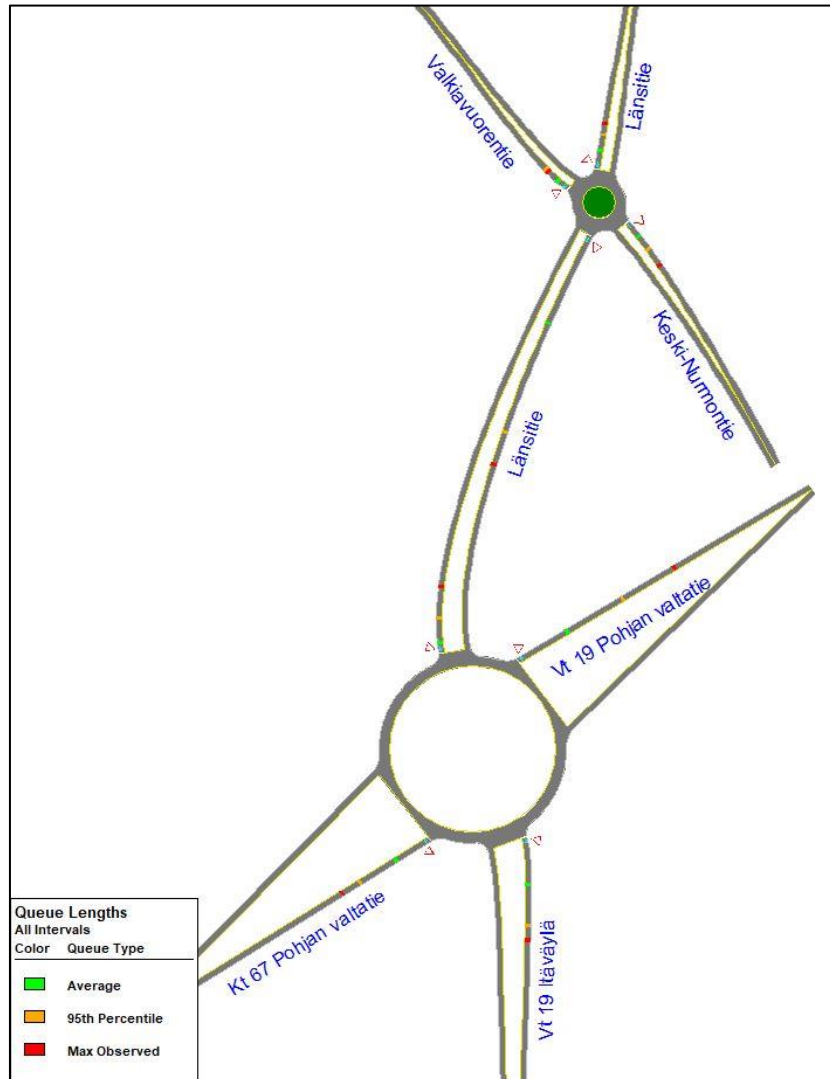
Länsitien, Keski-Nurmontien ja Valkiavuorentien kiertoliittymässä pisin keskimääräinen jonopituus on noin 60 metriä Länsitien eteläisellä liittymähaaralla, joka on liittymäparin jonoutumisherkin osuus. Liittymän muilla haaroilla keskimääräiset jonopituudet ovat noin 9–12 metriä.

Kiertoliittymien maksimijonoutuminen on suurempaa, mutta sekin jää pääosin melko maltilliseksi. Lisäksi maksimijonotilanteet ovat vain hetkittäisiä. Viivytyksen perusteella jonot purkautuvat nopeasti.

Eritasoliittymän kiertoliittymässä pisin maksimijonopituus, noin 110 metriä, on liittymän koillishaaralla. Liittymän etelä- ja lounaishaaroilla maksimijonopituudet ovat noin 62 metriä ja pohjoishaaralla noin 40 metriä.

9.9.2020

Länsitien, Keski-Nurmontien ja Valkiavuorentien kiertoliittymässä on liittymäparin pisin maksimijono, noin 150 metriä, Länsitien eteläisellä liittymähaaralla. Länsitien pohjoishaaralla ja Keski-Nurmontiella maksimijonopituudet ovat noin 29–33 metriä ja Valkiavuorentiellä noin 17 metriä. Liittymien jonoutuminen on esitetty seuraavassa kuvassa 15. Keskimääräiset jonopituudet on esitetty vihreällä ja maksimijonopituudet punaisella.



Kuva 15: Liittymien jonoutuminen iltahuipputuntina IHT ennustetilanteessa 2040.

4.2.3 Johtopäätökset tarkastelusta

Laadittuun liikenne-ennusteeseen 2040 pohjautuvan liikenteen toimivuustarkastelun perusteella Nurmon eritasoliittymän kiertoliittymän sekä Länsitien, Keski-Nurmontien ja Valkiavuorentien kierto-liittymän muodostaman liittymäparin liikenne toimii iltahuipputuntina ennustetilanteessa 2040. Nykytilanteeseen verrattuna liittymien kuormitus kasvaa ennustetilanteessa uuden maankäytön liikenteen myötä sekä Tepon liittymän muuttaminen risteysillaksi muuttaa liikenteen suuntautumista lisäten liikennettä tarkastellussa kierto-liittymäparissa. Myös liikenteen yleinen kasvu lisää liikennemääriä osaltaan.

9.9.2020

Kaavan mahdollistaman uuden maankäytön on oletettu toteutuvan kokonaisuudessaan ja liikenne-
tuotokset on pyritty arvioimaan varman päälle, jotta toimivuustarkastelu olisi varmalla puolella. Mi-
käli kaikki uusi maankäyttö ei toteudu, jäävät tarkastelualueen liikennemäärät arvioitua pienemmiksi.
Todellisuudessa samalla matkalla voidaan käydä myös useassa kohteessa, joka osaltaan pienentäisi
liikennemääriä. Maankäyttö tulee toteutumaan myös vähitellen, jolloin liikennemäärätkin kasvavat
vähitellen sen mukaan ja liikenteen toimivuutta voidaan seurata. Tepon liittymäratkaisulla on myös
merkittävä vaikutus tarkastellun kiertoliittymäparin toimivuuteen. Kiertoliittymäparia eniten kuor-
mittava ratkaisu on se, jossa Tepon liittymä muuttuisi risteys sillaksi. Tällöin, kuten toimivuustarkas-
telussa on huomioitu, kulkee kaikki valtatieltä 19 Teppoon ja pois kulkenut liikenne Nurmon erita-
soliittymän kiertoliittymän ja Länsitien kiertoliittymän kautta. Tepon täydellinen eritasoliittymä tai
osittainen eritasoliittymä vähentäisivät tarkastellun kiertoliittymäparin liikennemääriä ja kuormi-
tusta.

Toimivuustarkastelun perusteella kiertoliittymäpari kestää liikenne-ennusteen 2040 mukaisen liiken-
teen. Eritasoliittymän kiertoliittymä riittää välittämään sen läpikulkevan liikenteen eikä liittymän toi-
mivuudella ollut vaikutusta kiertoliittymän ali kulkevaan Pohjan valtatie (vt 19, kt 67) liikenteeseen.

Tarkastellussa tilanteessa liittymien toimivuus on vielä pääsääntöisesti hyvä. Herkkyystarkastelu kui-
tenkin osoittaa, että ennustetilannetta 2040 suuremmat liikennemäärät alkaisivat heikentää kierto-
liittymäparin toimivuutta ilman muutoksia liittymäjärjestelyihin. Länsitien, Keski-Nurmontien ja Val-
kiavuorentien kiertoliittymässä Länsitien eteläinen liittymähaara jonoutuisi enemmän, kuten myös
eritasoliittymän kiertoliittymän koillis- ja etelähaarat. Jonoutuminen kasvattaa myös liittymäparin vii-
vytyksiä.

Liikenteen toimivuustarkastelun epävarmuudet liittyvät arvioituihin liikennemääriin ja liikenteen
suuntautumiseen. Yleisesti muutokset liikenteen suuntautumisessa vaikuttavat liittymien toimivuu-
teen siten, että mikäli jokin suunta osoittautuisi merkittävästi arvioitua vilkkaammaksi, voi se heiken-
tää liittymän toimivuutta ja edellyttää parantamistoimenpiteitä, kuten lisäkaistoja. Liikenteen toimi-
vuutta voidaan arvioida tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä, kun alueiden maankäyttö ja
katu- ja liittymäjärjestelyt ovat tarkemmin tiedossa. Esimerkiksi Länsitien ja Pohjan valtatie väliselle
alueelle sijoittuvan maankäytön katuja järjestelyillä voidaan vaikuttaa siihen, että alueen liikenne jakau-
tuisi sekä Länsitielle että Keski-Nurmontielle eikä kuormittaisi näistä vain toista.

4.3 Liikenteen toimivuus toimivuustarkastelun ulkopuolisella alueella

Seuraavassa on nostettu esiin mahdollisia ongelmakohtia, joiden parantaminen voi olla tarpeen lii-
kenteen toimivuuden ja sujuvuuden takaamiseksi.

Nurmontien ja Hyllykalliontien liittymän toimivuus heikentyy liikenteen kasvun myötä ennustevuotta
lähestyttäessä ja ennustevuonna liittymän toimivuus edellyttää todennäköisesti liikennevaloja. Li-
kenteen kasvu voi olla liittymän läheisyydessä voimakasta ja tarve liikennevaloille voi tulla eteen jo
ennustevuotta aikaisemmin.

Jos Tepon alue kehittyy ja eritasoliittymää ei toteuteta, niin tällöin alueen liikennevirrat suuntautuvat
Seinäjoen suuntaan joko Nurmontien tai Nurmon eritasoliittymän kautta ja Lapuan suuntaan Nurmon
eritasoliittymän kautta. Tämä lisää merkittävästi Länsitien/Valkiavuorentien kiertoliittymän liikenne-
määrää ja vaikuttaa liittymän liikenteen sujuvuuteen. Pohjan valtatie rinnakaistiet on tärkeää to-
teuttaa, jotta kaiken liikenteen ei tarvitse kiertää Nurmon keskustan kautta. Eritasoliittymän toteut-
taminen vähentäisi liikenteellistä painetta Nurmon keskustasta sekä Nurmon eritasoliittymästä. Te-
pon eritasoliittymä palvelisi kaupallisten alueiden lisäksi Nurmon muutakin maankäyttöä.

9.9.2020

Rinnakkaistiet ovat erityisen tärkeitä maatalousliikenteelle. Maatalousliikenteen ohjaaminen rinnakkaistielle parantaa päätien liikenteen sujuvuutta.

4.4 Liikenneturvallisuus

Kaavan liikenneratkaisut parantavat liikenneturvallisuutta. Kiertoliittymät tehostavat nopeusrajoituksen vaikutusta ja pienentävät ajoneuvojen onnettomuusriskiä ja onnettomuuksien vakavuusastetta liittymissä. Suunnittelualueen kasvava liikennemäärä voi nostaa onnettomuusmääriä ilman liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä. Eritasoliittymät parantavat Pohjan valtatie liikenneturvallisuutta muun muassa peräänajo-onnettomuuksia vähentäen. Länsitien ja Nurmontien liittymän kehittäminen parantaisi liittymän turvallisuutta ja vähentäisi liikenneonnettomuuksia.

Ykskorvaasentien tulisi jatkossa olla asutusta palveleva katu eikä sisääntulotietyyppinen väylä Nurmon keskustaan, mikä puoltaa kaavassa osoitetun uuden kokoojakatu-yhteyden toteuttamista Tepon tien ja Länsitien välille.

Alueen sisäisellä verkolla eri liikennemuodot on jäsennelty selkeästi, mikä parantaa liikenneturvallisuutta. Suuret pysäköintikentät lisäävät pysäköintialueilla tapahtuvien onnettomuuksien määrää. Pysäköintialueella tapahtuvat onnettomuudet ovat vakavuusasteeltaan lieviä ja niitä voidaan ehkäistä pysäköintialueen hyvällä jäsenneltyllä.

Uudet kävelyn ja pyöräilyn väylät sekä eritasot parantavat liikenneturvallisuutta. Liikennemäärien kasvu lisää kävelyn ja pyöräilyn onnettomuusriskiä, mitä nopeustason lasku puolestaan pienentää. Nopeusrajoitusten laskeminen pienentää myös onnettomuuksien vakavuusastetta.

Maatalousliikenteen ohjaaminen vt 19 rinnakkaistielle parantaa päätien liikenneturvallisuutta.

4.5 Kävely ja pyöräily

Kävelyn ja pyöräilyn verkon kehittyminen osaltaan edistää kestävien liikennemuotojen käyttöä. Esimerkiksi Nurmon ja Seinäjoen keskustan välinen etäisyys on hyvin pyöräiltävissä. Osayleiskaavassa osoitetut uudet alueet ovat pääosin hyvin saavutettavissa nykyisiä väyliäkin pitkin. Uusia väyliä tarvitaan kuitenkin esimerkiksi Hevoskorven uuden alueen katuverkolle sekä Pohjan valtatie ja Länsitien väliselle uudelle kaupalliselle alueelle sen kehittyessä. On tärkeää, että uudet alueet ovat alusta lähtien hyvin saavutettavissa kävellen ja pyörällä.

4.6 Joukkoliikenne

Lisääntyvä maankäyttö osaltaan edistää joukkoliikenteen käyttöä. Uusi maankäyttö tuo matkustajapotentiaalia, mille voidaan tarjota parempi palvelutaso. Siten myös alueen nykyiset asukkaat hyötyvät paranevasta joukkoliikennetarjonnasta.